

Legenda Pohorskega bataljona živi

Sobota, 7. januarja je bila za prebivalce občine Slovenska Bistrica še dokaz več, da so izročila in cilji narodnoosvobodilnega boja na Slovenskem živi še danes. Hladna in druga orožja so zamenjale roke prizadevnih delavcev za stroji, na traktorju in tudi v delegatskem in družbenopolitičnem življenju.

To so še enkrat potrdili prav vsi udeleženci osrednje svečanosti ob letošnjem prazniku občine Slovenska Bistrica, 8. januarju, ki je bil dan prej v osnovni šoli Veljko Vlahovič v Črešnjevcu, to je v krajevni skupnosti, ki je s svojim delom uspešno uresničila že mnoge delovne cilje, čeprav v njej ni niti ene delovne organizacije ali obrata.

Med gosti osrednje svečanosti praznika občine Slovenska Bistrica so bili tudi Sergej Kraigher, Lidija Sentjurc, Mitja Ribičič, Vlado Janžič, Zora Tomič, generali Branko Jerkič, Franc Poglarjen in Andrej Cetinski ter Boris Čizmek-Bor. S posebnim navdušenjem pa so udeleženci osrednje svečanosti, ki so do zadnjega kotička napolnili prostor osrednje prireditve, pozdravili tudi preživele borce NOB in njihove najbližje sorodnike ter delegacije pobratenih občin Svetožarevo, Čičevac in Bosanska Dubica iz SR Srbije.

Predsednik skupščine občine Slovenska Bistrica Adolf Klokočevnik je v uvodni besedi osvetlil pomen letošnjega praznika, 41-letnice padca legendarnega pohorskega bataljona, to je dogodka po katerem so si občani te občine izbrali za svoj praznik in čas, ki bodo skupno ocenili dosežene uspehe na gospodarskem in družbenopolitičnem področju. Predsednik izvršnega sveta skupščine občine Slovenska Bistrica, Stanislav Kovač pa je prisotne seznanil z gospodarskimi dosežki zadnjih let in tudi dosežki na samoupravnem in družbeno političnem področju. Ob tej priložnosti je poudaril velike uspehe na vseh področjih razvoja občine, ni pa obšel tudi dejstev, da je bil razvoj, predvsem zaradi zastarelosti opreme v industriji in premajhne odločnosti v investiranju v nove industrijske objekte, počasnejši kot bi lahko bil. Prav zato je poudaril Stanislav Kovač, bodo morali v občini Slovenska Bistrica posvetiti večjo skrb smejejšim korakom v obnovi in razširitvi industrijskih objektov in tudi na drugih področjih, ki so tesno povezana s hitrejšim gospodarskim razvojem občine, ki se uvršča v spodnji del razvitosti med slovenskimi občinami. Spregovoril pa je tudi o svetlejših razvojnih načrtih, predvsem na osnovi dograditve nekaterih novih obratov in posodobitve proizvodnih procesov.

tve proizvodnih procesov.

Novih usmeritev za hitrejši gospodarski razvoj občine Slovenske Bistrice pa je še veliko. Izkoristili jih bodo samo s smejejšimi določitvami o vlaganji v nove proizvodne zmogljivosti. Delovne organizacije Impol, Steklo, EMMI in Tovarna olja iz Slovenske Bistrice, kot tudi EMI iz Poljčan in vsi lesno predelovalni obrati LIP s svojimi novimi vlaganji prav letos to že uresničijo.

Na svečanosti so podelili tudi letošnja najvišja občinska priznanja o katerih poročamo na 2. strani. V kulturnem programu, bogatem in skrbno pripravljenem, so se predstavili moški pevski zbor KUD Črešnjevci, pionirji in učenci osnovne šole Veljko Vlahovič Črešnjevci, oktet teritorialne obrambe in učenci glasbene šole Slovenska Bistrica.

V času programa je posebna delegacija, izbrana na svečani seji zborov skupščine in družbenopolitičnih organizacij občine Slovenska Bistrica, položila venec k spomeniku NOB na Črešnjevcu, dogovorili pa so se tudi za delegacijo, ki je v nedeljo, 8. januarja položila venec pri Treh žeblih nad Osankarico, na poslednjem bojišču legendarnega Pohorskega bataljona.

Viktor Horvat

Na častni straži so bili tudi Simonovi poveljni sodelavci, levo: Ljotzka Stropnik, Franček Simonič in Stanko Lepej, desno: Ivan Potrč, dr. Vladimir Bračič in Karel Zmavc

Med zadnjo častno stražo, ki so jo sestavljali predsedniki občinskih DPO in SO Ptuj, se je od Franca Belšaka-Simona poslovila Marica Fajt, predsednica OK SZDL Ptuj

Foto: Kosi

Slovo od Franca Belšaka — Simona

V četrtek zvečer, 5. januarja je na svojem domu v Muretincih 13. uhlr Franc BELŠAK-SIMON, roj. 4. oktobra 1899 v Muretincih, kmet-borec, prvi predsednik OLO Ptuj, sekretar OK KPS in OF ptujskega okraja od leta 1944, nosilec številnih odgovornih dolžnosti v občini in prejemnik visokih državnih odlikovanj ter priznanj.

V Ptuj je bil imenovan odbor za pogrebne svečanosti, ki ga je vodil Franc Tetičkovič, predsednik SO Ptuj, s tem je tudi celotno organizacijo pogreba prevzela Skupščina občine Ptuj.

V petek popoldne je bila v Ptuj žalna seja predsedstva SO Ptuj, vodstev družbenopolitičnih organizacij občine in drugih predstavnikov, seji pa so prisostvovali tudi ožji svojci pokojnika. O življenju in delu tovariša Simona je spregovoril Stanko Lepej, sekretar predsedstva OK ZKS Ptuj. (Njegov govor objavljamo na 3. strani).

na je spregovoril Stanko Lepej, sekretar predsedstva OK ZKS Ptuj. (Njegov govor objavljamo na 3. strani).

Iz hiše žalosti v Muretincih so v soboto ob pol dvanajstih pripeljali krsto s pokojnikom v Ptuj in jo položili v avlo na magistratu. Ob krsti so se zvrstile častne straže družbenopolitičnih delavcev ptujske občine, njegovih dolgoletnih sodelavcev, brigadirjev MDA in veteranov, povezanih v klubu brigadirjev, ki nosi ime po Francu Belšaku-Tonetu, sinu zaslužnega pokojnika, predstavnikov JLA in drugih nosilcev javnih funkcij.

Ob pol eni se je v imenu občanov občine Ptuj od pokojnika poslovila Marica Fajt, predsednica OK SZDL Ptuj. Ob zvokih žalnih koračnic, ki jih je izvajal Ptujski pihalni orkester, so krsto s pokojnikom znova odpe-

ljali na njegov dom v Muretincih, odkoder se je ob 14. uri začel žalni sprevod na pokopališče v Gorišnici.

Ob odprtem grobu so se od velikega sinu Ptujkega polja poslovili Janko Vogrinec, predsednik občinskega odbora ZKB NOV Ptuj v imenu občine Ptuj. Lado Fric, predsednik skupščine KS v imenu krajevnih skupnosti Gorišnica ter predstavnik osnovne šole in gasilcev. Pevci iz Gorišnice pa so svojemu uglednemu vzorniku zapeli v poslednje slovo.

Velika množica ljudi že v Ptuj na Trgu MDB, predvsem pa na pokopališču v Gorišnici je še enkrat potrdila, kako priljubljen, spoštovan in cenjen je bil Franc Belšak-Simon.

FF

Sneg razveselil otroke in zadovoljil kmetijce

Snežna odeja, ki je po novem letu na tanko prekrila naša polja in gozdove, je v nedeljo dobila drugo, debelejšo plast. Razmeroma moder snežni sloj poji po lanskeoletni suši močno izsušeno zemljo. Snežna odeja prav tako ugodno vpliva na posevke ozimnih žit.

Cestne in komunalne delovne organizacije so pričakale pripravljene na sneg, saj se je vreme v nedeljo ravno točno po napovedih vremeoslovcev. Promet na naših cestah, zlasti lokalnih, je bil sicer nekoliko oviran, vendar do večjih zastojev ni prišlo. Le v samem Ptuj so lastniki in upravljalci hiš nekoliko zamujali s čiščenjem pločnikov pred stanovanjskimi in poslovnimi zgradbami.

Najbolj pa so se mehko padajočega snega razveselili otroci od najmlajših naprej. Že v nedeljo, ko je še lepo snežilo, so bili bregovi in vzpetine okoli naselij polni mladež, na smučih in sankah, na dvoriščih so se hitro „rojevali“ sneženi možje, le da zaradi južnega snega niso stali na nič kaj „trdnih nogah“.

Posebno so se snega razveselili šolarji iz Ljubljane in Maribora, saj so prav ta teden začeli z zimskimi počitnicami. Upajmo, da bo zimsko vreme imelo vsaj toliko „uvednosti“ tudi do naših šolarjev, ki bodo začeli z zimskimi počitnicami v drugi skupini, to je 23. januarja.

O programu organiziranih zimskih počitnic pa bomo poročali prihodnjič, zaenkrat naj samo povemo, da ta program pripravljajo skupno OK

ZSMS, Klub mladih in Občinska zveza prijateljev mladine.

F

Mladi so povsod že v nedeljo dopoldne preizkušali svoje smučke in sankške sposobnosti na sveže zapadlem snegu

Foto: M. Ozmec

IZ VSEBINE:

Več preventivnega dela (stran 2)

Poročilo o poginu divjih rac (stran 4)

Novosti s področja zdravstvenega zavarovanja (stran 5)

Prijatelju v slovo (stran 6)

Vsi na družinski slalom (stran 9)

PRAZNIK FOLKLORNEGA DRUŠTVA PTUJ

Folklorna sobota v Srednješolskem centru

Ptujsko folklorno društvo praznuje 15-letnico uspešnega delovanja. V ta namen bo v soboto, 14. januarja pripravilo nastop ljuskih pevcev, godcev in plesalcev.

K sodelovanju je društvo povabilo skupine iz Gorišnice, Polenškaka, Moškanjcev, Stojncev, Obreža, Bukovec, Markovec, Prvencev, Vidma, Podlehnik, Dolene, Lancove vasi in Korene. Prvič pa se bo predstavila skupina iz Podgorca.

Nastop ljudskih pevcev, godcev in plesalcev bo tako dostojno obeležje jubileja društva.

Ob 15-letnici bo društvo pripravilo tudi skromno slovesnost, na kateri se bo spomnilo vseh še živečih in dejavnih ustanovnih članov in drugih, ki so zaslužni za rast in bogato folklorno žetev.

MG

Volilna seja bo aprila

Na zadnji decembrski seji je predsedstvo občinskega sveta ZSS Ptuj razpravljalo tudi o samoupravni organiziranosti združenega dela v občini Ptuj, povezano z zahtevami nekaterih delovnih sredin po drugačni organiziranosti. O tem je na zadnji seji razpravljala tudi plenarna občinskega sveta, ki je zahteval odgovorno razpravo o tem vprašanju, predvsem pa konkretizacijo zahtev oziroma pobud. Predsedstvo je v celoti podprlo tudi ugotovitve, stališča in naloge komiteja OK ZKS Ptuj, ki je o tem razpravljala na 15. seji.

Podprlo je tudi sklep, da se predsedstvo v bodoče sestaja v delovnih organizacijah, zlasti tistih, kjer se srečujejo z določenimi problemi.

V nadaljevanju je sprejelo sklep o začasnem financiranju v obdobju januar — marec 1984 in sklep o razpisu za podelitev srebrnega znaka slovenskih sindikatov. Tako bomo v občini Ptuj v letu 1984 podelili 20 zrebrnih znakov organizacijam in posameznikom. Za razliko od preteklih let, ko smo jih podeljevali na prvomajskih proslavah, bo letošnja podelitev združena s slavnostno sejo plenuma občinskega sveta.

Predsedstvo je tudi soglašalo s predlogoma za Zagarjevo nagrado in nagrado Djura Salaja. Za prvo je predlagan Guido Čepin, za drugo pa Feliks Bagar.

Ob koncu je pregledalo tudi priprave na volilno sejo.

MG

Trgovine po praznikih

Potrošniki nismo bili najbolj zadovoljni z založenostjo trgovin v živili v dneh po novoletnih praznikih. Sicer smo oziroma bi lahko bili tega še vaje, saj se isto ponavlja iz leta v leto. Za vzrok smo povprašali direktorja Mipovega tozda Maloprodaja Jožeta Vaupotiča: »Primanjkovalo je zlasti tistih živil, ki so bolj ali manj označena kot »kritična«. Res pa je tudi, da smo ob koncu preteklega leta prodali ogromno zalog, ki jih počasi izpopolnjujemo.

Na povečano prodajo ob koncu leta smo se trgovci pripravili, res pa je, da je po praznikih nekoliko zaškripalo v organizacijskem smislu. Težave so bile predvsem z dostavo blaga, vendar smo to poskušali sproti urediti.

Celoletne oskrbe po prvih dneh novega leta ne gre soditi. Kot je povedal Jože Vaupotič, so z dobavitelji sklenili sporazume oziroma pogodbe o nemoteni preskrbi ptujskega območja. Težko je napovedati, s katerimi artikli bodo letos težave. V Mipu pravijo, da ni razlogov za črnogledne napovedi.

N. D.

V pripravi na programsko — volilno sejo

Včeraj, 11. januarja popoldne se je v Ptuj sestalo predsedstvo OK ZKS Ptuj. Dogovorili so se o pripravah na sejo OK ZKS, ki bo obravnavala razvoj teritorialne obrambe v občini. Največ razprave na seji pa so namenili pripravi na programsko volilno sejo občinske organizacije ZKS Ptuj, ki bo predvidoma v drugi polovici marca letos. Evidentirali so možne kandidate za člane OK ZKS in njegovega predsedstva in določili strukturo poročila o delovanju občinske organizacije ZKS in njenih organov, s konkretnimi zadolžitvami.

F

ZVEZA SINDIKATOV SLOVENIJE OBČINSKI SVET PTUJ

Na podlagi določil 122. člena Statuta Zveze sindikatov Slovenije in na podlagi določil Pravilnika o podeljevanju srebrnega znaka Zveze sindikatov Slovenije

razpisuje

Komisija za podelitev sindikalnih priznanj in državnih odlikovanj pri Občinskem svetu ZSS Ptuj rok in pogoje za predlaganje kandidatov za podelitev srebrnega znaka sindikatov Slovenije v letu 1984.

Srebrni znaki sindikatov Slovenije se bodo podelili na programsko volilni seji Občinskega sveta ZSS Ptuj posameznim članom sindikata in osnovnim organizacijam zveze sindikatov.

I.

Srebrni znak se podeli članu sindikata za dolgoletno in poštvalno delo v sindikalni organizaciji, ki je s svojim delom dal pomemben delež pri uresničevanju delavskih interesov ter veliko prispeval k uveljavljanju in razvoju, prav tako razredno opredeljenemu delovanju sindikalne organizacije.

II.

Srebrni znak se podeli osnovni organizaciji zveze sindikatov za večletno vzorno in učinkovito delovanje pri uresničevanju interesov članstva.

III.

Predlog za podelitev srebrnega znaka sindikatov Slovenije, poda:

1. za posamezne člane sindikata osnovna organizacija zveze sindikatov, občinski odbor sindikata dejavnosti ali občinski sindikalni svet;
2. za osnovno organizacijo zveze sindikatov Konferenca osnovnih organizacij zveze sindikatov, občinski odbor sindikata dejavnosti ali občinski sindikalni svet.

Predlog pošljejo predlagatelji v pisni obliki s obrazložitvijo: Občinskemu svetu ZSS Ptuj — Komisiji za podelitev sindikalnih priznanj in državnih odlikovanj, najpozneje do 12. februarja 1984.

Komisija bo upoštevala samo predloge, ki bodo dostavljeni do navedenega roka z ustreznimi obrazložitvami.

OS ZSS Ptuj

MERCATOR—OGRAD ORMOŽ**Proizvedejo desetino slovenske proizvodnje opeke**

Ob primerjavi kazalcev uspešnosti poslovanja za obdobje januar-september 1983 v primerjavi z enakim obdobjem preteklega leta izhaja, da smo v M-Ogradu dosegli celotni prihodek 240 mio N din oziroma ga podvojili ob minimalni spremembi prodajnih cen.

Porabljena sredstva so rastle hitreje kot celotni prihodek, ker se je cena mazutu podvojila. Obračunana minimalna amortizacija je šestnajstkrat večja kot v primerjalnem obdobju preteklega leta. Zaradi navedenega smo dohodek povečali le za 45 indeksnih točk, primerljiv dohodek pa smo zaradi povečane amortizacije podvojili.

V letošnjem letu je še vedno trajala poskusna proizvodnja — kljub temu pa smo že presegli povprečno izkoriščenost kapacitet, na katerih je slonel investicijski program. Tudi po normativih porabe goriva in živega dela na kg opečnih proizvodov smo uvrščeni med najracionalnejše porabnike v naši panogi dejavnosti. Vsi ti pozitivni dosežki niso zadostili, da bi presegli negativen vpliv rasti cen tehnološkega goriva, tako da smo zabeležili 2,4 milj. din izgube ob zadnjem periodičnem obračunu. To pa ne predstavlja niti 3 % od doseženega primerljivega dohodka. Ob tem moramo še enkrat opozoriti na okoliščine, če bi bila rast cene goriva vsklajena z rastjo cene izdelkov, bi naša opekarna bila visoko akumulativna, to potrjuje uspešnost poslovanja samo v mesecu septembru, ko so po dvigu cen opečnih izdelkov v avgustu bile cene mazutu in končnim proizvodom do neke mere vsklajene. Koncem septembra se je cena goriva zopet dvignila. Nastalo neskladje bo do konca letošnjega leta negativni poslovni rezultat še povečalo. Tu je razlog, da ne moremo našega povprečnega osebnega dohodka vskladiti z panožnim.

V sedanjih razmerah doseženi dohodek ne more biti merilo naše poslovne uspešnosti in našega prizadevanja za boljše gospodarjenje, ampak povprečna izkoriščenost kapacitet, produktivnost dela in poraba goriva na enoto proizvoda.

Ti dosežki potrjujejo, da smo pravilno izbrali tehnologijo, da smo v času poskusne proizvodnje to tehnologijo dobro osvojili, enako tudi organizacijo dela. Ne bom navajal kakšnih problemov, ki so nas spremljali, omenil bi le, da je potrebno noč in dan ob delavnikih in praznikih bdeti nad proizvodnjo in vse okvare v čim krajšem času odstraniti, saj se proizvodni proces ne sme ustaviti zaradi dodatnih stroškov, ki bi nastali.

Z investicijskim programom je predvidena povprečna letna proizvodnja 35 milj. enot opečnih proizvodov. Z zadovoljstvom ocenjujemo, da bomo letos presegli to predvidevanje za okoli 5 - 10 %. Tako obsežna proizvodnja opečnih proizvodov in še ostalega proizvodnega programa je terjala tudi povečana obratna sredstva in plasman na tržišču. Tega področja ne bi mogli sami obvladati brez učinkovite pomoči in sanacije obratnih sredstev prek IB v SOZD-u.

V Ogradu sedaj proizvedemo desetino vse slovenske proizvodnje opeke. Pred osmimi leti pa smo le 0,5 %. Povprečna dnevna prodaja je 300 ton proizvodov ali 15 tovrstnikov vlačilcev.

Tako povečana proizvodnja opeke se letos odraža v zelo visoki rasti industrijske proizvodnje v ormoški občini, ki je za dobro tretjino večja od lanske. Tako visoko rast je v glavnem doprinesla proizvodnja opeke v M-Ogradi Ormož.

Zaposleni v Ogradu smo po dveh letih združitve pozitivno cenili našo takratno odločitev, da smo se vključili kot DO v samoupravno uspešno in poslovno učinkovito SOZD Mercator.

ML

PROF. JANEZ STANOVNIK BO GOVORIL NA PTUJU**O VZROKIH SVETOVNE GOSPODARSKE KRIZE**

Aktiv družboslovcev srednješolskega centra Ptuj, skupaj z Delavsko univerzo in OK ZKS Ptuj, organizira 20. januarja letos predavanje in razgovor na temo »Vzroki svetovne gospodarske krize«. Predavanje bo v prostorih Srednješolskega centra ob 18. uri.

Predavatelj in voditelj razgovora bo znani znanstveni delavec in ekonomist. Janez Stanovnik. Nedvomno je profesor Janez Stanovnik dober poznavalec svetovnega gospodarstva, saj je bil med drugim ekonomski svetovalec v stalni misiji in delegat pri OZN v New Yorku, dolga leta pa tudi izvršni sekretar evropske ekonomske komisije v Ženevi. Janez Stanovnik je eden tistih redkih ustvarjalnih avtorjev, ki so imeli to srečo, da so tako rekoč vse življenje bolj ali manj kot redno delovno obveznost opravljali, to kar je bilo predmet njihovih znanstvenih raziskovanj.

Plod te povezanosti teorije s prakso je že precej knjig, ki jih je napisal doslej. Naj omenimo le nekatere: Ekonomske disproporcije v svetu, Strukturalne spremembe v svetovnem gospodarstvu, Primerjalni gospodarski sistemi in kot zadnji, ki predstavlja vrh njegovih poznavanj in razmišljanj: Mednarodni gospodarski sistem (izšla 1982 pri DZS).

Dosedanja delovna življenjska pot Janeza Stanovnika in laskave ocene njegovih knjig nedvomno prepričujejo slehernega izmed nas, da bo predavanje na visoki, a hkrati vsem dostopni ravni.

Z obiskom Janeza Stanovnika na Ptuj se pravzaprav odpira cikel predavanj oziroma razprav na »Aktualne teme današnjega trenutka.« ki ga imajo namen izpeljati v Srednješolskem centru. Ta cikel naj bi hkrati pomenil tudi eno izmed stalnih oblik izobraževanja učencev, predvsem članov marksističnih krožkov.

Vsekakor bodo razgovori in predavanja namenjena tudi širši javnosti. Vsebinska prihodnost se bo nanašala prav tako na gospodarstvo. Kot naslednji predavatelj bo Ptuj obiskal doktor France Černe.

Mateja Belšak

Podeljena najvišja priznanja občine Slovenska Bistrica

O srednja svečanost ob letošnjem prazniku občine Slovenska Bistrica je bila tudi priložnost, da najzaslužnejšim občanom za svoj prispevek v razvoju na področju gospodarstva in družbenih dejavnostih podelijo posebna priznanja. Predsednik skupščine občine Slovenska Bistrica Adolf Klokočevnik in predsednik občinske konference SZDL Slovenska Bistrica Ivan Ferš sta podelila družbeno priznanja naslednjim občanom:

Plaketo občine Slovenska Bistrica je prejel Marcel Supe, dipl. inž. in direktor GG tozd Oplotnica.

Plaketo Pohorskega bataljona je prejel Stane Červič, partizan Ruške čete, kasneje v Pohorskem bataljonu in je nosilec spomenice 1941. Nagrado Pohorskega bataljona pa je prejel Ferdo Serbelj, kustos iz ljubljane, ki je veliko storil za proučevanje zgodovine v bistriški občini.

Priznanja občine Slovenska Bistrica so prejeli Rudi Levart, ravnatelj osnovne šole na Keblju, Alojz Mikolič, direktor TOZD Elektro Slovenska Bistrica in Tomislav Jovanović, sekretar sveta zveze sindikatov občine Svetozarevo.

Za področje gospodarstva sta priznanje občine Slovenska Bistrica prejeli Drago Rojko, direktor v ELKOM-EIMI Poljčane in Vida Orthaber, kmečka proizvajalka-kooperantka iz Sp. Polskave.

Za področje kulture je to priznanje prejela Jožica Janežič iz Slovenske Bistrice, za področje telesne kulture in tehnične vzgoje Erik Berčnik iz Pragerskega in Anton Šuc, član Radio kluba YU-3 FOP iz Slovenske Bistrice. Na področju vzgoje in izobraževanja je prejel priznanje občine Slovenska Bistrica Jože Krajnc, učitelj v pokolu iz Poljčan. Za področje zdravstvenega in družbenega varstva pa dr. Jože Slaček iz Slovenske Bistrice.

Viktor Horvat

POGOVOR Z JOŽICO ČARMAN, DIREKTORICO SDK — PODRUŽNICE PTUJ**Vse več preventivnega dela**

Tovarišica Čarmanova — SDK bi morala biti pomembna institucija združenega dela — torej mora biti bolj v službi delavca, manj države. V koliki meri to danes drži?

»Delovno področje službe je opredeljeno v okviru določil zvezne in republiške ustave ter obeh zakonov o službi družbenega knjigovodstva. Služba vodi evidenco in opravlja informativno-analitične zadeve o razpolaganju z družbenimi sredstvi, kontrolno zakonitosti pri razpolaganju z družbenimi sredstvi in izpolnjevanju predpisanih obveznosti ter opravlja plačilni promet v državi.

Zato lahko trdimo, da je delo službe pomembno in nepogrešljivo za združeno delo, samoupravne interesne skupnosti ter druge samoupravne organizacije in skupnosti.

Opravljanje poslov denarno-plačilnega prometa je naloženo službi predvsem zato, da lahko spremlja denarne tokove in na ta način pridobiva podatke za informativno-analitično in kontrolno funkcijo.

Nesmiselno je torej govoriti, da je služba družbenega knjigovodstva izključno v službi združenega dela ali pa samo države. Njena dejavnost je kar najbolj prirejena potrebam združenega dela.

Katero so osnovne dejavnosti službe. Edvard Kardelj je pogosto ponavljal, da sta najbolj pomembni dejavnosti službe: evidenca in analiza.

»Mislim, da sem že delno odgovorila na to vprašanje. Res je, da je tovariš Edvard Kardelj v svojih izjavah večkrat omenil pomen in naloge službe in pri tem imel v mislih evidenco in analize, kar je pomembno za spremljanje našega gospodarskega razvoja. Ne smemo pa zanemariti drugih opravil službe, brez katerih ni mogoče spremljati dogajanj pri uporabnikih družbenih sredstev.

Za dobro informiranje so potrebni podatki o pridobivanju in porabi sredstev, o gibanju sredstev, o rezultatih poslovanja, o spoštovanju zakonitosti uporabnikov družbenih sredstev in podobno.

Ena izmed dejavnosti službe je tudi kontrolna funkcija službe. Ta je še posebej pomembna v današnjem stabilizacijskem obdobju. V čem se kaže? Kako pri tem »sprejemamo« inšpektorje?

»Z zakonom o ustanovitvi SDK, ki je izšel v letu 1959, je službi naložena tudi kontrolno-inšpekcijska funkcija. Dejansko je služba samostojna institucija od leta 1963, do takrat je obstajala pri Narodni banki Jugoslavije. Letos je preteklo 20 let samostojnega delovanja in lahko trdimo, da se naloge službe v vsem tem obdobju niso bistveno spremenile. V posameznih obdobjih so sicer določeni dejavniki želeli službo usmeriti bolj v kontrolno-inšpekcijsko vlogo, v drugih pa v informativno-analitično, vendar je praksa vselej pokazala, da je oboje potrebno.

Zato je po mojem mnenju nesmiselno dajati prednost tako eni ali drugi funkciji. Tudi v

današnjem stabilizacijskem obdobju sta obe funkciji še kako potrebni.

Delavci, ki opravljajo eksterno kontrolo pri uporabnikih družbenih sredstev, nimajo posebnih težav. Lahko bi celo trdili, da si v precejšnji meri kontrolo celo želijo.

Še bolj pa bi bilo, da na vprašanje »kako sprejemamo inšpektorje«, odgovorijo uporabniki družbenih sredstev.

Kaj lahko poveste o preventivni dejavnosti službe?

»Organizacija službe je zastavljena tako, da s svojim delom deluje čim bolj preventivno. S pomočjo predhodne kontrole, služba v veliki meri preprečuje kršenje predpisov še pred nastankom. Omeniti pa moram, da to vselej ni mogoče, zato je potrebna tudi eksterna ali zunanja kontrola.

Uporabniki družbenih sredstev se v zadnjem obdobju vse bolj obračajo na službo s številnimi vprašanji, kar tudi prispeva k preprečevanju nezakonitega poslovanja. S tem pa se krepi tudi preventivna vloga službe.

Kakšen je odnos med službo in raznimi predpisi?

»V zadnjem obdobju služba vse bolj opozarja razne organe na množico prepisov, ki so v pristojnosti izvajanja službe in so v določenih primerih zapleteni in tudi nejasni. Ni pa to naloga službe. Po določbah zakona o SDK, je služba odgovorna skrbeti, da se predpisi s področja finančno-materialnega poslovanja spoštujejo.

Službi torej ni naloženo, da ocenjuje smiselnost določenega predpisa, zavzemati se mora za njegovo izvrševanje.

Če pa ugotovi, da bo imel določen predpis, negativne posledice, ali je kako drugače pomankljiv, mora služba o tem obvestiti pristojen organ.

Delovanje službe se navzven kaže tudi v raznih izdelkih (to so številne analize, ugotovitve in informacije). Kako jih združeno delo po vaši oceni zna oziroma koristno uporabljati? »Področje informativno-analitične dejavnosti službe postaja vse bolj pomembno, saj je

informatijski sistem službe namenjen predvsem zadovoljevanju informacijskih potreb združenega dela. Zato služba izvaja razne statistične in informativno-analitične publikacije, kjer so prikazani podatki in kazalci o rezultatih dela delavcev in poslovanja OZD in drugih uporabnikov družbenih sredstev; podani so tudi primerjalni kazalci.

Na podlagi teh informacij, dobe delavci organi upravljanja in organi samoupravnih delavskih kontrole vpogled v materialno stanje in finančno poslovanje ter rezultate dela svoje organizacije in sorodnih organizacij.

Glede uporabe teh informacij in koristnosti uporabe, bi lahko rekla, da jih združeno delo, samoupravne organizacije in skupnosti in organi družbeno-političnih skupnosti, potrebujejo in uporabljajo, odvisno seveda tudi od vrste informacij in uporabnika.

V zadnjem času postaja glede na trenutno gospodarsko stanje, informiranje o gibanju posameznih oblik porabe, z vidika uresničevanja začasnih zakonov in ukrepov, vedno bolj aktualno.

Iz povedanega lahko zaključimo, da je SDK pomembna institucija in kot taka v družbi uveljavljena. Da je temu tako, v veliki meri prispeva samo delo delavcev službe. Nam lahko poveste kakšen je kadrovski sestav službe?

»Strokovni sestav službe je prilagojen nalogam, ki jih služba opravlja. Za opravljanje ključnih nalog, kot so analize in eksterna kontrola, se od delavcev zahteva visoka strokovna izobrazba; v predhodni kontroli se zahteva višja, za opravljanje nalog avtomatske obdelave podatkov, likvidature, blagajne in trezorja ter drugih opravil pa se zahteva višja, srednja in tudi nepopolna srednja strokovna izobrazba.

Zasedba delavcev po strokovnosti ustreza zahtevam službe, vendar po potrebnosti obvedno večjih in zahtevnejših nalogah, zagotoviti dodatne kadre.

Kako je s tehnično opremljenostjo službe?

»V zadnjem času se je tehnična opremljenost izboljšala. Obdelava denarno-plačilnega prometa poteka prek računalnika, kar prispeva k hitrejšemu pretoku sredstev. Po drugi strani pa k hitrejšemu in boljše informiranju vseh, ki podatke iz periodičnih in zaključnih računov, potrebujejo.

Zanima nas tudi ostalo delo v službi: samoupravno in družbeno-politično!

»Naša podružnica ima delovno skupnost in svet delovne skupnosti. Na nivoju službe SDK v SR Sloveniji pa imamo svet službe. V podružnici dela tudi osnovna organizacija ZKS, osnovna organizacija ZSS in osnovna organizacija ZSMS. V podružnici imamo tudi stalne in občasne komisije. Delo samoupravnih organov je dokaj dobro; dobro pa delajo tudi družbeno-politične organizacije.

V podružnici dela 86 delavcev in to za potrebe ormoške in ptujske obline.

Spraševala: MG

POGOVOR O PRESKRBI Z ELEKTRIČNO ENERGIJO**BREZ VLAGANJ NE BO ŠLO**

Tik pred vstopom v novo leto smo opravili pogovor s Stankom Toplakom, direktorjem TOZD Elektro Ptuj, dobim poznavalcem razmer v slovenskem elektrogospodarstvu. Predvsem nas je zanimalo, če se je razmerje med proizvodnjo in porabo elektrike kaj bistveno izboljšalo, saj redukcije ali prisilna tema niso bile potrebne. Pravi naslednje:

»Lahko rečem, da je kratkoročno stanje dobro. Vendar moramo vedeti, da je bila investicijska politika v elektrogospodarske objekte v preteklosti, če gledamo Jugoslavijo kot celoto, nekoliko zapostavljena in zato so bile razmere ob teh izrednih vremenskih razmerah kritične. V tem trenutku je zaradi boljših vodnih razmer nastopil prehod za termoelektrarne, da lahko opravijo nujne remonte, zlasti tam, primer je Soštanj, kjer so delali prek svojih tehničnih zmogljivosti v času, ko je to bilo nujno. Menim, da v začetku januarja kakšnih posebnih težav ne bo, razen v primeru izpada katerega od večjih objektov. Preskrba v februarju in marcu bo močno

odvisna od vremena, saj je v preostalem delu Jugoslavije razmerje med termno in hidroelektrarnami popolnoma drugačno kot je v naši republici, kjer je razmerje v korist termoelektrarn 70:30.

Ob nedavnih redukcijah smo med občani slišali več pripomb. Tako jih je zanimalo, zakaj so druga območja lahko privarčevala več kot naše, zakaj se redukcije niso začele ali končale točno ob napovedanem času in zakaj je včasih ob belem dnevu vklopljena cestna razsvetljava. Ali lahko to pojasnite!

»Glede privarčevane energije moram reči, da smo bili na posameznih območjih občutljivi, ko drugi niso imeli redukcije. Bilo pa je tudi obratno, saj je na primer celjsko območje imelo največ redukcij. Omenil bi tudi primer prestavitve redukcije ob prenosu nogometne tekme Wales — Jugoslavija, kar so naredili v Ljubljani. Slo je za samovoljno odločitev ljudi, ki za to niso imeli pooblastila in že disciplinsko odgovarjajo.

Pri izklopih so se časovne prestavitve dogajale le po posameznih območjih, kjer v razdelilni transformatorski postaji nismo mogli takoj izklopiti celotnega območja posameznega daljnovidca, ker so bili nanj priključeni nekateri zaščiteni potrošniki, kot so bolnica, zdravstveni dom in podobno. Ločiti smo morali posamezne dele daljnovidca in ročno izklopiti posamezne transformatorske postaje. Zato se je čas izklopa premaknil do pol ure.

Tu je še problematika javne razsvetljave. Ob tej priložnosti bi prosil občane, ki nam sporočajo, da podnevi svetijo luči posameznih ali pa celo območje, za razumevanje. V večini primerov gre za dela na javni razsvetljavi, ki jih ni mogoče opraviti, če razsvetljava ni pod napetostjo. Ob redukcijah pa smo večkrat javno razsvetljavo priključili, da smo lahko posamezna svetlobna mesta priredili redukcijam razmeram. Kljub temu pa občane še naprej prosimo za pomoč pri opozarjanju na vklopljeno razsvetljavo, saj lahko pride tudi do tehnične napake. Tako je lahko okvara v fotocelici, ki daje povelje za vklop in izklop.

I. kotar

KMETIJSKA ZADRUGA PTUJ

62250 PTUJ, Titov trg 12

KMETIJSKA ZADRUGA PTUJ

Zadružni svet na podlagi 109. člena Statuta

razpisuje

dela in naloge s posebnimi pooblastili in odgovornostmi — za čas 4 leta:

1. VODENJE ZADRUŽNE ENOTE TRNOVSKA VAS, VITOMARCI

2. VODENJE ZADRUŽNE ENOTE DESTRIK

POGOJI:

— višja agronomska šola in 1 leto ustreznih delovnih izkušenj ali

— srednja kmetijska šola in 5 let ustreznih delovnih izkušenj

— lastno prevozno sredstvo.

Prijava z dokazili vložijo kandidati v roku 15 dni od objave na naslov: KZ Ptuj, Titov trg 12, z oznako „za razpisno komisijo“.

O izbiri bodo kandidati obveščeni v roku 30 dni po preteku roka za prijavo.

KMETIJSKA ZADRUGA PTUJ

Komisija za delovna razmerja v skladu z 17. členom Pravilnika o delovnih razmerjih

oglašča

4 DELOVNE NALOGE

— PRIPRAVNIK ZA DELO V KMETIJSKO POSPEŠEVALNI SLUŽBI ZA DO-

LOČEN CAS — 9 mesecev

POGOJI:

— visokostrokovna izobrazba vinogradniško-sadlarske usmeritve — 1 delovno

— opravilo strokovna izobrazba agronomske smeri ali visoka izobrazba agronom-

ske smeri — 3 delovna opravila

— lastno prevozno sredstvo.

Vloge z dokazili naj kandidati pošljejo v 15 dneh od objave na naslov: KZ Ptuj, Titov trg 12.

O izbiri bodo obveščeni v 15 dneh po preteku prijavnega roka.

OBVESTILO KMETOVALCEM

Vsem združenim kmetom-članom zadruga sporočamo naj do 30. januarja 1984 prijavijo svoje potrebe vodji Zadruga enote, v kolikor želijo svoje gospodarstvo preusmeriti v tržno proizvodnjo ter zato najeti potrebne kredite.

Kredit se bodo odobraval za novogradnjo in obnovo za govedorejo in prašičerejo ter za nakup plemenske črede. Kredit se bodo odobraval pod določenimi pogoji:

— predpogoj za najetje kreditov je, da je zaščiten kmetija, da je nosilcu kredita glavni vir dohodka iz kmetijstva.

1. za govedorejo:

- da je zagotovljena lastna krma
- da se gradi oz. adaptira hlev za najmanj 10 glav
- da je najmanj 2 GVZ na 1 ha obdelovalne zemlje

2. za prašičerejo:

- da je zagotovljeno najmanj 80 odstotkov krme iz lastne proizvodnje
- da je v hlevu za plem. svinje najmanj 15 stojišč
- da je v hlevu za bekone najmanj 50 stojišč

Kredite bo odobraval na podlagi predložene dokumentacije Hranilno kreditna služba Ptuj pod pogoji, ki jih določa samoupravni sporazum o kreditiranju naložb v kmetijstvo in živilsko proizvodnjo v SR Sloveniji.

O podražitvah pri gradnji specializiranih učilnic SŠC

Odbor za nadzor nad zbranimi sredstvi samoprispevka in njegovo razporeditvijo ter nad izvajanjem del načrtovanega programa gradnje šolskega prostora v občini Ptuj, ki ga vodi Franc Lukman, je delegatom skupnega zasedanja zborov skupščine občine Ptuj (26. 12. 1983) predložil poročilo, v katerem obravnava predvsem podražitve, ki so nastale pri gradnji specializiranih učilnic Srednješolskega centra Ptuj. Pri celotni investiciji gre le za 4,8 odstotka skupne podražitve, kar je v primerjavi z drugimi investicijami pri nas zelo malo, vendar gre za sredstva iz samoprispevka, zato je razumljivo, da so delovni ljudje in občani toliko bolj zainteresirani, da zvedo, kako se trošijo sredstva.

Odbor za nadzor je na seji, 13. decembra 1983 obravnaval razčlenbo podražitev, ki jih je dal investitor in pregledal gradbeno dokumentacijo. Pri tem je ugotovil, da gre za prekoračitve predračunske vrednosti skupno za 5.281.017 din. Razčlenba kaže naslednje:

Gradbeni objekti so stali 65.103.702 din, prav toliko je znašala tudi predračunska vrednost in pri tem ni nobene podražitve. Do tega ni prišlo zato, ker so bile za gradbena in obrtniška dela sklenjene fiksne pogodbe in so se jih tudi dosledno držali.

Predračunska vrednost opreme je bila 35.053.570 din, končna vrednost pa je za 1.158.204 din višja, kar pomeni, da znaša prekoračitev za 3 odstotke. Nastala je zaradi podražitve dobavitelja obdelovalnih strojev Prvomajske Zagreb, ki ni pristala na fiksno ceno v pogodbi. Na to podražitev investitor ni mogel vplivati, ker je Prvomajska zvišala cene svojih izdelkov na podlagi odobritve skupnosti za cene.

Občutna podražitev pa je nastala pri ureditvi okolja. Predračunska vrednost je bila predvidena 3.468.000 din, končna vrednost pa znaša 7.590.813 din, to je za 4.122.813 din ali za 119 odstotkov več od predračunske vrednosti.

Odbor za nadzor je ugotovil, da je v investicijski program bil vključen strošek ureditve okolja na podlagi nerealno nizko ocenjene količine del. Izvedbeni projekt je bil narejen šele med gradnjo objekta, ki je zajel dejanski obseg potrebnih del, zato

tudi tolikšna odstopanja. Za najugodnejšega ponudnika je gradbeni odbor izbral Komunalo, gradbeništvo in promet Ptuj, izbor je bil vestno opravljen, saj so cene bile v okviru normalnih cen za dela take vrste. Edini vzrok podražitev je torej bistveno večji obseg ureditvenih del v primerjavi s prvotno oceno. Iz stroškov ureditve okolja je izzveza ureditev zelenic, ker bo to delo opravil Srednješolski center sam.

Na poročilo odbora so na skupnem zasedanju imele kritične pripombe delegacije iz krajevnih

Bodoči kovinarji se v novih specializiranih učilnicah usposabljaajo na sodobnih strojih

Foto: I. Ciani

skupnosti: Ivan Spolenjak, Jože Potrč in Boris Zihnerl. Na pripombe in vprašanja so bili sprotno dani izčrpi odgovori, ki so delegate zadovoljili. Poudarjeno je bilo, da odbor ugotavlja, da so bila vsa opravljena dela na ureditvi okolja potrebna za normalno funkcioniranje objekta kot celote. Gre torej za plačilo več opravljenega dela in se zato lahko pokrije iz namenskih sredstev za gradnjo SŠC.

Velja še povedati, da je za gradbeno tehnično dokumentacijo, arheološke raziskave in stroške vodenja investicije in nadzore bila predračunska vrednost 6.220.163 din in prav toliko znaša tudi končna vrednost. Tako je predračunska vrednost gradnje specializiranih učilnic znašala 109.845.435 din, končna vrednost pa 115.126.452 din, to je prekoračitev za 4,8 odstotka.

Delegati vseh treh zborov so poročilo odbora soglasno sprejeli s priporočilom, da naj investitor in gradbeni odbor v bodoče posvečata še več skrbi projektom, da ne bo prihajalo do tako nerealnih ocen kot je bil primer projekta pri ureditvi okolja. Odboru pa so naročili, da še naprej vodi oster družbeni nadzor nad zbiranjem in porabo sredstev za gradnjo šolskega prostora.

Tako je prvi del druge faze gradnje SŠC končan. Sredstva iz samoprispevka za gradnjo šolskega prostora, ki se bodo stekala

še do konca leta 1986 pa bodo namenjena za nadaljnjo načrtovano gradnjo. V resoluciji o politiki družbenega in gospodarskega razvoja občine Ptuj za letošje med drugim zapisano: »V letu 1984 bodo izvajanje na področju šolstva investicije v skladu s sprejetim referendumskim programom, ki bo prilagojen časovnemu zamiku. Tako bo pričetna gradnja telovadnice pri Srednješolskem centru in osnovna šola Lovrenc na Dravskem polju.«

O uresničevanju te naloge, ki jo bo moč izvajati le v okviru zbranih sredstev iz samoprispevka, bo odbor sproti poročal delegatom Skupščine občine Ptuj.

FF

Umrl je naš tovariš Simon

V 85. letu trdega, naporega in revolucionarnega dela, je odšla njegova fizična prisotnost, njegov svetel lik pa ostaja. Ostaja v opomin, vzgled in spodbudo mlajšim rodovom.

Odšle je mož, napreden kmet, bореc NOB in graditelj povojnega socialističnega razvoja, skratka revolucionar.

Za svoje dolgoletno, vsestransko in požrtvovalno delo je prejel številna družbena priznanja: Red zasluga za narod s srebrnimi žarki, Red dela z zlatim vencem, Red bratstva in enotnosti s srebrnim vencem, Red zasluga za narod s srebrno zvezdo, Zlati znak OF slovenskega naroda, Srebrni znak OF slovenskega naroda, Plaketo občine Ptuj ob 70-letnici, Zlato plaketo občine Ptuj ob 80-letnici in Plaketo Zveze združenj borcev NOV Jugoslavije.

Franc Belšak se je rodil 4. oktobra 1899 v Muretincih na Ptujem polju v kmečki družini. Že kot 19-letnega fantja ga najdemo med Maistrovimi borci za našo severno mejo. Leta 1927 se je priženil na posestvo v Muretincih 13, kjer sta še do večerja z ženo Marijo v slogi in medsebojni ljubezni preživljala jesen svojega življenja. V zakonu se jima je rodilo 9 otrok. Težko je bilo številni družini na mali kmetiji v obdobju gospodarske krize in krivici, ki jih je izkoriščevalski buržoazni režim prizadejal kmetu. To je v njem prebudilo razredno zavest, zato ni čudno, da je že avgusta 1941 bil v stikih z OF, vzdrževal je stike z Zvonkom Sagadinom, kasneje z njegovomamo Tončko-Zenko, pa tudi sin Franc, ki je študiral v Mariboru ga je z marsičem seznanil.

V letu 1943 je Franc, njegov najstarejši sin, odšel v partizane na Pohorje, odkoder je prišel v jeseni 1943, skupaj z Jožkom Golobom-Milkom, na ptujsko območje organizirat osvobodilno gibanje, ki je po uničenju Lackove čete, na tem območju skoraj zamrlo.

Razumljivo, da sta se oba mlada organizatorja vstaje na ptujskem območju najprej obrnila na »Tončevega očeta« (Franc je namreč imel partizansko ime Tone, zato ga je večina aktivistov poznala pod tem imenom).

Franc Belšak st. ni le pomagal sinu in Milku (Golobu) organizirati nove postojanke OF po Halozah in Ptujem polju, temveč je tudi sam postal organizator OF na širšem ptujem območju. V Muretincih je pomagal organizirati tudi prvo partizansko tehniko

na našem območju, ki jo poznamo kot Lackovo tehniko in se je pozneje zaradi varnosti preselila v Stogovce pod Ptujsko goro. Tudi Franc st. se je moral umakniti v ilegalo. Julija 1944 je bil izvoljen za sekretarja okrajnega odbora OF, ki je imel svojo sedež v gornjih Halozah, tam je Franc Belšak, s partizanskim imenom Simon tudi deloval do osvoboditve.

Iz zgodovinskih zapisov o osvoboditvi Ptujja vemo, da je okrajni odbor OF in komite KPS, na čelu s sekretarjem Francem Belšakom Simonom in v spremstvu haloških čete, prišel v Ptuj zjutraj 10. maja 1945, da je bil na

sedanjem trgu MDB še isti dan velik miting, na katerem je govoril tovariš Simon ... Tako se je začela pot družbenopolitičnega delavca Franca Belšaka. V obdobju porušene domovine, pri izgradnji ljudske oblasti in izvajanju agrarne reforme je tovariš Belšak opravljal številne odgovorne, čisto najodgovornejše dolžnosti v tedanjem ptujem okraju, pozneje še v občini Gorišnica, vse do upokojitve.

Posebej velja povedati, da je že leta 1944 postal komunist in je bil politično aktiven v Zvezi komunistov še do večerja. Ni priznaval posmrtnega življenja, priznaval je delo kmečkih in delavskih rok. Le te lahko gradijo lepšo, srečnejšo prihodnost. Ponosen je bil na svojega sina Toneta, ki je padel kot sekretar okrajnega komiteja KPS, 4. februarja 1945, njegovo delo pa je do osvoboditve nadaljeval oče ...

Simon nam danes zapušča enega od najdragocenejših osebnih spominov, ki vzbujajo bol in ponos, to je zadnje pismo, ki mu ga je pisal njegov sin Tone, 31. januarja 1945. V njem se mu sin oprostja za nekoliko ostre besede, ki mu jih je prvi večer na sestanku

izrekel kot sekretar okrajnega komiteja KPS. Pismo pa končuje z besedami: »Trpiva in se boriva, da bova maščevala trpljenje naše matere ...«

Franc Belšak-Simon, je enako kot nekoc, poznal politiko ZK in od osnovnih načrtov usmeritev, sprejetih z ustavo in zakoni ni odstopal. Prav zato je bila njegova aktivnost kljub starosti, na področju uveljavljanja delegatskih odnosov prav tako mladostno sveže prisotna, kot je bila v času NOB in izgradnje ljudske oblasti. Samoupravni in delegatski odnosi so zanj predstavljali osnovno usmeritev pri delu v KS, na vasi med ljudmi in tudi širše.

Ljudje so mu zaupali in so ga spoštovali, ter cenili. Ta uglednost ni bila le rezultat njegovih zaslug v boju za ljudsko oblast, za samoupravljanje, temveč si jo je vsakodnevno pridobil z neposrednim živim stikom z ljudmi, z razvijanjem človeških odnosov, ki v bistvu pomenijo samoupravne socialistične odnose. V te odnose je znal tudi vsebinsko, živo in neposredno vplesti pridobitve NOB in socialistične revolucije. Pri tem mu ni manjkala sposobnost za kritično presojanje pravilnosti uresničevanja postavljenih ciljev, sprejetih na kongresih Zveze komunistov, v njegovih organih in v delegatskih skupščinah. Predvsem je izstopalo njegovo delo v okviru SZDL kot enotni fronti vseh organiziranih socialističnih sil.

Če iz vsega povedanega o Francu Belšaku in o njegovem delu, povzamemo osnovno črto celotnega njegovega delovanja, potem moramo zlasti poudariti njegovo nacionalno zavest, borbenost revolucionarnost, naprednost in neposrednost, socialistično samoupravno usmerjenost in boj za uveljavljanje oblasti delavcev in kmetov, kar je uresničeval z uveljavljanjem našega političnega sistema socialističnega samoupravljanja pod idejnim vodstvom ZKJ. Vse to pa so odlike, ki jih vsi zavredni ljudje spoštujejo in cenijo.

Prav zato je naša bolečina ob izgubi tovariša Simona toliko težja. Izgubili smo revolucionarja, vseskozi predanega Partiji in ljudstvu. Še pred kratkim je živel, izvirno in pošteno besedo obajal spomine na revolucionarno preteklost slovenske in jugoslovanskega NOB. Prav je, da te preproste izpovedi velikega moža ohranimo, njegov lik pa nam naj bo vzor, kako se je treba boriti tudi danes, za jutri, kot se je on večerjal in danes.

O delu rezervnih vojaških starešin

Prav je, da ob pregledu uspešnosti in dela na različnih področjih v minulem letu, zapišemo kaj tudi o delu rezervnih vojaških starešin ptujске občine. Milan Vogrinec, predsednik Predsedstva OK ZRVS Ptuj, pravi naslednje:

»Občinska konferenca načrtuje svoje naloge v letnih programih vzgoje in izobraževanja na osnovi republiške programske usmeritve in srednjeročnega programa, ki je prilagojen sedanjim družbenopolitičnim, varnostnim in gospodarskim razmeram. Programska tematika s področja idejno-političnega izobraževanja, splošnega vojaškega in obrambno-samozaščitnega usposabljanja ima namen, da bi rezervne vojaške starešine lahko bolj opravljali dolžnosti v oboroženih silah, da se seznanijo z nalogami v obrambnih pripravah v krajevnih skupnostih in organizacijah združenega dela ter tako lahko v vseh situacijah sprejeli vlogo nosilcev in organizatorjev splošne ljudske obrambe in družbene samozaščite, v vseh okoljih kjer živijo in delajo.

Program vzgoje in izobraževanja za leto 1983 smo zaključili pravzaprav že v septembru. Posebnost izobraževanja naših članov je bila v tem, da smo nekaj tem izvedli v okviru izobraževanja prebivalstva. Te skupne teme so bile: vojaškopolitični položaj v svetu ih njegov vpliv na varnost SFRJ, varnostopolitične razmere v državi, republiki, občini, krajevnih skupnostih in organizacijah združenega dela, oblike neoboroženega odpora v okoliščinah začasno zasedenega ozemlja, protipožarna zaščita v miru, ob neposredni vojni nevarnosti in v vojni ter oblikovanje blagovnih rezerv.

Ločeno pa smo obravnavali temo o diverzijah na komunikacijah in objekti. Pripravilo jo je predsedstvo občinske konference ob pomoči štaba za teritorialno obrambo in vojašnice Dušan Kveder-Tomaž. Področje 35 krajevnih organizacij smo razdelili na 10 območij, za vsako pripravili nalogo, ki je najbolj ustrezala krajevnim razmeram. Tako smo skupno obdelali nalogo, starešine pa so pred tem doma reševali teste iz obveznega programa, katerega večji del je objavljen v reviji Naša obramba. V septembru smo za zaključek v Vidmu izvedli še občinsko taktično in orientacijsko tekmovanje ekip krajevnih organizacij. Zraven tega bi dodal, da smo aktivno sodelovali na področju obrambne vzgoje mladih, zlasti v vseh izmenah ZMDA Slovenske gorice 83, aktivno se vključili v pripravo in izvedbo pohoda po poteh revolucije v Mostje, kjer vsako leto poskrbimo za celotni komandni kader. V skladu z usmeritvami četrte volilno-programske konference RK ZRVS smo obnovili delo aktivov v organizacijah združenega dela. Namreč, dejavnost članstva se mora prenesti tudi v okolje, kjer delamo. Dosedaj smo običajno delovali samo v okolju kjer živimo. Obnovili pa smo tudi delo aktivov ZKS.»

Kako pa bo v letu, ki smo ga začeli? »Sredi prejšnjega meseca so se v naših krajevnih organizacijah začele letne delovne konference na katerih rezervni starešine ocenjujejo delo v minulem letu in sprejemajo programe letošnjega dela. V smernicah za izdelavo načrtov so tudi tokrat teme s področja idejno-političnega in vojaškostrokovnega usposabljanja. Tako med drugim o varnostnih načrtih v krajevnih skupnostih in organizacijah združenega dela, o delovanju enot naših oboroženih sil v pogojih začasno zasedenega ozemlja in o narodni zaščiti.

Vsebinsko predavanj bo pripravilo predsedstvo občinske konference. Pravtako bomo opravili preverjanje znanja in tradicionalno občinsko tekmovanje ekip iz krajevnih organizacij. Zraven tega bomo aktivno sodelovali in delali na številnih drugih področjih, tako v akciji NĚ nas ne sme preženiti, na Pohodu po poteh revolucije, posebej pa še v delo obrambnih krošev na naših silah.

I. kotar

ZVEZNI SEKRETARIAT ZA LJUDSKO OBRAMBO — PERSONALNA UPRAVA —

razpisuje NATEČAJ

za sprejem kandidatov za učence splošnih srednjih vojaških šol, gojence srednjih vojaških šol rodov in služb in učence Šole za strokovne delavce v vojaško-tehničnih poklicih v letu 1984

KATERE SO SREDNJE VOJAŠKE ŠOLE?

- Letalska splošna srednja vojaška šola „Maršal Tito“ v Mostarju;
- Splošna srednja vojaška šola „Bratstvo — enotnost“ v Beogradu;
- Splošna srednja vojaška šola „Ivo Lola Ribber“ v Zagrebu;
- Splošna srednja vojaška šola „Franc Rozman-Stane“ v Ljubljani (samo za kandidate z območja SR Slovenije).

V našete šole je možen vpis v 1., 2. in 3. razred.

- Srednja vojaška šola kopenske vojske v Sarajevu, smeri:
 - pehota,
 - artilerija,
 - artilerijsko-raketne enote protizračne obrambe,
 - oklepno-mehanizirane enote,
 - inženirstvo,
 - zveze,
 - atomsko-biološko-kemična obramba;
- Tehniška srednja vojaška šola kopenske vojske v Zagrebu, smeri:
 - strojniška,
 - elektrotehniška,
 - raketna,
 - kemijsko-tehnološka,
 - prometna;
- Letalskotehniška srednja vojaška šola v Rajlovcu, smeri:
 - strojništvo,
 - elektrotehniška,
 - elektronskotehniška,
 - telekomunikacijska;
- Mornariškotehniška srednja vojaška šola v Splitu;
- Intendantška srednja vojaška šola v Sarajevu.

V navedene šole je možen vpis v 1. in 3. razred.

- Šola za strokovne delavce v vojaškotehničnih poklicih, specialnosti:
 - radijske naprave,
 - UNF in radiorelejne naprave,
 - telefonsko-telegrafске naprave.

Na tej šoli vpisujejo samo v 3. razred.

KAKŠNI SO POGOJI ZA SPREJEM?

Na natečaj se lahko prijavijo fantje, državljani SFRJ, ki izpolnjujejo naslednje zahteve:

- a) splošni pogoji:
 - da so zdravi in sposobni, kar bo ugotovila pristojna vojaška zdravniška komisija;
 - da niso bili sodno kaznovani in da proti njim ne teče kazenski postopek;
 - da imajo priporočilo o moralnopolitičnih lastnostih za šolanje in službovanje v oboroženih silah;
 - da imajo soglasje staršev — skrbnikov.

b) posebni pogoji:

1. kandidati za 1. razred splošnih srednjih vojaških šol in srednjih vojaških šol rodov in služb:
 - da so rojeni leta 1968 ali kasneje;
 - učenci, ki obiskujejo 8. razred osemletke, so morali 7. razred končati z najmanj dobrim uspehom, tisti pa, ki so osemletko že končali, so morali v 8. razredu doseči najmanj dober uspeh;

- učenci, ki so v 7. oziroma 8. razredu imeli dober uspeh, morajo v tem razredu imeti najmanj dobro oceno iz matematike, fizike in kemije;

2. kandidati za 2. razred splošnih srednjih vojaških šol:

- da so rojeni leta 1967 ali kasneje;
- učenci, ki obiskujejo 1. razred šole srednjega usmerjenega izobraževanja, so morali 8. razred osemletke končati z najmanj dobrim uspehom;
- učenci, ki imajo v 8. razredu osemletke dober uspeh, morajo iz matematike, fizike in kemije imeti najmanj dober uspeh;

3. kandidati za 3. razred splošnih srednjih vojaških šol, srednjih vojaških šol rodov in služb in Šole za strokovne delavce v vojaško-tehničnih poklicih:

- da so rojeni leta 1966 ali kasneje;
- učenci, ki obiskujejo 2. razred šole srednjega usmerjenega izobraževanja, so morali 1. razred končati z najmanj dobrim uspehom, tisti pa, ki so 2. razred končali, morajo v tem razredu imeti najmanj dober uspeh;
- učenci, ki imajo v 1. in 2. razredu dober uspeh, morajo v tem razredu iz matematike, fizike in kemije imeti najmanj oceno dobro.

KAKO SE PRIJAVITE?

Kandidati, ki se žele javiti na ta razpis, naj se zgledajo pri občinskem upravnem organu za ljudsko obrambo v občini, kjer imajo stalno bivališče. V Ptuj se prijavijo pri oddelku za ljudsko obrambo, Srbski trg št. 1, soba št. 15.

ŠOLANJE, PRAVICE IN OBVEZNOSTI UČENCEV IN GOJENCEV

Šolanje se začne 1. septembra 1984 in traja štiri ali dve leti. Učenci in gojenci stanujejo med šolanjem v internatu in imajo na stroške Zveznega sekretariata za ljudsko obrambo pravico do: stanovanja, hrane, oblačil in obutve, šolskega pribora, učbenikov, zdravstvenega varstva, denarnega nadomestila za prevoz do doma in nazaj ob polletnih in letnih šolskih počitnicah ter do mesečnih denarnih prejemkov.

Učenci Letalske splošne srednje vojaške šole „Maršal Tito“ so med šolanjem poleg obvladovanja rednega programa dolžni, po predhodnem padalskem treningu s skoki, letati z jadrnimi in motornimi letali z dvojnimi komandami po programu jadrnjenja, letanja, po končani šoli pa nadaljujejo šolanje na Letalski vojaški akademiji.

Učenci splošnih srednjih vojaških šol nadaljujejo po končani šoli šolanje na Vojaški akademiji kopenske vojske.

Gojenci srednjih vojaških šol rodov in služb so po končanem šolanju sprejeti v aktivno vojaško službo s činom vodnika ustreznega rodu ali službe.

Učenci Šole za strokovne delavce v vojaškotehničnih poklicih odidejo po končanem šolanju na službenje vojaškega roka, za tem pa so prejeti v službo v enote — ustanove, za katere so se šolali; pri tem dobe:

- naziv strokovnega delavca IV. stopnje za določeno specialnost;
- status civilne osebe v službi v JLA ter vse pravice in obveznosti, ki iz tega izhajajo.

Učenci oziroma gojenci so dolžni po končanem šolanju ostati v službi v Jugoslovanski ljudski armadi toliko časa, kolikor določa Zakon o službovanju v oboroženih silah. Medsebojne obveznosti kandidatov, sprejetih na šolanje, in Zveznega sekretariata za ljudsko obrambo bodo urejene s pogodbo. S to bodo, poleg drugega, določeni stroški šolanja (stroški za hrano, stanovanje v internatu in mesečni denarni prejemki) za primer, če učenec oziroma gojenec po svoji krivdi ne bi izpolnil obveznosti.

Natečaj velja do 31. marca 1984.

O rešitvi prošnji bodo komisije za izbiro učencev in gojencev obvestile kandidate do konca maja 1984.

DELEGAT Lujzek

Dober den. Prvič v novem leti. Kak ste kaj iz storega v novo skočili. Jaz sen padna. Prek krez prag. Mica mi je nogo podstovila no rekla, da je boljše ke podnem kak da bi skoča. Malo sem ba megleni no mi noge niti ne bi trebalo zaštekati. Po stori navodi sma mela z mojo ženkico prvi den novega leta na mizi svinjsko meso. Kurečje bedre so tisti den prepovedane zavolo storega pregovora, ki provi, da svinja tišči gospodarstvo z rilcom naprej, kura pa bo brca z nogami nazaj. Kak pa bi z glednolno, če bi prvi den v noven leti virstvo nazaj rivali, saj nan je itak čista nazaj zlezlo.

Moren van povedati, da se je letos vključila v izvoz tudi naša krajevna skupnost Suhi breg. Pa vete kaj bomo izvozili? Najbrž ne, pa van bom poveda: Izvozili bomo vse tiste obljube v kerih je bilo zapisano, da bomo že do lenskega leta do kuncu republiško cesto asfaltirali, vodovod zgradili, elektriko pojočali no toknji recept zmisli, ke bi nan deca na grunatih ostojala no ne bi v mesta bežala.

Jebal ga na motkin Stil, na našen Suhen bregi je 25 hišnih števil, v hišah pa živimo sami kmečki veteroni, ki nosimo na plečah od 55 do 80 let no nan sveti Peter že piše napotnice za krtovo deželo. Se vsa sreča, ke smo si v zgodnjih letih nekšne stroje nabavili, drgačik bi nan zemlja neobdelana ostojala. Pa saj vete kaj grejo fkuper stroji no naši bregi. Na strmen bregi je najbolj zanesljiv stroj še vedno motika, ročna kosa pa najbolj gvišna kosilnica. Tak pač to je.

Sneg pa smo zdaj le včakala. Jaz sen veda, da ga pred novim letom ne bomo dobili, saj so bile snežne zvezne rezerve že izkoriščene no je bilo treba počakati na lesni paket za olimpijsko leto 1984. Ker drugo leto ne bomo meli zimskih olimpijskih iger, nan snega ne bo trebalo uvožati, pač pa bomo ga tudi nekaj izvozili no za njega devize dobili. To kaj van bom zaj napisa, moja Mica ne sme vedeti: Tudi meni je enkrat ena sločipunca rekla: „Lujzek, pokozen ti zize samo devize...“ Jaz pa sen ji nazaj reka: „En dinar ti dam, če spraviš se vstrani!“

LUIZEK

VZGOJNO VARSTVENI ZAVOD PTUJ

NOVE JASLI IN PRALNICA

V organizirano družbeno vzgojo in varstvo je v ptujski občini zajetih 1360 otrok v starosti od 2 do 7 let. K temu je pristeti še okrog 750 otrok, ki obiskujejo 600 urni program priprave na osnovno šolo. Po številu otrok, zajetih v to varstvo, je ptujska občina še vedno med zadnjimi v Sloveniji, saj je ponekod zajetih v vzgojo in varstvo tudi do 60 odstotkov predšolskih otrok. V ptujskem vzgojnim varstvenem zavodu imajo trenutno 112 neresenih prostov za sprejem otrok v vrtnice, nedtem ko je za sprejem v jasli neresenih 88 prostov.

Predvidena gradnja vrtca s kuhinjo na Ziberlovi ploščadi je odpadla, zanjo pa je bilo zbranih okrog milijarda dinarjev. Sedaj so se v VVZ Ptuj odločili za prizidek dveh jaslinskih odsekov ob Potrčevi cesti, hkrati pa bodo zgradili pralnico, katere zmogljivosti bodo zadostale za dalj časa. Po predračunu bo investicija veljala milijardo sedemsto milijonov starih dinarjev, v prizidku pa bi naj to jesen pridobili prostor za 32 otrok v starosti do treh let. Jasno je, da z novimi prostori, ki jih gradi gradbeno podjetje Drava Ptuj, problem jaslí ne bo rešen, saj je prošnja za sprejem v jasli iz leta v leto več kot je na voljo prostora. Kljub temu je to korak naprej pri razvoju organizirane družbene vzgoje in varstva.

V ptujskem vzgojnim varstvenem zavodu pa imajo še nekaj perečih problemov. Prvi in največji je neustreznost kuhinje. Ravnateljica vrtca Boža Bratuž pravi: »Kuhinja je bila zgrajena za pripravljanje obrokov za 300 otrok, sedaj pa pripravljamo v njej 1300 obrokov. Največji problem je, ker se v kuhinji krizata čista in nečista pot. Zaradi tako velikega števila obrokov in neustreznega prostora ne moremo v celoti zagotoviti zakonsko predpisanih sanitarnih pogojev. Zato smo dobili odločbo, da moramo urediti prostor tako, da bo zadovoljeno sanitarnim zahtevam. Če tega do konca leta 1984 ne bomo storili, bi morali kuhinjo zapreti. To pa seveda pomeni, da bodo zaprte vse enote, za katere pripravljamo obroke v naši kuhinji.

Kuhinjo bi lahko razširili le tako, da bi odvzeli del upravnih prostorov, ki pa so že tako ali tako utesnjeni. To bi pomenilo, da bi morali upravne prostore preseliti, vendar res ne vemo, kam. Izdelan je tudi predračun za povečanje kuhinje in znaša milijardo dvesto milijonov starih dinarjev. Za ureditev upravnih prostorov pa bi potrebovali še dodatna sredstva. Nimamo pa niti denarja za povečanje kuhinje.

Vzgojnim varstvenim zavodu si skupaj s skupnostjo otroškega varstva občine Ptuj sicer prizadeva najti ustrezen rešitev — toda, denarja ni dovolj. Posebej se zato ne, ker imajo težave tudi z vrtcem v Gorišnici. Tudi tega bi morali po prejeti odločbi zapreti. V vrtcu pravijo, da odločba ni odločilna. Odločilni so pogoji dela v vrtcu, ki je v kletnih prostorih osnovne šole v Gorišnici. Prostori so zelo vlažni, vsi dosežani posegi, ki so veljali precej denarja, vlage niso odpravili. Zato si Vzgojnim varstvenim zavod skupaj s krajevno skupnostjo Gorišnica prizadeva za drugačno rešitev — zagotoviti naj bi skupne prostore za zdravstveno ambulanto in vrtce.

V reševanje omenjenih treh problemov se bo gotovo morala vključiti širša družbena skupnost, dosti bolj pa se bo najbrž morala angažirati tudi pri zagotavljanju družbene vzgoje in varstva za vse predšolske otroke. V ptujski občini — tako kot marsikje drugje — dobro cveti varstvo na domu. Običajno se v nepriemnih prostorih in tu in tam tudi pod vprašljivim varstvom stiska po šest majhnih otrok. Cena za varstvo pa se suče okrog 4000 dinarjev — pa tudi več. Najbrž cena ni toliko pomembna, saj starši radi dajo kakšen dinar več za varstvo, samo da je otrok na varnem, medtem ko so v službi. Bolj pomembno je, v kakšnem okolju živi otrok v svojem najbolj ranem in občutljivem obdobju. To bi moralo širše družbena skupnost skrbeti in jo spodbuditi pri reševanju problemov organizirane družbene vzgoje in varstva.

N. Dobljekar

Ptujski lovci so pripravili razstavo vrst divjih rac in drugih obvodnih ptic, ki so ob zastrupitvi množično poginjele

Foto: M. Ozmeč

Ptujsko akumulacijsko jezero je postalo privlačno za številne vodne ptice

Foto: M. Ozmeč

POROČILO

V ZVEZI Z MNOŽIČNIM POGINOM DIVJIH RAC, KI JE BIL V DNEH 7. IN 8. OKTOBRA 1983 NA PTUJSKEM AKUMULACIJSKEM JEZERU SD 2

Dne 7. in 8. oktobra 1983 je bil na ptujskem akumulacijskem jezeru SD 2 množičen pogin divjih rac — največ sivke, črne liske, race mlakarice, čopasti pomirek in še nekatere druge obvodne vrste ptic.

V navzočnosti miličnika Postaje milice Ptuj in nekaj lovcev je bilo dne 7/10-1983 ugotovljeno, da je vzdolž akumulacijskega jezera, ob levem bregu vse od Budine do zapornice jezua v Markovcih bilo, po oceni, okrog 400 do 500 mrtvih rac. Opaziti je bilo, da je zdravstveno stanje velikega števila rac bilo še vedno ogroženo, saj so mnoge še poginjele. V vodi je bilo tudi okrog 50 poginulih piščancev.

Za vzorec smo odvzeli 6 poginulih rac in enega piščanca ter jih poslali v analizo Inštitutu za zoohigieno in za patologijo divjih živali, VTOZD za veterinarstvo, VDO Biotehniška fakulteta, Univerze Edvarda Kardelja v Ljubljani.

Glede na to, da pogina rib ni bilo opaziti, smo vzorce vode odvzeli naslednji dan. Vzorci vode s primerkom poginule race in mulja iz akumulacijskega jezera so bili dani v analizo Zavodu za zdravstveno varstvo Maribor.

Dne 7/10-1983 je lovski inšpektor občine Ptuj odredil ustno odločbo predsednikom LD Jože Lacko, LD Ptuj in LD Sp. Ptujsko polje, ki gospodarijo z divjadijo na omenjeni vodi, da morajo 8/10-1983 očistiti akumulacijsko jezero vseh poginulih rac, kar so tudi opravili s pomočjo čolnov in gasilcev Gasilskega društva Ptuj. Tega dne so iz jezera pobrali 600 poginjenih rac, ki jih je veterinarsko higienska služba pri OZVZ Ptuj odpeljala na za to določeno mesto v Maribor. Menimo, da je veliko število mrtvih rac odnesel tok skozi zapornice, ker jih le te ne zadržijo, tako, da točnega števila pogina ne vemo.

Dne 12/10-1983 je mag. Bidovec z Inštituta za zoohigieno in za patologijo divjih živali Ljubljana obvestil po telefonu lovskega inšpektorja občine Ptuj, da je pri poginulih racah izključena okužba in da je sum na intoksikacijo. Piščanci pa, da so bili stari 40 — 42 dni ter da so poginili zaradi vzrejnih bolezni — kapi, sprememb v sklepih.

Dne 22/10-1983 pa je mag. Bidovec po telefonskem sporočilu obvestil lovskega inšpektorja občine Ptuj, da je v poginulih racah izoliran oziroma potrjen FACIRON (CLOROPHACINON), s katerim se opravlja deratizacija glodalcev. Povedal je tudi, da so opravili

preiskave na butalizem, ki pa je izključen.

Iz sklepne poročila štev. 272/83 z dne 5/12-1983 Inštituta za zoohigieno in za patologijo divjih živali Ljubljana, je razvidno, da so opravili na Inštitutu za mikrobiologijo in parazitologijo, VTOZD za veterinarstvo preiskave na obduciranih živalih na salmonelo, pasterele in klostridije. Rezultati teh preiskav so bili negativni. Na Medicinski fakulteti Ljubljana, Inštitutu za sodno medicino pa so opravili na vzorcih poginulih rac pregled na cianide in organofosforne estre. Rezultat je bil negativen. Opravili pa so tudi preiskave na prisotnost FACIRONA, toksičnega preparata, s katerim se obdelujejo vabe pri deratizacijskih posegih in, ki spada v grupo rodenticidov.

Analize so dokazale prisotnost FACIRONA, zato sklepajo, da so race in ostale vrste vodne in obvodne perjate divjadi bile zastrupljene s preparatom, ki se uporablja za zatiranje glodalcev. Rodenticid je zajel veliko število vodnih ptic različnih vrst, za katere je skupna značilnost, da se HRANIJO NA VODI. Predvidevajo, da je snov plavala na površini ali tik pod njo. Ne izključujejo tudi obalni pas do globine 50 cm.

Iz poročila v zvezi z analizami o poginu rac na ptujskem akumulacijskem jezeru, štev. 08/3643 z dne 19/12-1983 Zavoda za zdravstveno varstvo Maribor je razvidno, da so bile opravljene analize odvzetih vod, mulja in organov poginule race in sicer na prisotnost cianidov, težkih kovin, pesticidov in prisotnost rodenticida. Iz strokovnega mnenja je razvidno, da preiskave vode, mulja in rac niso pokazale prisotnosti cianidov, živega srebra, težkih kovin in pesticidov. Preiskave notranjih organov rac pa so pokazale, da je v notranjih organih prisoten FACIRON (CLOROPHACINON), rodenticid, ki se uporablja za preganjanje glodalcev in sicer pred setvijo rja poljih in pregon poljskih miši pri deratizaciji.

Zavod za zdravstveno varstvo Maribor, oddelek za dezinfekcijo, je s svojimi strokovnimi delavci opravljal deratizacijo od 21. do 30. septembra 1983 v naseljih Kidričevo in Majšperk. 3. oktobra 1983 pa so pričeli z deratizacijo kanalizijskega omrežja v Ptuj u čemer so poslali poročilo dne 13/10-1983 na zahtevo sanitarne inšpekcije občine Ptuj.

Pri Komunalnem podjetju Ptuj TOZD Vodovod in kanalizacija smo dobili informacijo, da je deratizacija javne kanalizacije opravljal Zavod za zdravstveno varstvo Maribor s svo-

jimi strokovnimi delavci v prisotnosti dveh delavcev Komunalnega podjetja Ptuj. Po njihovi izjavi so uporabili za to deratizacijo na območju Ptuja 57 kg zastrupljene vabe, v naselju Kidričevo 19 kg in v naselju Majšperk 15 kg. Nadalje trdijo, da je bila zastrupljena vaba položena v glavnem na suha mesta in zaprte rokave kanalizacije.

Dne 24/10. 1983 sta sanitarni in lovski inšpektor občine Ptuj v navzočnosti direktorja Komunalnega podjetja Ptuj TOZD Vodovod in kanalizacija in delavca, ki je sodeloval pri nastavljanju vab s strokovnimi delavci Zavoda za zdravstveno varstvo Maribor opravila pregled kanalizacije na več mestih, kjer so vabe bile nastavljene. Pregledali smo jaške na sejnišču v Ptuj u, na Ormoški cesti, na Osojnikovi cesti, kjer je bil viden pretok odplak. Ugotovili smo tudi, da vab na nastavljenih mestih ni bilo več.

Ugotavljamo pa, da v času od položitve vab do pogina rac na območju občine Ptuj ni bilo večjega naliva. Vse komunalne in industrijske odplake mesta Ptuj in naselja Kidričevo se iztekajo v staro strugo reke Drave, za akumulacijskim jezerom, to je za jezero v Markovcih, le odplake iz objektov VP 5008 Ptui so speljane neposredno v reko Dravo. Race pa se združujejo na jezeru in so tu tudi poginjele.

V prosti prodaji pa je tudi zastrupljena vaba Faciron Forte rodenticid, ki vsebuje 0,0075 % clorophacinona. Po Odločbi o določitvi seznama strupov, ki se smejo dajati v promet (Uradni list SFRJ, št. 12/77) spada 0,0075 % Clorophacinon v III. skupino strupov, za katero po Zakonu o prometu strupov (Uradni list SFRJ, št. 4/77) ni potrebno voditi evidence o prometu in kupcih strupov, kot je to potrebno v skladu s 26. členom navedenega zakona za strupe, ki spadajo po zgoraj navedeni odločbi v I. in II. skupino.

Vzrok pogina divjih rac je torej ugotovljen, ostaja pa še nadalje vprašanje, kdo je povzročitelj, zato preiskave vseh pristojnih organov za ugotovitev storilca tečejo dalje. Z Uprave za inšpekcije občin Ormož in Ptuj so v postopku sodelovali tudi sanitarni inšpektor Vera Lunder, višji sanitarni tehnik, veterinarski inšpektor Jože Bojnec, dipl. vet. in vodnogospodarski inšpektor Sonja Hojnik, ing. kemije.

Lovski inšpektor
Marija LJUBEČ, ing. agr.

Divjad mora biti enakopravni partner v prostoru

KAJ SKRBI LOVCE?

skih goríc — le delno. V Slovenskem prostoru je bila določena nova razdelitev lovsko gojitvenih območij, ker dosedanja očitno niso ustrezala, — ne lovem in še bolj ne divjadi. Tako sedaj lovsko gojitvena območja pokrivajo tudi meje lovskih zvez, kolikor je le mogoče, kajti glavni namen je prilagoditi način življenja in potrebe divjadi.

Vedeti je treba, da je prvenstvena naloga lovcev prav gojitev in ne le lov divjadi. S svojimi metodami in oblikami naši lovci skrbijo za to, da dobi divjad čimboljše kvaliteto, čimvišji nivo zdravstvenega stanja in da se čimbolje sklada z okoljem. Seveda je del teh metod tudi odstrel določene skupine divjadi, kar pa je odvisno od potreb in gospodarske presoje. Naša zveza prisluži z lovstvom, predvsem tujih lovcev, precej deviz. V prvi vrsti zberemo precej

deviz za uplenjeno divjad — torej za meso divjadi, na drugi strani pa nam precejšen del dohodka pomenijo prodane trofeje.

Letno zberemo tako tudi po več tisoč dolarjev, kar pa v sedanjem gospodarskem trenutku nedvomno tudi precej pomeni. Vse skupaj toliko bolj dokazuje, da je divjad in njeno okolje enakovreden partner v našem sistemu in zato ga moramo tudi tako obravnavati.

Kljub temu se dogaja tudi drugače. Vse več je raznih škrovin in škodljivih snovi, ki močno ogrožajo naravno razmnoževanje in ohranjanje divjadi. Kako se temu upirate?

„Najprej je treba povedati in poudariti, da je skrb za ohranjanje divjadi naloga nas vseh, širše družbe in ne le lovcev, kot to menijo posamezniki. Za to so v prvi vrsti odgovorni vsi gospodarji okolja, predvsem pa gozdarji in kmetijci. Vsi smo dolžni uravnati naše naravno okolje in ohranjati prvobitno divjad. Divjad moramo obravnavati kot enakopravnega partnerja v tem prostoru. Zal se nam dogaja obratno. Predvsem pri poljski divjadi zadnje čase število močno pada. Na eni strani je vzrok v melioracijskih ukrepih, ki so sicer res nujni. Zal pa izvajalci del ne upoštevajo v celoti divjadi in njenih zahtev v prosti naravi. Na drugi strani pa je žal lovstvo vključeno v ta prostorski plan in pri rajonizaciji. Kmetijci se ne zavedajo, da morajo določene površine izločiti za divjad in jo obravnavati prav —

tako kot kmetijstvo in gozdarstvo.“

V lovstvu je še vedno aktualna tema ugotavljanje škode na divjadi in na drugi strani škode po divjadi. So se stvari že premaknile naprej?

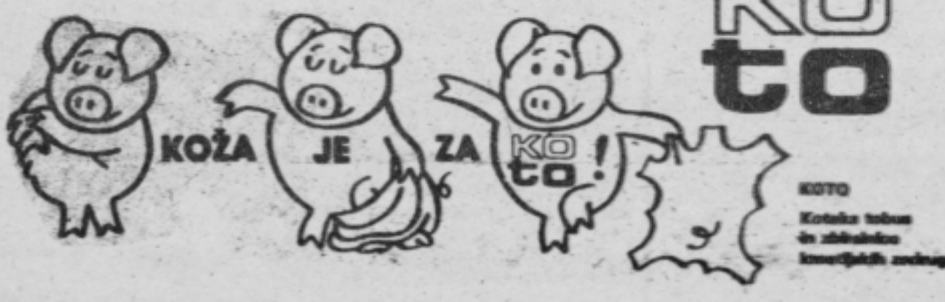
„Dostikrat ni razčiščen pojem za eno in za drugo. Ko govorimo o uveljavljanju povzročenih škod na divjadi mislimo na, recimo, razdiranje legel divjadi, pobiranje mladičev divjadi, uničevanje in podobnih ukrepov, ki pač škodijo divjadi. Na drugi strani pa je kot škoda po divjadi mišljena škoda, ki jo naredi divjad na kmetijskih površinah. Velik napor vlagamo v pripravo samoupravnih sporazumov z gozdarji, kmetijci in krajevnimi skupnostmi o preprečevanju, ugotavljanju in povračilu škod od divjadi in na divjadi. To nam nalaga tudi 69. člen zakona o varstvu, gojitvi in lovu divjadi.“

Pričela se je že prava zima, zapadel je prvi sneg, kmalu ga bo še več in naravno krmiljenje divjadi je skorajda onemogočeno. Kako lovci skrbite za to?

„Vse lovske organizacije razpolagajo z določenimi sredstvi, ki so plod dela in aktivnosti članov — torej lovcev. Iz teh sredstev je večina družin že kupila ali kako drugače pridobila svoje površine, bodisi čiste remize ali tudi njivske površine, kjer gojijo koruzo in čez poletje seno. Oboje za krmiljenje divjadi v zimskem času. S prostovoljnimi delom lovci iz leta v leto postavljajo nova ali obnovljajo že stara krmilna. Sicer pa je prvenstvena naloga lovcev, da poskrbijo za čimveč naravnih možnosti krmiljenja divjadi, torej pravih pasišč.“

M. Ozmeč

**ODKUPUJEMO SVINJSKE KOŽE PO 80 DIN ZA KG
TER OSTALE KOŽE PO UGODNIH CENAH**

NOVOSTI S PODROČJA ZDRAVSTVENEGA ZAVAROVANJA

Na 10. seji zbora uporabnikov in zbora izvajalcev skupščine Občinske zdravstvene skupnosti Ptuj, 19. 12. 1983, je bil sprejet delovni in finančni načrt OZS Ptuj za leto 1984, kakor tudi sklep o financiranju zdravstvene skupnosti in zdravstvenih delovnih organizacij, s katerimi sklepa skupnost svobodno menjavo dela.

Ena izmed točk dnevnega reda je bila tudi ugotovitev o pristopu k spremembam in dopolnitvam samoupravnega sporazuma o temeljnih plana Občinske zdravstvene skupnosti Ptuj za obdobje 1981—1985, ki ga je skupščina predložila v razpravo vsem udeležencem sporazuma že na seji, 20/6-1983.

Skupščina OZS Ptuj, je na seji obeh zborov, 20/6-1983, po temeljiti razpravi v vseh OZD in delovnih skupnostih ter delegacijah, sprejela samoupravni sporazum o uresničevanju zdrav. varstva v občini Ptuj. Samoupravni sporazum se je pričel uporabljati s 1. 7. 1983, razen določil zadnjega odst. čl. 6 ter člena 22 in 23, ki bi naj pričela veljati šele po sprejetju sprememb in dopolnitve samoupravnega sporazuma o temeljnih plana, oziroma s 1/1-1984.

Zadnji odst. 6 čl. določa, da stroške preprečevanja, odkrivanja, zdravljenja in rehabilitacije, poškodb pri delu in poklicnih bolezni, po novem nosijo TOZD same, oziroma se dogovorijo za medsebojne solidarnostne odnose v okviru DO. To pomeni, da bi v bodoče te storitve svojim delavcem in osebam, ki se usposabljaajo ter udeležencem usmerjenega izobraževanja, zagotavljale TOZD oz. OZD same in tudi delovni ljudje, ki samostojno opravljajo dejavnost z osebnim delom in z delovnimi sredstvi v lasti občanov.

Na podlagi dogovorjenih meril, opredeljenih s spremembami in dopolnitvami SAS o temeljnih plana OZS Ptuj, bi del izdatkov za navedene storitve zagotavljali tudi v občinski zdravstveni skupnosti.

NADOMESTILA NAJ BI ZAGOTAVLJALI DELAVCI

Po 22. oz. 23. čl. samoupravnega sporazuma o uresničevanju zdrav. varstva, bi naj nadomestila osebnega dohodka za čas odsotnosti z dela zaradi bolezni in poškodb pri delu, zagotavljali delavci v TOZD oz. delovni skupnosti tudi nad 30 dni, iz lastnih sredstev, oziroma z uveljavljanjem dogovorjene solidarnosti med TOZD v okviru DO.

Konkreten obseg pravic določijo TOZD, oz. delovne skupnosti v svojih samoupravnih splo-

šnih aktih. Pri tem pa upoštevajo, da te pravice ne bodo manjše kot predvideva samoupravni sporazum o uresničevanju zdrav. varstva v svojih čl. od 24 do 34.

Delovni ljudje, ki opravljajo samostojno dejavnost z osebnim delom in s sredstvi v lasti občanov in delavci, ki so pri njih v delovnem razmerju ter združeni kmetje, si zagotavljajo nadomestilo osebnega dohodka za prvih 45 dni začasne delovne nezmožnosti. Pri tem tudi zanje veljajo merila iz tega sporazuma.

V OZS bi se naprej združevali del sredstev za nadomestila osebnih dohodkov za dogovorjeno solidarnost po spremembah in dopolnitvah SAS o temeljnih plana.

Prav tako bi Občinska zdrav. skupnost Ptuj izplačevala v celoti nadomestila osebnega dohodka v času zadržanosti od dela ob transplantaciji kože, živga tkiva in organov in prid druge osebe, ob dajanju krvi, izolaciji in spremstvu kot to odredi zdravnik, za potne stroške v te namene ter za vsa nadomestila OD ob negi obolelega ožjega družinskega člana.

V Občinski zdrav. skupnosti bi se nadalje združevali tudi sredstva za zagotavljanje pravic iz socialne varnosti za delovne ljudi in občane, ki opravljajo samostojno dejavnost z osebnim delom in s sredstvi v lasti občanov in za delavce, ki so pri njih v delovnem razmerju za čas odsotnosti z dela nad 45 dni. Enako tudi za združene kmete.

Pravico do nadomestila OD pri občinski zdravstveni skupnosti imajo tudi delavci po mednarodni pogodbi, delavci zaposleni pri tujih delodajalcih, delavci zaposleni pri jugoslovanskih organih v tujini in delavci zaposleni pri tujih organizacijah na območju SRS.

V občinski zdravstveni skupnosti bi naj združevali tudi sredstva v zvezi z zdrav. varstvom delavcev, drugih del. ljudi in občanov ter njihovih družinskih članov, kadar gre za potne stroške, pogrebne in posmrtnine.

Merila za solidarnostno združevanje sredstev za dogovorjene pravice v občinski zdrav. skupnosti Ptuj, so opredeljene v predlogu sprememb in dopolnitve SAS o temeljnih plana, ki ga je skupščina predložila v razpravo že v mesecu novembru in naj bi ga udeleženci sprejemali do 15. dec. 1983.

PODALJŠANA RAZPRAVA DO KONCA FEBRUARJA

Skupščina Občinske zdravstvene skupnosti Ptuj, je na seji obeh zborov ugotovila, da do

15. 12. 1983 oz. 19. dec. 1983 še ni pristopila večina udeležencev k spremembam in dopolnitvam SAS o temeljnih plana, zato je podaljšala razpravo do zadnjega februarja 1984, to pa pomeni naj bi se še nadalje, t. j. najkasneje do 31. 3. 1984 združevala sredstva za zagotavljanje socialne varnosti ter za stroške zdravstvenih storitev v primeru poškodb pri delu in poklicnih bolezni pri OZS Ptuj.

Nadomestila osebnih dohodkov bi se nadalje nad 30 dni izplačevala občinska zdravstvena skupnost, razen za delovne ljudi, ki opravljajo samostojno dejavnost z osebnim delom in s sredstvi v lasti občanov in delavce, ki so pri njih v delovnem razmerju, kakor tudi za združene kmete, kjer izplačuje skupnost od 1. 1. 1984 dalje nadomestilo osebnega dohodka za čas odsotnosti z dela nad 45 dni.

S 1. 1. 1984 se prične izvajati le določilo 25. čl. SAS o uresničevanju zdrav. varstva in sicer se v OZS Ptuj izplačuje nadomestilo OD v višini

— 75 % za čas odsotnosti z dela zaradi nege obolelega ožjega družinskega člana,

— 90 % osnove od 31. dneva dalje,

— 100 % od osnove za vojaške vojne invalide, udeležence NOV, ki imajo čas udeležbe v vojni, ali čas organiziranega dela v NOB priznan v dvojnem trajanju, najmanj od 1. jan. 1945 do 15. maja 1945 ter za borce NOV in udeležence NOB Grčije. Prav tako tudi za delavce in druge delovne ljudi, ki so odsotni zaradi poklicne bolezni, poškodb pri delu, transplantaciji živga tkiva ali organov in prid druge osebe ali zavoljo dajanja krvi.

Višina nadomestila OD za čas odsotnosti z dela, določijo delavci OZD v svojih samoupravnih splošnih aktih, v primeru kadar gre v njihovo breme, isto pa ne sme biti nižje, kot določa 25. čl. SAS o uresničevanju zdrav. varstva.

Pri tem morajo upoštevati, da mesečno nadomestilo OD ne more biti višje od delavčevega osebnega dohodka, če bi delal, oz. ne nižje od minimalnih življenjskih stroškov, ki jih objavlja Zavod SRS za statistiko, v Uradnem listu SR Slovenije. Navedene opredelitve veljajo tudi za druge delovne ljudi, ki samostojno opravljajo dejavnost z osebnim delom in delovnimi sredstvi v lasti občanov in pri njih zaposlena delavce.

Strokovna služba Občinske zdrav. skupnosti Ptuj

Še o komisijah in pisanju kronik

Kljub temu, da še povsod niso ustanovili komisij za ohranjanje tradicij delavskega gibanja, je komisija pri občinskem svetu ZSS Ptuj že razgrnila podroben program dela za leto 1984. Se vedno je glavna pozornost namenjena ustanovitvam komisij oziroma odborov, druga naloga pa se nanaša na zbiranje gradiva za okroglo mizo, ki bo v TGA Kidričvo letos aprila. V kratkem pa bo komisija tudi pripravila gradivo za ustanovitev aktivna sindikalnih aktivistov. Ta bo vključeval vse povojne predsednike občinskih svetov in odborov dejavnosti.

Ostale naloge komisije so: pomoč OZD pri pisanju kronik in zbiranju materiala o ohranjanju tradicij delavskega gibanja, organizacija pisanja spominov v tovarniških glasilih (v TGA že pišejo v rubriki: „Zgodilo se je...“), določene naloge ima komisija tudi pri usklajevanju dela med komisijami v občini in regiji; povezati pa se mora tudi s komisijami v krajevnih skupnostih. Komisija bo aktivno sodelovala tudi pri pripravi materiala za izdajo zbornika ob 40-letnici osvoboditve.

MG

DR. MED. FRAN BRUMEN

IMPOTENTIA ERECTIONIS

(1. nadaljevanje)

Pri presoji tega problema je nujno potrebna NAJIZCRPNEJŠA ANAMNEZA. Potrebno je tedaj do podrobnosti izvedeti bolnikovo doživljanje in mnenje, ki je povezano z njegovimi zagatami. Niti ni dovolj, da registriramo samo tisto, kar je bolnik pripravljen sam povedati. Moramo DOPOLNILNO TAKOREKOČ IZVLEČI IZ PRIZADETEGA VSE TISTO, kar se morda njemu zdaj nepomembno, ali pa takšno, da bi nekateri stvari in podrobnosti raje prikril.

TAK POGOVOR Z BOLNIKOM JE POTREBNO OPRAVITI V ZA TO POSEBEJ DOLOČENEM IN DOVOLJNO ODMERJENEM ČASU, ko se ne mudi niti zdravniku niti bolniku — tedaj POPOLNOMA SPROŠČENO! Tako zasliševanje naj služi najprej razvrstitvi primera v lestvico ŠTIRIH GLAVNIH KRITERIJSKIH SKUPIN: 1) skupina bolnikov, ki še nikdar zaradi pomankljive erekcije niso bili sposobni pravilno izvršiti spolnega akta. 2) skupina prizadetih, ki v svoji anamnezi trdijo, da ne doživljajo nikdar primerne stopnje erekcije; vendar priznavajo, da so tu in tam sposobni zadovoljivo izvršiti spolni akt. 3) skupina, ki je bila nekoč sposobna normalnega spolnega življenja, ki pa poslednjič več sposobna izvršiti spolnega akta in ki navaja kot vzrok nezadostno otrdevanje spolnega uda. 4) skupina prizadetih, ki je bila nekoč popolnoma sposobna seksualnega izživljanja, pa poslednje zmore vsakokrat zadovoljivo opraviti spolnega akta, ker da je erekcija le tu in tam zadostna.

Ozrimo se po nekaterih načinih preiskav, ki so sposobne razpoznati posamezne oblike in vzroke zavor erektilne nesposobnosti. Oglejmo si najprej tiste načine ugotavljanja, ki ne zahtevajo kompliciranih naprav, niti težjih invazivnih posegov, ki bi bolnika bolj prizadeli in ki so zato bolj primerni le za klinične preiskave; tedaj za take preiskave, ki je moč opraviti v vsaki običajni zdravniški ordinaciji.

NAJVAŽNEJŠA JE RAZMEJITEV MED ORGANSKO IN PSIHOGENO (namišljeno) ugotavljanje. Erektivnost, ki jo zasledimo in se pojavlja zgolj med spanjem in navadno združena s posebnimi sanjami, je važno spoznanje, ki loči psihogeno od telesno pogojene impotence. Take, med spanjem se pojavljajoče erekcije je mogoče objektivno ugotavljati z izmerjanjem jakosti in razsežnosti nabrekanja spolnega uda. Podrobnosti ugotavljanja in ocenitev je seveda sposoben le strokovnjak, zato jih ne bomo posebej obravnavali, ker ima sestavek namen zgolj bolnika napotiti na pravo pot.

Enostavnejše od objektivnega izmerjanja je anamnestično (po bolniku izpovedano) ugotavljanje; saj v večini primerov prizadeti ob prebuditvi lahko sam ugotovi stopnjo nabrekliosti spolnega uda. Le v tistih primerih, ko bolnik zanika pojave nočnih erekcij, ali pa da ne ve o tem povedati dovolj podrobnosti, je potrebna objektivna izmeritev nabrekanja.

Sledi 2. nadaljevanje in konec

KLEPET O MODNEM SALONU

V Prešernovi ulici 4 v Ptujju je v petek, 23. decembra svojo modno trgovinico odprla Višnja Bosnar iz Ptujja.

Lokal ji je odstopil pleskar Andrej Herega. Z urejanjem je pričela že maja leta 1983. Veliko so ji pomagali prijatelji, ki niso pomagali samo z delom, bili so pravi spodbujevalci.

Kako je sploh prišla do tega, da odpre modno trgovinico?

„V začetku je bila le šala, potem je prišla resničnost. Začela sem in rezultati so tu. Želja je živela v meni zelo dolgo. Sprehod po Ptujju pa tudi pove, da nam tega manjka; manjka torej specializiranih modelov. V trgovini srečujemo le standardno ponudbo, vprašljiva je tudi kakovost.“

Lepo je, da lahko v celoti narediš model sam in ga potem ponudiš. Sledim vsem modnim zahtevam, pri tem se izogibam skrajnosti. Ženski želim ponuditi oblačilo, ki bo modno in katerega bo z veseljem oblekla vsak dan.

Za redno obrt se še ne morem odločiti. Še vedno bom hodila v službo. Štiri popoldneve v tednu pa bom preživela v trgovini. Več ne morem, saj moram izdelke tudi narediti. Še sreča, da mi je v veliko pomoč moja mama.

Tudi cene niso pretirane. Prvi dnevi so tudi pokazali, da je bila moja odločitev pravilna. Posebnih načrtov za sedaj nimam, želim le, da bi bile moje stranke zadovoljne. Delala bom toliko, kolikor bom zmogla.“

Prepričani smo, da modna trgovinica ni zadnja, ki na široko odpira vrata novemu življenju v tej ulici.

MG

Višnja Bosnar v svojem salonu
foto: Langerholec

Jesensko-zimsko vreme in pešci

V prometu sodelujemo vsi, pa je vendar vsak udeleženec v prometu tudi pešec. Pešec je najmanj zaščiten in zato pogosto žrtev prometne nezgode. Pešci so tudi pogosti povzročitelji prometne nezgode, največkrat s hudimi ali celo tragičnimi posledicami.

Tretjina vseh Slovencev je voznikov motornih vozil, ki poznajo težave in nevarnosti, ki nastajajo ob srečanju vozila in pešca, a zelo malo voznikov to upošteva, kadar so pešci.

Za pešce je v večini naselij dobro poskrbljeno, saj so zgrajeni hodniki za pešce, nadhodi, podhodi, označeni prehodi za pešce, semaforizirana križišča, posebni prometni znaki in osvetlitev. Tudi prometni predpisi v največji meri ščitijo pešce v prometu, vendar so kljub temu žrtev med pešci redne, skorajda vsakodnevne.

Vzroki za nezgode so tako pri voznikih kot pri pešcih. Pešci se po eni strani zavedajo svojih pravic, ki so glede na gostoto prometa včasih neuporabne, saj voznik ne more ustaviti vozila

na mestu, da bo pešcu omogočil varno pot, po drugi strani pa ne upoštevajo svojih dolžnosti, ki naj vozniku omogočijo varno udeležbo v prometu in obenem zagotovijo varnost pešcu, četudi z nekoliko daljšo potjo ali izgubo nekaj minut.

Pa si pogledajmo nekaj primerov posebej ob zimskih poslabšanih vremenskih pogojih:

Vsak pešec se mora zavedati, da ga bo voznik v mraku, megli, dežju ali ob sneženju zagledal pozno, večkrat celo prepozno, da bi lahko varno ukrepal. Zato naj bo pešec skrajno previden pri prečkanju ceste in naj jo prečka, če je mogoče le na prehodih, ki so posebej označeni in osvetljeni ali v semaforiziranih križiščih, seveda pri zeleni luči.

Na mokri, poledeneli ali zasneženi cesti imajo vozila dosti večjo zavorno pot kot na suhi cesti, zato naj pešec prečka cesto le, ko se je prepričal, da se bo vozilo varno ustavilo, sicer pa je bolje, da nekoliko počaka, da vozila odpeljejo.

Pešec naj omogoči vozniku, da ga bo pravo-

po vsej Evropi. Rastlina izvira iz tropskih predelov. Kot hibrid pa se prilagaja raznim podnebnim razmeram in raste takorekoč po vsem svetu.

TOBAK PRI NAS

Pri nas jo največ gojijo v predelih, ki so bili nekoč pod turško oblastjo (Makedonija, Južna Srbija, Hercegovina).

Tobak vsebuje mnogo različnih snovi. Najdemo samo nekatere:

1. Nikotin in njemu podobne snovi.
2. Oglikov monoksid in cianovodikovo kislino.
3. Dražeči plini in pare.
4. Katran, arzen, krom in nikelj.

NIKOTIN JE NEVAREN STRUP

V prvo skupino sodi nikotin, ki nastaja v korenu rastline in se potem seli v listje. Tega sušijo, predelujejo (fermentirajo) in pripravijo za kajenje. Nikotin je eden izmed najmočnejših strupov, ki jih poznamo. Smrtna doza za človeka je okrog 0,05 g. Pes pogine v nekaj sekundah, če mu na smrček kanemo samo eno kapljico nikotina. Smrtna doza za človeka se nahaja že v eni cigari ali v

nekaj cigaretah, vsekakor pa v enem zavojčku cigaret, čeprav so sestavljene iz zelo »mehkega« tobaka. (Zakaj potem ne umre vsakdo, ki pokadi en zavojček cigarete? Nihče ne kadi 20 cigaret hkrati, niti ves nikotin ne pride v kadilca). Snovi, ki so kemično podobne nikotinu, delujejo na človeka enako kot nikotin. Kdor se je na kajenje navadil, se je navadil na nikotin in kadi zaradi potrebe po nikotinu. O tem, kako kajenje vpliva na določeno tkivo in organe, bomo govorili pozneje.

V drugo skupino sodijo snovi, ki dovedejo do motenj v preskrbi organizma s kisikom. Oglikov monoksid se v krvi veže na tisto mesto, kamor bi se moral vezati kisik in tako onemogoča prenos te za življenje neobhodno potrebne snovi. Omenimo samo še to, da je afiniteta (privlačnost) krvi do oglikovega monoksida okrog 200 krat večja kakor do kisika.

Tretja skupina snovi v tobaku nam dimu povzroči zoženje dihalnih cevi, zaustavlja čiščenje dihal in povečuje količino sluzi. Četrta skupina snovi apicirana (nanešena) na kožo ali dihala poskusnih živali povzroči raka. Isto se zgodi pri velikem številu kadilcev.

Dr. M. R.

Nadaljevanje prihodnjic

Brezhibno kmetijsko vozilo in priklopnik, sta velikega pomena tudi za varnost v cestnem prometu

Zimska opravila

Čeprav je koledarska zima nastopila že v decembru, vreme prav nič ni kazalo na pravo zimo, zato je bilo toliko bolj primerno za najrazličnejša opravila na kmetijah, bodisi doma okoli hiše, na dvorišču ali na polju in v gozdu. To velja za zasebni sektor, pa tudi v družbenem sektorju se vedno najde delo, ki ga je treba opraviti, zlasti za popravilo orodja, vzdrževanje vozil itd.

V EKK Ptuj — delovni enoti Turnišče so se delavci že prej predno je zapadel sneg skrbno pripravljali na spomladansko setev in druga opravila na poljih. Delavci so predvsem pregledali stroje, in če je kje bilo treba kaj popraviti, so to opravili takoj, da bodo traktorji in drugi stroji v brezhibnem stanju, ko bo spomladi treba zaorati prve brazde. Tako ni samo v enoti Turnišče, temveč tudi v drugih delovnih enotah Kmetijskega kombinata Ptuj, pa tudi pri vseh skrbnih zasebnih kmetovalcih. Vreme to jesen in zimo jim je šlo na roko, da so lahko opravili tehnična in druga dela, tudi sedanjí sneg prav gotovo prija posevkom ozimim, pa tudi pošteno bo napojih v lanskem letu močno izsušeno zemljo.

Upajmo, da bo tudi pomladi ugodno vreme, da bodo kmetijci lahko pravočasno opravili delo in da bomo dosegli načrtovano rast kmetijske proizvodnje.

Besedilo in posnetek: B. Zupanič

TURISTIČNO DRUŠTVO GOMILA

Delajo, ocenjujejo in načrtujejo

Turistično društvo Gomila si je s svojim 11-članskim upravnim in 3-članskim nadzornim odborom tudi v letu 1983 prizadevalo, da bi naredili kar največ, kar je pač v okviru obstoječih možnosti mogoče. Kljub skromnejšim uspehom od načrtovanih, pa so v letu 1983 bili vseeno doseženi uspehi v sodelovanju z organi in organizacijami v KS Juršinci, s turističnimi delavci, gasilci in drugimi. Skupaj z njimi so bile izpeljane tudi številne prireditve na Gomiili.

Na pobudo TD Gomila je KS Juršinci posredovala pri pristojnih organih v občini, da so bili v letu 1983 postavljeni smerokazi na križiščih okoli Gomile, skupaj 11. Prav tako je bila cesta IV. reda čez Gomoilo v dolžini 1,3 km modernizirana. Končno je bila uresničena tudi več desetletna želja, da je vrh Gomile dobil vodovod. Stroški so znašali okoli 200.000 din v gotovini in nad 600 delovnih ur prostovoljnega dela. Pod Gomilo je bila lani zgrajena tudi nova transformatorska postaja, ki pa jo je bilo treba iz samoprispevka posebej sofinancirati.

V juliju 1983 so začeli z gradnjo še ene podzemne kleti 6 x 5 m na zemljišču TD Gomila. Klet jim je nujno potrebna za prireditve na vrhu Gomile. Poleg veliko ur udarniškega dela so vložili v gradnjo kleti že 120.000 din. TD se je vključilo tudi v akcijo „Očistimo naše okolje“ in je sodelovalo, ne le ročno, temveč tudi z buldožerjem pri urejanju zemljišča turističnega društva.

V sodelovanju s KS Juršinci in PTT je TD uspelo lani dobiti tudi prvo telefonsko številko za krajane Gomile in Senčaka, ki je pri družini Atoja Lovreca. Pridobili so tudi novo avtobusno postajališče v zaselku Gornji Oblaki.

Še veliko je aktivnosti, ki so jih v letu 1983 opravili prizadevni člani TD Gomila skupno s Turistično zvezo Ptuj, Skupnostjo drvesničarjev in trsnikarjev Juršinci, z raznimi društvii (upokojenci, gasilci itd.).

Tudi za leto 1984 si je Turistično društvo Gomila zadalo obširen program dela. Dokončati želijo gradnjo kleti, kjer še manjkajo vrata, dvojne okne, notranji omet, nad staro kletjo pa bodo položili ploščo. Za kletjo bo še tudi treba zravnat zemljo.

Zahtevna naloga bo tudi obnova obstoječega razglednega stolpa, saj z načrtovano novogradnjo ni moč računati. Obstoječi stolp bodo za polovico znižali in utrdili tako, da se bodo lahko varno povzpeli turisti in izletniki.

Načrtujejo še tudi vrsto drugih nalog in prireditev. O njih se bodo podrobneje pogovorili na občnem zboru društva, ki bo predvidoma v maju ali juniju.

Franček Holc

Komisija za delovna razmerja v Srednješolskem centru Ptuj TOZD Srednja kovinarska, metalurška in kmetijska šola V. Vlahoviča Ptuj objavlja dela in naloge

1 učitelja osnovne tehnike in proizvodnje za NDC dipl. ing. strojništva ali absolvent strojništva.

Začetek dela je 6. 2. 1984

Vloge z dokazili o izobrazbi in kratkim življenjepisom naj kandidati pošljejo v 8 dneh po objavi razpisa na naslov SSC Ptuj TOZD Sred. kovinarska, metalurška in kmetijska šola V. Vlahoviča — komisija za delovna razmerja. O izbiri bodo kandidati obveščeni v 15 dneh po poteku razpisa.

Aeroklub Ptuj razpisuje na osnovi sklepa predsedstva Aerokluba Ptuj prosta dela in naloge LETALSKEGA MECHANIKA.

Na razpis se lahko prijavijo delavci, ki izpolnjujejo naslednje pogoje:

- da so končali šolo za letalske mehanike ali
 - da so končali šolo za avto mehanike in so se pripravljani z dodatnim izobraževanjem, ki ga omogoči aeroklub, prekvalificirati v letalskega mehanika
 - da so odslužili vojaški rok.
- Delovno razmerje se sklne za nedoločen čas. Prijave na naslov: Aeroklub Ptuj, p. p. 25, 62250 Ptuj.

V PODLEHNIKU SMO NEZADOVOLJNI

Mnogo je stvari, ki danes ustvarja nezadovoljstvo med ljudmi tako v mestu kot na podeželju. Predvsem so nezadovoljni tisti, ki morajo skromno živeti od trdega dela svojih rok, po drugi strani pa vidijo, da se je marsikdo neodgovorno obnašal, vendar zato nič slabše ne živi. Prav odgovornost je tista, ki bi jo morali v naši družbi bolj zaostri.

V Podlehniku pa smo nezadovoljni tudi zaradi cest. Za asfaltiranje nekaterih cest smo izglasovali samoprispevek, prvo plast asfalta tudi položili, potrebna pa je tudi druga plast, ki bi jo naj po dveh letih položila lokalna skupnost za ceste ali pa komunalna skupnost. Toda doslej še ni bilo ničesar narejenega, čeprav je prva plast asfalta ponekod že povsem uničena, morda tudi zaradi nekvalitetnega dela in materiala.

Na krajevni skupnosti so povedali, da je KS svoj delež prispevala, toda ni potrebnih finančnih sredstev z druge strani. Ob tem se je treba vprašati, kje se bo našel denar takrat, ko bo cesta povsem uničena in bo treba delati vse znova. Saj dosti ne manjka, da bo tista prva plast asfalta kmalu podobna makadamu.

Težko je namreč ljudem dopovedati, da ni denarja, da delež iz samoprispevka ne zadostuje za celotno delo in da referendumski programi niso bili usklajeni s programi cestne in komunalne skupnosti, oziroma, če so v začetku bili usklajeni, jih je bilo pozneje treba skčiti zaradi „zoženih pogovov gospodarjenja“ kot učenou pravijo, toda včasih je tudi naša neodgovornost skrita pod izgovorom „zoženih pogovov“, gospodarske krize in podobno.

Problem je predvsem v tem, da ljudje enostavno več ne zaupajo, zato je vprašanje, kako jih bomo prepričali, da bodo ponovno na referendumu za samoprispevek glasovali ZA. Toliko večji problem je to v Halozah, kjer se ljudje vedno čutijo zapostavljene. Vsekakor bi morale bolj sodelovati krajevne skupnosti in samoupravne interesne skupnosti materialne proizvodnje, saj je KS temeljna samoupravna enota, jedro delegatskega sistema.

Franč Drobnič

PRIPOVED O OBDRAVSKEM FRANCU

Imenovali so ga obdravski Franc, pa tudi nočni Skovir. Obdravski zato, ker je vse dneve preždel ob reki Dravi, nočni Skovir pa zato, ker se je ponoči rad klatil okrog, oponašal ptice, posebej sove in skovirje.

Bil je tudi spreten zankar, saj je točno vedel kje in kdaj mora nastaviti zanko. Plen je znal dobro vnovčiti ali pa ga zamenjati za pijačo, tam na drugi strani reke Drave. Imel je svoj čoln ali „ladjo“ kot so ljudje rekli.

Franc se ni nikoli opredelil, v katero vas je pristojen. Če ga je zasačil čuvaj ali pa žandarmerija, je vedno rekel: „Bil sem pri svojih v zgornji dravski dolini!“ Na vprašanje, kaj ima v nahrbtniku, pa je navadno rekel, da „flaše, ja vete, rad pijem tu pa duma.“

S Francem sem se sprčal že kot otrok v bivši Jugoslaviji. Doma smo kuhali žganje, ko je zvečer prišel Franc. Oče mu je ponudil kozarec žganja, izpil ga je do dna in šele takrat se mu je odvezal jezik. Takole je pripovedoval:

„Veš Hanžek, gnes bom vlova najlepšega zavca“. Oče ga je v šali vprašal, če mu bo dal soli na rep, on pa: „Na rep mu že nedem potre-

sa soli, pač pa duma v rajngli.“ Vsi smo mislili, da se šali.

Sicer pa je bil Franc dober človek. Znal je plesti košare, izrezljati bogeca in še marsikaj. Tu in tam je bil tudi kak teden ali mesec zaprt, seveda zaradi krivolova. Francu so žandarji ujele tako, da so se oblekli v civilno obleko kakega delavca in ga pričakali ob Dravi ter ga ujeli pri dejanju samem. Navadno se je pripeljal s kolesom, kolo skril v grmovje in začel loviti.

Prišla je vojna in za Francu (Skovirja) še težji časi. Da se je izognil okupatorjevemu vpokliku v vojsko ali na delo, se je delal bolnega, čeprav je bil zdrav kot dren. Njegova mati je navadno rekla: „Naš Franček ima zvezo s hudičem in bogom“. Res, nekaj časa ni hodil nastavljal zank, ker se je bal okupatorja, baval pa se je z drugimi opravili. Leta 1942 je nekje nabavil puško enočekvo. Kakšen dušilec zvoka je iznašel za njo, še danes nihče ne ve, dejstvo je, da strela nihče ni slišal, čeprav je pogosto ustrelil kakega zajca, pa tudi skrivoma je lovil ribe. Za hrano je bilo med vojno težko, zato je s plenom pogosto pomagal revnim ljudem.

Gestapo ga je poskušal pridobiti za to, da bi

zanje vohunil, vendar so se zastonj trudili, zakaj Franc je že delal za OF in je mnogo pomagal na tem območju. Nemci so poskušali s pritiskom nanj. Pri hišni preiskavi so našli puško-enočekvo. Bil bi ustreljen, če ga ne bi bil rešil župan. Poslali so ga v internacijo, vendar se mu je posrečilo pobegniti.

V domačem kraju je nekaj časa živel v ilegali, potem pa je postal partizan. Bil je dober bореc in vsi so ga imeli radi. Dočakal je svobodo in tedaj je postal tudi pravi lovec. Večkrat je rekel: „Jagn, ne zamerite, če sem vam kaj prej kaj zagodel, ni bilo kaj za jesti, pa sem pač lovija“. Bil je dober in pošten lovec.

Toda kmalu je zbolel za tuberkulozo. Bil je na zdravljenju, toda nič ni pomagalo. V bolnišnici je še dejal ženi: „Margeca, prinesi kvinte, pa mrzla naj bo, da si za zadnje onaidim svojo dušo“. . . . Čez nekaj dni je umrl. Bil je masoven pogreb, od njega so se poslovlili borci, sosede in tudi župnik. Na njegovem nagrobniku je vklesan napis: „Tu počiva Franc — ljubljeni narave in junak večne slave 1901—1946“.

Stane Krajnc, Kidričevo

Prijatelju Milošu Jeromlu v slovo

Miloša Jeromla, nekdanjega upravitelja Kmetijske Zivorejske šole v Turnišču pri Ptuj, ni več med nami. V ponedeljek, 2. januarja smo ga pospremili na hajdinsko pokopališče k njegovemu mnogo preranemu grobu.

Pred osmimi leti je bil hudo goškovodan v prometni nesreči, od katere si ni več opomogel. Morda je prav tu vzrok infarktu, ki ga je zadell pet let pozneje! Miloš je namreč bil tudi velik planinec, ki je prehodil naše gore po dolgem in počez. Njegovo srce, ki je bilo vajeno večjih naporov, je s to nesrečo ostalo brez tistih obremenitev, ki jim je bilo prilagojeno že od rane mladosti. Možno je torej, da je tu začetek njegove poslednje-bitke.

Mnogi prijatelji, sodelavci, učenci in sovaščani razmišljamo o Milošu kot človeku, vzgojitelju in tovarišu. Bil je koroški rojak, doma iz Stražišča pri Prevaljah. Med Ptujčani je živel 25 let, to pa je skoraj polovica njegovega kratkega, a plodovitega življenja. V kmetijski šoli, ki jo je vodil skoraj do upokojitve, je bilo videti, da z lahkoto premaguje vse težave. Kot dobremu organizatorju vzgoje in izobraževanja mu je uspevalo vse, česar se je lotil. In tega ni bilo malo: pri šoli je organiziral internat, ni se zadovoljil le s prakso v šol-

skem vrtu, temveč je povezal šolanje z delom na kmetijskih posevkih. Danes se nam zdi vse to samoumevno, toda pred 20 leti je to bila skoraj drzna novost. In vendar je uspel. Ko še na naših kmetijah ni bilo skoraj nobene strojne obdelave, je uvedel dopolnilno izobraževanje iz kmetijske mehanizacije. Njegovo delo pa se ni končalo le pri učnovzgojnem procesu. Skrbel je tudi za grad Turnišče, v katerem je bila šola. Celotno poslopje mu je uspelo prekriti z novo streho, saj je znal izvrtati sredstva in dobiti dobre izvajalce.

Kdo ve, ali bomo kdaj še imeli kakšnega človeka, ki bo enakovreden Miloševim sposobnostim? Ali nismo imeli izjemne sreče, da smo našli prav na njega, ki nam je bil dober tovariš, vzgojitelj in prijatelj? Težko bi mu našli enakovrednega, kajti Miloševe vrline so bile izredne. Po srcu je bil dober, po duši poet. In bil je poštenjak od pet do glave. Če se le bežno spomnimo na njegova mladeniška leta, spoznamo, da je že kot mladenič postal pravi patriot, saj je komaj šestnajstleten našel svoje mesto med koroškimi parizjani, kjer je tudi skušil vse strahote vojne vihr. Ni se ponašal s svojo preteklostjo, čeprav bi to bil upravičen, in ni maral svojih zaslug izko-

ristiti v svojo korist, čeprav bi to lahko storil. Ne! To bi bilo proti njegovim načelom. Zaradi svoje skromnosti ni maral govoriti o sebi. Po naključju mi je pripovedoval o hajki v Robanovem kotu.

Izčrpani in lačni borci so se umikali pred številno močnejšim sovražnikom. Sestradani so si kuhali čaj iz borovih iglic. . . .

In vendar je kljub trpkim spominom iz svoje mladosti rad zahajal v naše gore, ki so bile njegova velika ljubezen. Kdo ve, kolikokrat je

obiskal Brinjevo goro, Peco, pa Uršljo goro in Raduho, Kamniške planine in Julijske Alpe? Toda zadnje mesece je samo še skozi okno svoje kuhinje gledal na Pohorje in sanjal o Peci in Brinjevi gori. Govoril mi je, kako so vendar lepe, kako rad jih ima, te naše gore, a jaz bom kmalu tam čez. . . . in krenjto je pokazal proti hajdinskemu pokopališču.

Bolezen je postajala vse močnejša, on pa vse slabotnejši. Z njim vred smo upali na boljše in se bali najhujšega. Zmagala je smrt. Zatisnil je svoje živahne oči. Zdaj nam je hudo in nema je naša bolečina. Stiska nas v grlu in solze nam silijo v oči. Izgubili smo prijatelja, ostaja pa nam lik človeka, ki je v življenju storil veliko dobrega in ničesar slabega. To ne govorimo zaradi tega, ker ga ne bomo več videli, temveč zato, ker je bil v resnici takšen.

Odlike, ki so ga krasile pa ne bodo zbledele. Živel bo med nami kot vzornik, kako je treba ljubiti svojo domovino, biti dober in pošten, priljubljen in skromen. Za vsa njegova dela in dobre zglede smo mu hvaležni, saj nam je s svojimi dejanji pokazal, kakšni so pristni človeški odnosi. Takega bomo ohranili tudi v naših spominih.

Julij Ošlovnik

Hajdina, 27. decembra 1983:

Marjan Zupanič, Slovenja vas 64; Zlatko Niger, Slovenja vas 1; Radenko Matič, Slovenja vas 54; Drago Furek, Draženci 87/a; Anton Šišek, Jadranska 17; Marija Šišek, Jadranska 17; Maks Zupanič, Slovenja vas 65/e; Jože Novak, Gerečja vas 22; Franc Petek, Slovenja vas 47; Kristina Kiselak, Gerečja vas 71; Marija Veronek, Zg. Hajdina 100/b; Vojko Šohar, Zg. Hajdina 137; Stanko Koko, Slovenja vas 47/a; Rudi Nahberger, Zg. Hajdina 87; Ivan Auer, Pobrežje 154; Dušan Dobnik, Slovenja vas 54; Marija Kosec, Draženci 22; Milan Furek, Slovenja vas 40; Zvonko Šlamberger, Slovenja vas 11; Stanko Pletrešek, Slovenja vas 38; Rado Vodnik, Prešernova 18.

Hajdina, 29. decembra 1983:

Miran Podhostnik, Hajdina 30; Stanko, Hajdoše 26; Alojz Terbut, Hajdoše 34; Srečko Šilak, Hajdoše 77; Stanko Sagadin, Hajdoše 45; Jože Majerhofer, Hajdoše 40; Peter Krajnc, Hajdoše 29; Maks Kosenburger, Zg. Hajdina 156; Maks Greifoner, Hajdoše 60; Zlatko Galun, Hajdoše 78; Janez Žumer, Hajdoše 66; Ivan Glažar, Hajdoše 36/a; Bojan Trlep, Hajdoše 59/c; Franc Zagoranski, Hajdoše 101; Janez Lipavšek, Hajdoše 31/b; Ivan Mlakar, Slovenja vas 58; Ivan Furek, Hajdoše 39; Slavko Burjan,

Hajdoše 57; Silvo Stern, Hajdoše 50; Alojz Bedrač, Hajdoše 43; Ivan Ornik, Hajdoše 51; Branko Sitar, Kungota 157; Stanko Sitar, Zg. Hajdina 58; Marta Sitar, Zg. Hajdina 58; Rajko Cartl, Zg. Hajdina 74.

Posamezniki, december 1983:

Jože Kolarič, Trg mlad. brigad 3; Stanko Šori, Kicar 83; Milan Kirbiš, Kungota 1; Jože Šori, Hercegovca 7; Ivan Pernat, Vrazov trg 2; Franc Duh, Kicar 121; Jože Kokol, Kicar 66; Gorazd Maloitič, Kidričevo 13; Armando Hvala, Črtkova 14; Samb Tramšek, Pragersko 6; Boris Težak, Čufarjeva 19; Brigita Kralj, Zagrebška 98; Boris Kmetec, Sp. Hajdina 146; Jože Vavpotič, Spuhlja 60/a; Marjan Vrhovšek, Lancova vas 27; Slavko Klajderič, Cirkulane 46; Nežka Hliš, Mestni vrh 22; Anica Hedl, Grajena 42; Marjan Zaler, Kraigherjeva 25; Srečko Dobovšek, Roška 40; Franc Prelog, Cirkulane 51; Marjan Hlušička, Ob Grajeni 1; Franc Pišek, Stari log 31; Vojko Sluga, Kidričevo 9; Janez Muhič, Bukovci 63; Mirko Krajncič, Kraigherjeva

24; Hedvika Zorec, Preše nova 33; Bogomir Petek, Tomšičeva 40; Janez Vidovič, Spuhlja 26; Janko Čeh, Podvinci 15; Milan Terbut, Sp. Velovlak 20/a; Boris Kukovec, Ciri-Metodov dr. 12; Marjan Jus, Ptujška gora 2; Marta Černivec, Vintarovi 49; Janez Lončarek, Seliškarjeva 20; Franjo Golenko, Dravska 3; Danilo Fajt, Majski vrh 53; Franc Živič, Kraigherjeva 32; Drago Unuk, Kidričevo 52; Vlado Kolenko, Ladanje 229/b; Danijel Klasinc, Zihlerlova 16; Anton Sagadin, Gerečja vas 61; Ivan Bartolič, Langusova 30; Branko Majcen, Grajena 6; Danijel Mlakar, Slovenski trg 3; Rudi Stelcer, Pobrežje 118; Anton Ciglar, Pacinje 37/a; Alojz Jakomini, Vodova 4; Jože Janžl, Zabovci 11; Janez Šlehta Podlehnik 8; Milan Horvat, Trnovski vrh 10; Stanko Bedrač, Hajdoše 99; Boris Jovanovič, dr. Hrovata 1; Dušan Bolarič, Cesta 14. divizije 54/a; Vlado Novoselnik, Cesta Hotinje 15; Barica Stubičar, Cvetlinska jазбина; Katca Hojski, Cvetlin 28; Bogdan Koželj, Ulica 1. maja 9; Slavko Matjašič, Zagorci 35; Andrej Matjašič, Selska 6; Stjepan Kotaršček, Cesta v Hotinje 15; Jo-

že Poharič, Janezovi 16; Jože Topolovec, Jablovec 39; Albin Strgar, Vintarovi 38; Janko Murko, Rabeljeva vas 17; Dušan Jeza, Doklece 8; Marija Mohorič, Trnovska vas 33; Branko Jamšek, Budina 46; Stefan Muraj, Levanci 2; Franc Klep, Rodni vrh 45; Janko Gajšek, Podlehnik 61; Anton Golenko, Dragonja vas 32; Franc Kacjan, Stražgonjca 17; Ida Gašper, Proletarska 11; Ida Belovič, Kidričevo 10; Darinka Bratec, Podvinci 130/b; Robert Sirec, Prešernova 24; Rajko Dežman, Kraigherjeva 31; Alojz Tetičkovič, Paradiž 36; Anton Kojc, Zg. Pristava 52; Franc Žižek, Kraigherjeva 35; Marjan Herga, Črmlja 5/a; Janez Stumberger, Stojnci 20; Danijel Nahberger, Pobrežje 14/a; Milica Petek, Gorišnica 88; Marica Zupanič, Mlinska 10, Janez Golob, Budina 43/a.

AGIS, december 1983:

Branko Medved, Borovci 23/a; Andrej Berlak, Dornava 105; Ljudmila Dokl, Stojkova 4.

Gumarna Ptuj, december 1983:

Darko Trafela, Mestni vrh 64; Zdenko Šilak, Belski vrh 96; Stanko Petek, Moškanjci 61/c; Ivan Bezjak, Prvenci 5/d; Branko Žuran, Potrčeva 13; Branko Horvat, Nova vas 119.

Karl Marx, njegova družina in prijatelji

7. nadaljevanje

Oceno knjige je priobčil Arnold Ruge. Navedel je, da je »Kapital« epohalno delo, da meče blestečo luč na razna zgodovinska obdobja, na njihov razvoj in propad. Klasična so v njej dognanja o presežni vrednosti zaradi neplačanega dela. Ruge je napisal, da je Marx zelo učen in ima dar sijajnega dialektičnega mišljenja. Knjiga presega obzorje mnogih ljudi in časnikarjev. Oplođila pa bo splošno zavest.

Velikansko besedilo »Kapitala« je presenetilo tudi Ludwiga Feuerbacha. Dejal je, da vsebuje knjiga neizpodbitna, čeprav strahotna dejstva. Spoštljivo je o njej pisal tudi prof. Dühring, ki se je štel za strokovnjaka v obravnavanih področjih. O knjigi pa je izšlo tudi veliko nezrele kritike.

Prvi so Kapital prevedli Rusi in ga tiskali v Petrogradu.

Fenijci

Povezava Marxove družine z Engelsovo je približala Marxu vprašanje politične zapostavljenosti Irske v okviru angleške vladavine. Ker je bila Engelsova žena Mary Irka in tesno povezana z osvobodilnim gibanjem Irske, je pričela Marxova družina v gibanju sodelovati. Tudi druga Engelsova žena Lizzy, je bila Irka in povezana z gibanjem, ki se je imenovalo fenijsko.

Fenijci so se imenovali prebivalci Irske v daljni zgodovini. Po njih so povzeli ime irski uporniki proti angleškemu izrabljanju. Zaradi nezadovoljstva je veliko Ircev emigriralo v Ameriko, posebno pa leta 1846, ko je krompirjeva bolezen povzročila lakoto. Marx se je po izidu »Kapitala« lotil irskega vprašanja. K temu ga je priklenila vstaja fenijcev februarja in marca tega leta. Anglija je bila trdnjava landlordizma in evropskega kapitalizma, Irka pa njegovo zatočišče, saj je sredi 19. stoletja postala Irska zemlja last angleških zemljiških gospodov. Večina Ircev pa se je morala zadovoljiti z najeto zemljo. Vstaja proti Angliji je bila krvavo udušena. Marx je pisal, da bi konec narodnega zatiranja Ircev, koristil ne le irskemu, temveč tudi angleškemu ljudstvu. Prizadeval si je utrditi zvezo med angleškimi chartisti in bojevniki za irsko neodvisnost. Vprašanje Irske je odprl tudi v generalnem svetu internacionale.

Izboljšanje gospodarskega položaja

Za »Kapital« je prejel Marx le skromno vsoto denarja. Sam je dejal, da so s tem plačane cigare, ki jih je v dolgih letih pisanja te knjige pokadil. Vendar je honorar le koristil družini in prispeval, da ji je šlo na bolje. K izboljšanju je pomagala tudi hčerka Jenny ko je novembra 1868 sprejela službo domače učiteljice v premožni angleški hiši. Laura pa se je z Lafargom lotila prevajanja Manifesta komunistične partije v francoščino.

Januarja 1869 so praznovali pri Marxovih veseli dogodek. Lauri se je rodil sin Etienne. Eleonora, Marxova najmlajša hči je bila stara sedaj štirinajst let. Bila je vsa prešerna in srečna. Navdušeno je brala knjige, večkrat je bila na obisku pri Engelsovih v Manchesteru. 1. julija 1869 je odšel Engels v pokoj. Vesel je za vedno zapustil trgovsko službo. Z ženo je nato potoval po Irski in s poti napisal popotne zgodbe z naslovom »NIOBINA DEŽELA«.

V tem letu je potekal shod vsesplošne nemške delavske zveze v Eisenachu. Na njem so se opredelili za razredni boj in tako zavrnili politiko Lassala, to je paktiranje z buržoazijo. Izrekli so se tudi za združitev nemških dežel v eno državo. Marx in Engels sta s tem dogodkom praznovala svojo zmago. Poglobila sta tudi stike z nemškima vodilnima revolucionarjema Liebknechtom in Avgustom Beblom. Bebel je bil star komaj trideset let in imel za seboj že velike uspehe v delavskem gibanju. Bil je bister, znatiželjen in bojevit. Leta 1867 je bil izvoljen za predsednika Zveze nemških delavskih društev. Bil je tudi prvi delavski poslanec v državnem zboru.

Leta tečejo

5. maja 1868 so pri Marxovih praznovali očetovo petdesetletnico. Domači so očeta imenovali Maver in tako ga je klical tudi Engels. Marx se je v svojem petdesetem letu znova zagrizel v pisanje Kapitala. Hotel je hitro končati njegov drugi in tretji del, zato je spet z delom pretiraval in kvaril svoje zdravje. Največ ur je pisal v knjižnici Britanskega muzeja.

Jeseni leta 1868 je navezal Marx stike z revolucionarji v Rusiji. Najprej pismene z Danielsnovim, nato pa je Danijelson sam prispel v London. Bil je ruski literat, star 24 let. V Petrogradu je skrbel za prevod Kapitala. Marx je zvedel od njega za preganjanje ruskih revolucionarjev Černiševskega in Lopatina, za napredno skupino, združeno v Rubljevem krožku. Ko je Lopatin pobegnil iz pregnanstva v Sibiriji, se je najprej zatekel v Švico, kjer je spoznal politično zmedo idejnega vodja ruskih beguncev, Bakunina. Zato se je napotil k Marxu v London. Začuden je bil nad Marxovim znanjem ruskega jezika.

Po vrnitvi iz Irske v Manchester je upokojeni Engels pričel iskati stanovanje v Londonu, da bi se preselil v prijateljevo bližino. Jenny mu je našla novi dom blizu Maitland Park Roada, na Haverstock Hillu. Ni potrebno posebej govoriti, kako vesel je bil Marx in vsi njegovi, ko se je Engelsova družina 20. novembra 1870 naselila v Londonu.

V tem letu se je hčerki Lauri Lafargovi rodil drugi otrok. Bila je hčerka. Lafargovi so sedaj živeli v Franciji, kjer so deželo pretresali novič revolucionarni dogodki. Zadnja ura je bila cesarstvu Louisa Bonaparteja. Vrstile so se delavske stavke, ki jih je skušala vlada zatreti, zato je zapirala upornike. Junija 1870 je prišlo pred sodišče 38 članov internacionale.

Že marca 1870 je prejel Marx pismo ruskega revolucionarja Utinova, v katerem ga je prosil, naj zastopa ruske delavce v generalnem svetu internacionale, da bi takisto zadal udarec anarhistični skupini pod vodstvom Bakunina.

Leta 1870 je umrl v borni londonski predmestni hišici zvest Marxov sobojevnik Karl Schapper, star 57 let. Napadla ga je jetika. Marx ga je pred smrtjo obiskal in bodril.

Nemiri v Franciji in Marxova družina

Ko je Napoleon III. napovedal julija 1870 vojno Prusiji, Francozi vojaško niso bili pripravljeni. Vojno so izgubili in Nemčiji so morali odstopiti po sklenjenem miru leta 1871 Alzacijo in Loreno.

V začetku vojne je Marx v imenu generalnega sveta internacionale naslovil razglas vsem deželam sveta. V njem jih je pozval k solidarnosti, ki bo izkoreninila vojne na vsem svetu.

Marca 1871 je sama od sebe vznikla ljudska vstaja v Parizu. Pariški delavci in izobraženci so se uprli nazadnjaški vladi. Poveljstvo je prevzel centralni odbor narodne garde in držal oblast deset dni. Vlada je pobegnila v Versailles.

Novo delavsko vladno je sestavljalo 86 članov. Ustanovljena je bila mestna komunna. Komunardi, slabo oboroženi, niso zmogli boja z vojsko, ki jo je poslal v pomoč Bismarck. To je bilo sto tisoč francoskih vojnih ujetnikov. Reakcija jih je takoj oborožila in poslala nad Pariz. Parižani so se sunaško upirali. Na njihovi strani so bili poljski častniki Dombrovski in Vrubljovski, ruska bojevnica Krukovska, madžarski revolucionar Leo Frakel in drugi. Bilo je na tisoče bojevnikov, a slabo oboroženih. Komunna je zaradi premoči sovražnika propadla.

Nadaljevanje prihodnjic

PRIZNANJA ZA RAZLIČNA PODROČJA LJUBITELJSKEGA DELOVANJA

Zveza kulturnih organizacij Slovenije in republiška združenja bodo tudi letos podelila Gallusova, Trubarjeva, Linhartova, Ažbetova in priznanja za folklorno dejavnost.

To so priznanja, ki jih prejmejo ljubiteljske kulturne organizacije in posamezniki v vsem slovenskem kulturnem prostoru, za uspehe dosežene na področju glasbene, knjižne, literarne, gledališke, lutkovne, likovne in folklorne dejavnosti, neglede na to ali delujejo v okviru ZKO ali ne.

ZKOS je v 59. (decembrski) številki Kulturnega poročevalca, ki jo je mogoče dobiti na vsaki občinski ZKO, objavila razpis za ta priznanja.

Predlagatelji so med drugimi občinske ZKO, krajevne skupnosti, šole, delovne in družbenopolitične organizacije, samoupravne interesne skupnosti in organizacije in društva, ki se poleg druge dejavnosti ukvarjajo tudi s kulturo.

Predloge sprejema ZKOS do konca februarja.

V CIRKUSU

Cicibani iz krajevnih skupnosti Budina Brstje, Destrnik, Rogoznica, Dornava in Boris Zihlerl, ki so ob koncu starega leta sodelovali na sprejemu dedka Mraza, so mimogrede zvedeli, kako je moč dobiti zaposlitev v cirkusu. Delavke Vzgojno varstvenega zavoda Ptuj so namreč s prikupno igrico prikazale, kaj morajo znati klovn in živali, da se lahko zaposlijo v cirkusu. Igrico sta napisali Vasiljka Kramberger in Danila Petrovič, režijo, scenografijo in kostume je imela v rokah Vasiljka Kramberger. Igra nima kakšne posebne vsebine, učno vzgojnega namena. Zaradi razgibanosti, zanimivega besedila in glasbe je primerna za otroke različnih starosti, kar so s svojim sodelovanjem otroci tudi dokazali. Z igrico so pozdravili dedka Mraza tudi v vseh enotah Vzgojno varstvenega zavoda, v Kmetijskem kombinatu, Pekarnah Vinko Reš in v Opekarni Žabjak.

Dodati velja, da je med nastopajočimi kar nekaj igralskih talentov, ki bi jih v ptujskem amaterskem gledališču sprejeli z odprtimi rokami.

N. Dobljekar

Narodna univerzitetna knjižnica v Ljubljani

Sredi decembra smo se ob sedmih jutraj odpravili v Ljubljano na poučno ekskurzijo. Tam smo si ogledali več zanimivih in pomembnih stavb. Ogledali smo si tudi NUK. Ko smo se začeli bližati NUK, se je že po fasadi, ki je rdeče in sive barve videlo, da to ni navadna stavba. Takoj smo vedeli, da je to NUK. Ko smo vstopili v knjižnico, smo zagledali veliko marmornato stopnišče z mogočnimi stebri. Hitro zatem je prišla uslužbenka in nam povedala zgodovino NUK. NUK je ena najmočnejših hiš v Ljubljani. Načrt zanjo je naredil Plečnik. Ko je Plečnik to knjižnico delal, je predvsem mislil na spomenik, ki bi naj bil spomin Slovence. Knjižnica je bila eno njegovih najpomembnejših del. V Ljubljani še stoji nekaj stavb po njegovem načrtu. Zgledoval se je predvsem po italijanskih arhitektih. Plečnik je več deloval na Dunaju in v Pragi kot pri nas. Čeprav je bil slovenski arhitekt.

Zunaj Ljubljane je stal samostan, ki je po naključju pogorel. In tako je ostalo 600 knjig, ki so bile predvsem nemške in latinske. Sedaj niso vedeli kam bi s temi knjigami in so se učeni moške odločili, da odpro prvo javno knjižnico. Imenovala se je Licejska. Potem se je preimenovala v NUK. Po 200-letni zgodovini se je knjižnica dokončno izpopolnila. Sedaj šteje milijon petsto tisoč zvezkov. V knjižnici imajo tudi sedemdeset latinskih kodeksov, ki so velika dragocenost za Slovence.

V NUK zbirajo gradivo iz vse Jugoslavije, NUK mora imeti vsako knjigo, ki je izšla v slovenskem jeziku, vsak zemljevid, šolska glasila itd. V NUK je zaposlenih 115 ljudi. Uslužbenci v NUK si prizadevajo, da se obiskovalci dobro počutijo v knjižnici in da vsak najde zaželeno knjigo. Če bi mene študijska pot zanesla v Ljubljano, bom zanesljivo obiskovala NUK.

Anita Špes in Suzana Simonič, 8/b,

OŠ Dornava

Kulturno življenje srednješolcev

V petek, 6. januarja so v Srednješolskem centru Ptuj uspešno izvedli interesni kulturni dan za tretje letnike učencev vseh šol. Organizatorica kulturnih dni na centru, pedagoginja Mira Mijačević je o tem povedala:

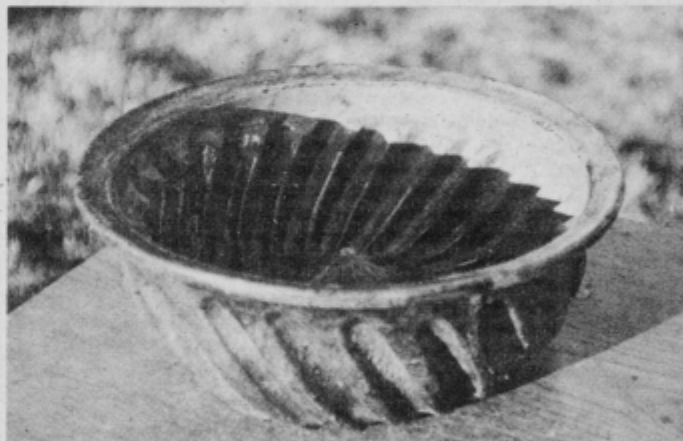
„Kulturni dnevi so ena od oblik dodatnega izobraževanja učencev na našem centru, ki jim obenem širi obzorje znanja. Ta kulturni dan je bil namenjen vsem petim oddelkom tretjih letnikov naših srednjih šol. Učenci so delovali po interesnih skupinah, za kar so se odločili po predhodni anketi. Tokrat smo organizirali delo in vodje za skupino recitatorjev, za gledališko skupino, pa za glasbeno pevsko in za skupino radijskega reporterstva. Po končanem delu v skupinah smo se zbrali za odrom in se pogovorili o poteku dela in posameznih skupinah. Nato smo odšli v gledališče, kjer smo si ogledali predstavo Celjskega gledališča Vaje v slogu.

Razen interesnega kulturnega dneva uveljavljajo v Srednješolskem centru še razredni kulturni dan, na katerem se učenci v razredih seznanjajo z osnovami pesne in gledališke umetnosti. Uvajajo tudi klasične — ogledne

IZ MUZEJSKE FOTOTEKE

Pokrajinski muzej Ptuj s svojo zadnjo razstavo »Novih pridobitev (1980—1983)«, katere otvoritev je bila 22. decembra in bo odprta še do 20. januarja, seznanja obiskovalce z delom na novo pridobljenih predmetov. Razstavljeni so arheološki, kulturnozgodovinski, mineraloško-petrografske in etnološki predmeti. Največje skupino na novo pridobljenih etnoloških predmetov tvorijo lončeni izdelki, ki jih je muzej pridobil avgusta 1982 od Postaje milice Ptuj. Zaseženi so bili avstrijskemu državljanu, ki jih je skušal pritihotapiti čez mejo. Žal so predmeti brez najosnovnejših podatkov (kraj izdelave, uporabe, čas nastanka, uporabe itd.), ki bi obogatili njihovo izpovednost o življenju ljudi, ki so te predmete izdelali in ljudi, ki so jih uporabljali. Na žalost slovenska etnologija še ne premore tipološki priročnik za določanje lončenih izdelkov, kar bi nedvomno pripomoglo k celovitejšemu spoznavanju in vrednotenju različnih predmetov.

Model za peko potice, fototeka etnološkega oddelka, foto Ralf Čeplak, december 1983.

V vrsto splošno znanih lončenih izdelkov, ki ga hrani muzej in, ki je trenutno razstavljen, sodi model (»modla«) za peko potice in drugega peciva. Po najsplošnejši razdelitvi glede na obliko je to plitva posoda, ki zahteva drugačen način izdelovanja kot globoka posoda. Plitva posoda je široka, različno globoka, po navadi brez ročajev, z nekoliko navzven zavahanim robom. Sem prištevamo še razne sklede, krožnike, pekače, pokrove, cvetlične lončke itd. Lončeno posodje delimo tudi po njihovi funkciji na posodje za kuhanje in peko, jedilno posodje, posodje za pijače, posode — shranila in posodje za razne druge namene. Prikazani model uvrščamo v posodje za peko. Vendar se tudi to posodje razlikuje. Posodje za peko v peči se razlikuje od posodja za peko na ognjišču. Model za peko potice (»modla«) so uporabljali za peko v peči. Posoda je zgornj odprta, ker je bila pri peki odstranjena žerjavica.

Na videz posodja vpliva tudi tehnologija izdelave, površinska obdelava, barva in način loščenja, vrsta in barva ilovice ter lokalna oblikovna tradicija.

»Modla«, ki jo danes objavljamo ima vbočeno dno. Notranjost »modle« je izpolnjena z 24 rebri, ki tečejo v kljukasti obliki od središča proti zgornjemu robu. Oblika notranjosti modela je vplivala na svojevrstno obliko peciva, ki se je v njem peklo. Zunanja in notranja stran sta prevlečeni z glazuro. Notranjost je svetlejša rjave barve, zunanost pa zelena, a je precej ožgana. Zunanja stran je okrašena po vsem obodu.

Posodo so rabili na podeželju, predvsem ob prazničnih priložnostih za peko potice in drugega peciva npr. za Božič. Veliko noč itd.

Ralf Čeplak

kulturne dneve, ko gredo vsi učenci na ogled pomembnejše predstave v Ljubljani ali Mariboru. Ob slovenskem kulturnem prazniku pa bodo 8. februarja učenci in učitelji pripravili kombinirani kulturni dan, sestavljen iz raznih oblik dejavnosti.

Sicer deluje kulturno življenje na Srednješolskem centru izredno

—OM

GLEDALIŠČE V PARTIZANIH

Ob 40-letnici uradne ustanovitve (12. jan. 1944) Slovenskega narodnega gledališča za osvobodeno ozemlje je pripravila Ljudska in študijska knjižnica Ptuj razstavo GLEDALIŠČE V PARTIZANIH. Razstavljeni so drobci spominov in knjig o kulturnem delovanju gledališčenikov bodisi na partizanskih mitingih z recitacijami ali kar s celimi predstavami. Tematika je

tembolj zanimiva, saj je to še dokaj slabo raziskano področje partizanskega delovanja, pa naj tu govorimo o priložnostnih mitingih ali skrbno pripravljenih kulturnih srečanjih. Razstava bo odprta v študijskem oddelku od 16. jan. do 16. febr. 1984, vsak dan od 8. do 19. ure, v soboto od 8. do 12. ure.

E. J.

PLESNI TEČAJ ZA ODRASLE IN ZAKONCE!

DPD „Svoboda“ Ptuj — Plesna sekcija obvešča, da prične

a) začetni plesni tečaj za odrasle (program: foxtrot — počasni in hitri ritem, počasni valček, polka, dunajski valček, jive, disco osnove, modni ples)

V torek, dne 17. januarja 1984 v Narodnem domu s pričetkom ob 20. uri

b) nadaljevalni plesni tečaj za odrasle (program: tango, samba, cha-cha, rumba, jive, disco osnove in modni plesi)

v četrtek, dne 19. januarja 1984 v Narodnem domu s pričetkom ob 20. uri.

Prijave sprejemamo vsako sredo v pisarni društva v Jadranski ul. od 15. do 17. ure (telefon 772-491) in eno uro pred pričetkom plesnega tečaja.

Vabljeni!

DELAJSKA UNIVERZA PTUJ
Trg MDB 2/1
62250 PTUJ
tel. 771-539

RAZPISUJE

Vpis v:

1) 6., 7. in 8. razred Večerne osnovne šole za odrasle. Pouk vsak drugi teden v večernih urah. Razred lahko zaključite od februarja do konca maja. Šolanje v tej obliki je brezplačno!

2) V ostale oblike izobraževanja in interesnih hobby dejavnosti:

- tečaj za upravljalce gradbenih strojev
- tečaj za upravljalce viličarjev
- tečaj za kurjake centralne kurjave
- tečaj za delavce v arhivski službi
- tečaj šivanja in krojenja (začetne in nadaljevalne)
- tečaj aerobike
- druge oblike izobraževanja po dogovoru

Prijave sprejema Delavska univerza Ptuj do 30. 1. 1984.

ZA DOMOVINO — S TITOM NAPREJ!

Poznam deželo, kjer je polno dobrih ljudi, kjer je mnogo mladine, ki želi veliko znati. Je kot cvet, na katerega priletavajo čebele. Da popijejo med ali raznesejo cvetni prah na druge cvetove. Je kot poteček, ki tiho žubori, ko teče čez polja in med gozdovi. Kot pesem je, ki jo je človek zapel čez gore, ponesel glas o njej čez polja in gozdove. To je moja domovina, v njej živim tudi jaz.

Rojena je bila v snegu, lakoti, mrazu, v smrti... Vse naokrog hribi in gozdovi; a v mestu ob čudovitih slapovih je rasla pod rdečo — belo — modro zastavo z rdečo zvezdo nova država pod vodstvom Tita. Rdeča barva — barva krvi, ki so jo prelivali pogumni partizani med vojno... Bela — barva snega, ki je pozimi velikokrat prekrila kurirja, da je zaspal vsnugu in se ni zbudil nikoli več... Modra — kot naše nebo je, ki se sedaj svobodno razprostira nad nami. Zvezda je znak svobode, rumen obroček pa kaže barvo žita, ki je bilo velikokrat glavna hrana.

Jugoslavija je rasla kot mlada zvezda na pomladnem nebu. Rasla je kot v pravljici, postajala je večja, vedno močnejša... in rešila se je sovraga, ki jo je hotel zaslužiti. Cele dneve so se slišali vzkliki: »Druže Tito, mi ti se kunemo« ali »Za domovino — s Titom naprej!« In Jugoslavija je postala strah vseh sovražnikov.

Danes živimo v svobodni državi, v državi, ki ne mara vojn. Naša domovina je velika in majhna hkrati! Velika je po pogumu, ki ga imajo ljudje, ki živijo v njej, majhna po prostoru, ki ga zavzema. Velika je kot kri, ki je pretekla za njo, majhna je kot srček pionirja, ki upa, da bi tej državi odrasel in ji pomagal pri uresničevanju ciljev, ki si jih je zadala. Je stara in mlada hkrati, kajti stara je kot sonce, ki sije nanjo, mlada kot pomlad, v kateri so se rodili vojaki, ki ponosno zaklinjajo: Za domovino, s Titom naprej!

STANKA ŠALAMUN, OŠ IVAN SPOLENJAK

7. a

ROJSTVO IN RAZVOJ NAŠE ARMADE

Jugoslovanska ljudska armada je bila ustanovljena v noči med 21. in 22. decembrom leta 1943 v majhnem bosanskem mestecu Rudo. Na čelu JLA je bil rholvni poveljnik maršal Josip Broz — TITO. Naziv maršal so mu podelili jugoslovanski narodi.

JLA se je rodila v nastajajoči SFRJ. Od nekdanjih borcev, ki se borijo in so bili udeleženi v drugi svetovni vojni, vemo, da je bila oborožitev zelo slaba. Sovražnik je bil večkrat močnejši od naših borcev — partizanov. Zmagali so predvsem zaradi ljubezni do koščka naše lepše domovine. Vodilo jih je Titovo geslo — Tujega nočemo, svojega ne damo.

Spominjamo se tudi imen: Sutjeska, Neretva, Jablanica, Kozara, Kragujevac, Jasenovac. V teh in drugih krajih so naši borci pokazali zavest, pogum in ljubezen do svoje domovine. Spominjamo se samo Kragujevca, kjer so Nemci pobili razred dijakov s profesorjem. Ko so jih pripeljali na morišče, so pred smrtjo zapeli himno »Hej Slovani«.

Zmaga nad okupatorjem je bil največji uspeh za našo armado. JLA se je iz leta v leto vedno bolj in bolj razvijala. Sedaj imamo novo in sodobno orožje. Ne smemo pa zanemarjati naših očetov, dedov, ki so nam priborili zlato svobodo in jim moramo biti za to hvaležni. Vsako leto 22. decembra praznujemo Dan JLA. Na ta dan imajo vojaki prost izhod v mesto.

Vnuč Mirko, 6. b.
Osnovna šola dr. Ljudevita Pivka
Ptuj

LETALI

Nekega popoldneva, ko še ni bilo tako mrzlo, sem v svoji sobi pripravil zvezke in knjige za prihodnji dan. Zunaj je sijalo sonce in porumenelo listje je padalo z dreves.

Naenkrat je napolnil ozračje oglušujoč šum. Nekaj trenutkov je naraščal, da so se tresle šipe, potem pa je naglo pojenjal. Letalo! Planil sem k oknu in nato iz hiše. Toda nič nisem opazil. Samo v smeri Slovenskih goric je izginjala drobna pika. Vrnil sem se k svoji delovni mizi. In končno spravil reči v šolsko torbo. Tedaj me je še enkrat zmotil podoben šum. Zopet sem skočil na prosto in vzohodu je bla videti črna pika.

MED VOJAKI

Bila je sobota. Zgodaj sem vstal, se umil in oblekel ter šel ven. Nekaj časa sem hodil sem ter tja, nato sem se ozrl v prečudovite travnike, ki so obdani z drevjem. Tedaj sem zagledal celo kolono vojakov. Ali je to mogoče? Pomel sem si oči, toda ponovno sem videl vojake. Radovednosti nisem mogel premagati. Počasi sem šel proti vojakom.

Ze od daleč sem videl, da nisem samo jaz radoveden. Videl sem, da so to moji prijatelji. Tiho sem se priključil prijateljem. Imeli smo srečo, saj je bil vodnik izredno dobre volje. Rade volje smo odšli med nje. To so bili vojaki vseh vrst: malih in velikih, bili so: Srbi, Hrvati, Makedonci, Bosanci, Črnogorci. V vsej enoti sta bila le dva Slovenci. Vodnik nam je povedal vse o vojakem življenju in njihovih navadah.

Mislili smo, da smo pravi vojaki, saj smo poskusili tudi vojaško hrano. To je kruh s pašeto in čebulo, za priboljšek pa izredno trde kekse, ki pa so bili zelo okusni. Po malici so dobili vojaki prosto. Vodnik je odšel, mi pa smo povabili vojake na nogometno tekmo. Z veseljem so sprejeli naš predlog. Postavili smo gole in igrali. Ko se je vrnil vodnik, je bilo za vojake konec razvedrila. Imeli so uro čiščenja orožja. Mislili smo, da bomo sedaj morali domov. Toda kje neki! Šele sedaj je prišlo najzanimivejše. Vodnik nam je pokazal orožje. Kako smo se čudili. Bilo je to najmodernejše orožje. Mislili smo, da imajo vojaki samo navadne puške. Videli smo same modernejše avtomatske puške. Ker je vodnik opazil, da nas orožje zanima, smo ga lahko prijeli v roke. Prijatelj je avtomatsko puško hotel ponosno prijeti, toda malo je manjkalo, da ni padel. Vsi smo se prisrčno nasmejali. Nato smo še videli poltanke.

Sonce je še zahajalo in morali smo se posloviti. Šele takrat sem začutil, da je mrzlo.

Zvečer sem še dolgo premišljeval o dogodku tega dne. Ne bo več dolgo, ko se bom tudi jaz pridružil tem, ki čuvajo našo domovino. Ko bom vojak, bom ponosen, tovariški in delaven, kot so ti, ki sem jih spoznal.

Matej Lah, 7. b. razred
OŠ Cirkovce

mladi dopisniki

mladi dopisniki

mladi dopisniki

mladi dopisniki

mladi dopisniki

md

22. DECEMBER — DOLGOLETNI PRAZNIK JLA

22. december, JLA so lepe besede, izrečene s spoštovanjem. Ta praznik praznujemo vsako leto po vsej domovini. Vojaki in njihovi predstavniki obiščejo vse šole. Učenci pripravljamo pester program, vojake sprašujemo o življenju v vojašnicah, borci pa nam pripovedujejo dogodke iz vojnih dni. Borci, ki so se borili za mir, so že starejši, mnogih pa ni več med nami. Po petih letih boja in prelivanja krvi so naši partizani premagali fašiste iz naše domovine. Mi se srečujemo s krvavo preteklostjo v partizanskih knjigah, v filmih, najbolj zanimiva pa je živa pripoved borcev.

V današnjem času smo dobro pripravljeni na odpor proti sovražniku. Naša armada je moderno opremljena, vojaki so dobro izurjeni in spremljajo dogodke v svetu. Zdravi, mladi državljani služijo vojaški rok do petnajst mesecev. Prijavijo se lahko tudi dekleta. Vojašnice so moderno opremljene, vojaki se lahko izobražujejo, ukvarjajo se tudi s športom in z drugimi interesnimi dejavnostmi.

Moj očka je služil vojaški rok v Šibeniku, bil je mornar 24 mesecev. Večkrat se rad spominja doživljanje. Že večkrat mi je povedal naslednji dogodek:

Nekčega dne so imeli vojaške vaje daleč vstran od vojašnice. Moj očka je nosil del protiletalskega mitraljeza. Predviden je bil zračni napad. Mračilo se je. Pokrajina Lika je postajala vedno manjša, očkov tovor pa vedno težji. Upočasnili se mu je korak, zato je zaostal za vojaki. Samotna Lika ni premogla ponočnjaka, ki bi mu povedal, kam naj se usmeri. Teči ni mogel, ker ga je orožje drgnilo po hrbtu. Vprašal je neko pastirico po svojih tovarših, pa ni marala odgovorjati. Njegovi tovariši so že bili zdavnaj na cilju, sestavljali so orožje in se pripravljali na vajo. Manjkal jim je del mitraljeza. Šele tedaj so ugotovili, da manjka moj očka. Vaje niso mogli izvesti pravočasno. Kmalu je prišel moj očka, bilo ga je strah. Starešina ga je s strogim glasom nagovoril: »Sunce ti žarko, gde si bio Krušič?« Dogodek se je iztekla brez kazni. To je bil zanj doživljaj, ki mi ga mora večkrat ponoviti.

Vojakom je v vojašnici lepo, če se držijo pravil. Za vsakega je slovo težko.

Klementina Krušič
5. razred, podružnica OŠ Zetale

Na Silvestrovo doma — linorez Erika Čeh, 8. d OŠ Tone Žnidarič Ptuj

NAŠA ARMADE — BRANILEC NAŠE NEODVISNOSTI

Imamo domovino, ki je samo naša. Imamo pa tudi mlade vojake, ki budno čuvajo meje naše domovine. To je naša armada. Vedno je pripravljena priskočiti na pomoč. Mlade vojake srečamo na poljih, kjer pomagajo pospravljati poljske pridelke. Naša armada je pomagala zgraditi železnice, cest, mostov, sodelovala pri kopanju vodo-vodnih jarkov in postavljanju električnih drogov. Armada pomaga tudi v izrednih razmerah, pri elementarnih nesrečah: potresih, poplavih, požarih. Vseposvodi in pri vsakem primeru je pripravljena pomagati. Poglavitna naloga armade pa je varovanje naših meja, neodvisnosti, svobode. Naša armada noč in dan bdi nad nami, saj je že tovarš Tito, ki ga žal ni več med nami dejal: »Delajmo, kakor da sto let ne bo vojne, pripravljani bodimo, kot da bo že jutri.« Nemalokrat se spominimo teh besed. Vsi jih dobro razumemo. Izrazil jih je človek, ki živi in bo vedno živel v naših srečih. Človek, ki je vedno želel mir. Žal vsi ljudje niso enakih misli. V svetu vlada vedno več nesoglasij in nasilja. Tekmujejo v oboroževanju. Med vsemogoča vojna sredstva je prišlo tudi jedrsko orožje. Nedavno je to žajelo tudi Evropo. Sklep o namestitvi jedrskega orožja v zahodni Nemčiji je potrjen. Znano nam je tudi, da bodo rakete srednjega dosega v Evropi nameščene. Ali bo zmagal razum?

Vse pogostejše je vprašanje: »Zakaj jedrsko orožje tudi v Evropi?« Vsi vemo, da to vodi v propad. Tega se zavedajo tudi velesile. Vprašujemo se tudi, zakaj je v svetu tolikšen poudarek na oboroževanju. Zakaj je to sploh potrebno? Ko bi vsaj delček teh sredstev, ki jih uporabljamo za oboroževanje namenili za nerazvite države, za lačne ljudi v Afriki, za otroke, ki ne začnejo živeti, pa morajo umreti. Ti narodi živijo v neprestani bedi in tako rekoč v neizprosnem boju za obstanek. Zakaj nismo enakopravni? Saj smo vendar ljudje.

Srečni smo, ker imamo svojo domovino, neodvisnost, enakopravnost, svobodo. Brezskrbno lahko ležemo v toplo posteljo, saj vemo, da imamo armado, ki nas budno čuva.

Ponosni smo na naše hbrabe fante, ki hodijo po planinah, ponosni smo na vojake, ki varujejo meje v ravninah in pa tiste, ki plujejo po morju. Ob njihovem prazniku jim iskreno čestitamo.

Kokot Marija
OŠ Maksa Bračiča
Cirkulane

PRIŠEL JE DEDEK MRAZ

Pred novim letom je prišel dedek Mraz. Za otroke je prinesel poln koš daril. Otroci so se ga zelo razveselili. V Ljubljano se je pripeljal s sanmi, od tam pa z avtomobilom, ker drugače ne bi mogel obiskati vseh otrok. Tudi nas je obiskal in nas obdaril.

Jasna Šegula,
1. b OŠ Ivan Spolenjak
Ptuj

MAČKA PREŽI NA PTIČE

Skozi okno gledam ptičke, ki si v zimskih dneh iščejo hrano po dvorišču. K oknu priteče marogasta mačka. Živo pogleduje na ptičke in se pripravlja na skok. Preden je skočila sem potrkala po oknu. Ptički so prestrašeni odleteli na drevo, mačka pa počepne in se dela nedolžno.

Milica Peršon,
OŠ Vitomarci

INTERNIRANEC PRIPOVEDUJE

Član ZB iz Lovrenca Martin Korošec nam je nekega dne pripovedoval, kako je bilo med vojno.

Ze v začetku je začel sodelovati s partizani. Javko so imeli pri Ivančičevem mlinu. Do 1943 leta Nemci niso vedeli za sodelovanje s partizani. Nekega dne pa so ujeli partizana, ki je bil zveza med pohorskimimi in haloškimi ter slovenjegoriškimi partizani. V ptujskih zaporih so ga mučili. Pod hudimi pritiski je izdal sodelavca iz Lovrenca. V začetku julija 1943 so prišli Nemci in tov. Korošca aretirali. Najprej so ga odpeljali v Ptuj, nato pa v Maribor. Ves čas so ga mučili. Ker pa po petih mesecih ni ničesar izdal, so ga odpeljali v Dachau.

Tam so bili že nekateri znani Ptujčani. Dachau je bil taborišče, zgrajeno že v začetku leta 1933. V začetku so bili interniranci predvsem Židje, pozneje pa tudi ujetniki iz vse Evrope. Taborišče je bilo dobro zavarovano z bodečo žico in močno stražo. Taboriščniki so delali v tovarnah v Munchnu in na poljih ob taborišču. Gojili so zdravilne rastline, vso delo na polju so morali opravljati ročno, tudi orali s krami.

Delo je bilo težko. Hrane je bilo zelo malo. Dobivali so nesladkani čaj, kavo, košček ruha ter krompirjeve in kolerabne juhe. Ljudje so množično umirali ter zbolevali zaradi lakote. Bolne so zdravili v posebnih barakah. Z njimi so delali tudi razne poskuse. Umrle so sežigali v dveh krematorijih. Mrtvih je bilo toliko, da jih niso mogli sproti sežigati.

Ob koncu vojne so rešitelji — (Američani in Angleži) našli že 2000 trupel. Po tolikih letih je spomin na trpljenje v taborišču že zbledel, vendar se še vsi interniranci spominjajo grozot, ki so jih doživeli. Tovarš Korošec je na koncu povedal, da mi mladi ne bomo doživeli strahot vojne.

Andrej Soršak, 7. a OŠ Kidričevo

NAŠ DRUGI KULTURNI DAN

V sredo smo imeli drugi kulturni dan. Bili smo v Mariboru, kjer smo si ogledali gledališko predstavo z naslovom »Izlet«. Zbrali smo se pred šolo in počakali na avtobus, ki nas je prepeljal v Maribor. Bilo nas je toliko, da smo se morali stiskati na sedežih v avtobusu. Med potjo smo prepevali, zato je hitro minil čas. Avtobus je ustavil pred gledališčem, kjer smo izstopili in plašč, kape, bunde in šale odložili v garderobo. Vstopili smo v čudovito razsvetljeno gledališko dvorano. Vsak je poiskal svoj sedež in v velikem pričakovanju strmel na oder. Dvignila se je zavesa in pričela se je predstava, ki je bila čudovita, razgibana. Ko so zavesa zagnili, smo začeli hrupno ploskati. Izredno zadovoljni smo se vrnili domov.

Nataša Žmavc, 4. a OŠ
Olga Meglič Ptuj

NAŠA ARMADE

Naša armada, to je »ta pravas! Zmeraj na straži, rada pomaga!

Kmalu spet praznik svoj bo slavila, ponosen vsak bo vojak, vendar ponosni bomo tudi mi, saj nasledniki smo njihovi.

In rečem vam — nič več daleč ni dan, ko tudi jaz uniformo bom oblekla, se v ogledalo pogledala in rekla: pa naj še kdo reče, da, se na to ne spoznamo! Dekleta smo tiste, ki se nazadnje predamo!

Vikica Murko, 7. b
Literarni krožek OŠ »Bratje Reš«
Desternik

DAN JLA

Dan JLA praznujemo, Veliko gostov pričakujem.

Tu med nami je vojak, ki spoznal bi ga rad vsak. Polno malho patronov ima, z njimi se rad pobaha.

Tudi borec je prišel, ga vsak učenec je vesel. Med vojno je rad puško uporabil in kakšnega fašista ugrabil.

Mladinec rad se považi in zato veliko besed porabi. Hoče nam razložiti, kako je treba svobodo braniti.

Mi pa to že vse vemo, ker pravi pionirji smo.

Danica Vindiš in
Marjeta Krajnc, 7. razred
OŠ Leskovec pri Ptuj

VPISAL SE BOM V VOJAŠKO ŠOLO

Predšolski otroci imajo radi orožje. Skupine se med seboj streljajo in oponašajo vojake.

Tako je tudi bilo z menoj. Že kot majhen deček sem imel rad orožje, čeprav je bilo le iz plastike in lesa. Živel sem blizu vojašnice. Opazoval sem vojake s pravim orožjem. Bilo jih je veliko in vsi so se ravnali po ukazih starešin. Občudoval sem red in disciplino. Okolje v vojašnici je bilo lepo urejeno. Ze tedaj sem vedel, da ga urejajo vojaki sami. Bolj sem odraščal, bolj sem se zanimal za vojaški poklic. Obiskal sem tudi vojašnico v Ptuj in spoznal delo in življenje vojakov. Vedno sem imel v mislih le vojaka, opasanega in oboroženega s puško ali puškomitraljezom. Staršem sem izrazil željo, da bi postal vojak. Vem, vsi bodo postali vojaki. Toda jaz bi rad postal poklicni vojak. Rad bi šel v šolo. Služba je zagotovljena po končanem šolanju. Z vojaškim poklicem sem se seznanil na predavanjih in po televiziji. Vojaške šole so med najbolj urejenimi šolami v Jugoslaviji. Učenci z vojaškim poklicem, kateri imajo odlične uspeh, lahko na koncu izbirajo mesto, kjer bi radi delali. Vsi bi radi bili čim bliže domačin. Na predavanjih sem spoznal, da so v JLA tri smeri: kopenska, pomorska in letalska. Zvedel sem tudi, da so za vojaške smeri tudi sprejemni izpiti in da v šolah vlada disciplina in red. Tam dobiš vse potrebščine in tudi kaj žepnine. S to šolo sem zelo natančno seznanjen. Toda, če šole ne končaš, moraš poravnati vse stroške, vendar me to ne moti, ker mislim resno prijeti za delo.

V našem razredu se za to šolo zanimajo še dekleta, katera pa se morajo prej končati štiriletno usmerjeno šolo. Rad bi v enotah JLA branil našo domovino

Damjan Kozjak, 8. b
OŠ Tone Žnidarič

I. SKL — ČLANI:

Helios—Ptuj 95:81 (42:42)

V devetem kolu so člani KK Ptuj gostovali v Domžalah in se pomerili z domačo ekipo Helios, ki je bila v prejšnjem prvenstvu druga. Takoj v začetku in ves prvi polčas so bili v prednosti Ptujčani, domačini pa so rezultat izenačili v zadnjih sekundah. Gostje so se posebej dobro igrali v obrambi, ujeli večino odbitih žog pod svojim košem ter nato s počasnimi in izdelanimi akcijami odlično zadevali nasprotnikov koš.

Dobro so začeli tudi drugi polčas, saj so v 25. minuti vodili z 52:48. Trener domačih je prekinil igro z minuto odmora in do polovice polčasa je Helios rezultat izenačil, 61:61. Nato je prišlo do velikega preobrata, ki je trajal le dobri dve minuti. Domačini so namreč dosegli kar 15 košev, Ptujčani pa nobenega in srečanje je bilo odločeno, čeprav bi brez tega bila odločitev o zmagovalcu zelo tesna. Z več športne sreče bi tako Ptujčani lahko iztržili veliko ugodnejši izid.

PTUJ: Vlah 22, Damiš 2, Volmajer 2, Cabrijan, Marčič 2, Bedrač 6, Cobilj 14, Purič 6, Kotnik 6, Dobričević 21, Vučinič.

V naslednjem kolu bodo igralci Ptuj gostovali v Kranju in se pomerili z domačim Triglavom.

I. Z.

Polovični uspeh v Šoštanju

V četrtem krogu prvenstva v republiški mladinski ligi so se v Šoštanju pomerile ekipe Ptuj, Time iz Maribora, Sentjurja in domače Elektro. Mladi igralci KK Ptuj so dosegli polovični izkupiček.

Elektra — Ptuj 73:95 (43:37).

V prvem srečanju so Ptujčani zasluženo premagali domačine. Še posebej dobro so igrali v drugem polčasu, ko so takoj v začetku s tesnim pokrivanjem v obrambi in hitrimi nasprotnimi napadi prešli v vodstvo in drugi polčas dobili s kar 28 koši razlike.

Tima — Ptuj 90:74 (43:37).

V srečanju starih znancev so tokrat več uspeha imeli Mariborčani. Večji del tekme sta se ekipi menjavali v vodstvu. Dobrih pet minut pred koncem so Ptujčani ostali brez Vučiniča (pet osebnih napak) in prednost v višini so Mariborčani do konca srečanja dobro izkoristili. V tem srečanju se je z 32 koši kot strellec izkazal Kotnik.

I. Z.

Danes Ptuj—Tima

Danes zvečer (ob 19. uri) bo v Mladiki prijateljsko srečanje med eno najboljših drugoligaških ekip, Tima iz Maribora, in domačo člansko ekipo. Oboji želijo preveriti pripravljenost pred nadaljevanjem prvenstvenih obračunov.

I. k.

Ptuj—Cerknica 54:52 (29:30)

Članice KK Ptuj so v soboto zvečer v Mladiki premagale ekipo, ki je bila do tega kola skupaj z njimi na prvem mestu druge republiške lige. Tako je ptujška ekipa sedaj zelo blizu cilja — prvega mesta in uvrstitve v prvo republiško ligo. Srečanje je bilo zelo izenačeno in v zaključku razburljivo, čeprav pod pričakovano kakovostno ravnijo derbija lige. V prvem delu so imele domačinke šest, v drugem pa enako prednost gostje. Dobri dve minuti pred koncem so imele gostje dve točki prednosti, 50:52. Do konca so domačinke po uspešnih prostih metih Majde Sirec in Kukovec prešle v vodstvo in zmagale, saj gostje več niso zadele.

Ptuj: Golob, Kornik 10, Rozman, Vogrinc 14, Veličkovič, Kuko-vec 13, Janc 5, J. Sirec 2, Krničar, M. Sirec 10.

I. k.

DEJAVNOST JE ŠE NAPREJ PESTRA

Zasedenost pokritih športnih objektov kaže, da se dejavnost ne zmanjšuje. Tako redno vadijo v košarki, namiznem tenisu in judu, ki so sredi tekmovalnega obdobja, ne zaostajajo pa

tudi v atletiki, rokometu, nogometu, tenisu in letalskih športih. Vsi se na novo sezono želijo dobro pripraviti. Ob tem pa imajo veliko dela tudi vodstva, saj je potrebno pripraviti obraču-

ne dela za minulo leto in programe za letos. Pri tem pa zaradi naraščajočih stroškov za opremo, prevoze in ostalo gotovo dobivajo sive lase.

I. k.

KLUBSKO PRVENSTVO ŠD MIP PTUJ

V prostorih ŠD MIP Ptuj se je končalo klubsko prvenstvo za leto 1983. Pomembnejši rezultati:

8. kolo: Feguš—Brglez 0,5:0,5; Butolen—Bežjak 1:0; Benkič—Bohak 1:0; Reberč—Majcenovič 0:1;

9. kolo: Brglez—Benkič 0,5:0,5; Sedlašek—Butolen 0,5:0,5; Majcenovič—Feguš 1:0; Bohak—Feguš Marjan 1:0;

Končni vrstni red: Brglez 7 točk; Majcenovič 6,5 točke; Butolen 6 točk; Bohak 6 točk; Benkič 5,5 točke; Feguš 5 točk itd.

Prvenstvo je bilo zelo borbeno, saj ni bilo neborbenih remijev. Povsem zaslužno in zanesljivo je slavil mladinec Brglez, ki je edini ostal

brez poraza. Z naslovom klubskega prvaka je na najboljši način zaključil doslej svojo najuspešnejšo sezono. Naj samo omenimo, da je bil drugi na republiškem mladinskem prvenstvu, 10. na državnem prvenstvu, da je uspešno igral v drugi ligi in v slovenski reprezentanci. Nadarjen, teoretično zelo dobro pripravljen, borben, predvsem pa delaven, je pravzaprav šel na začetku svoje kariere in od njega lahko v prihodnosti še veliko pričakujemo.

Nasploh je razveseljivo, da so tokrat vrh tabele krojili mladinci, saj sta razem Brgleza zelo

dobro igrala tudi Feguš in Bežjak, ki pa dobrih iger nista kronala z vidnejšo uvrstitvijo, Feguš, ker ni uspel realizirati prednosti v odločilnih partijah, Bežjak pa, ker je zaradi šolskih obveznosti moral predati zadnji dve partiji.

Drugo mesto je z dobrim finišem dosegel najstarejši udeleženec turnirja Majcenovič, tretje pa Butolen. Nekoliko je razočaral Bohak, ki je po zelo dobrem začetku popustil v finišu. Nasprotno pa je Benkič po slabem startu zelo dobro zaigral v finišu in se prebil na peto mesto. Ostali udeleženci so sicer v posameznih partijah presenečali z dobro igro, vendar niso vzdržali tempa, kar pa je bilo pomembno za vidnejšo uvrstitev.

T. B.

ŠAH

HITROPOTEZNO PRVENSTVO ŠD MIP PTUJ

Na tradicionalnem novoletnem hitropoteznem turnirju je nastopilo kar 22 šahistov. Zmagal je Polajžer s 17 točkami, sledijo pa Bohak in Čič 16,5 točke, Podkrajšek 16 točk, Knežević 15,5 točke itd.

Turnir je šel še za leto 1983. Skupno je bilo odigranih 15 turnirjev, od katerih se jih je 12

štelo za uvrstitev. Za prvo mesto na posameznem turnirju je igralec prejel 10 točk, za drugo 9 in tako

naprej do 10. mesta. Končni vrstni red: Bohak 104 točke (11 turnirjev); Čič 94 točk

Hitropotezno prvenstvo nekategorikov

Na hitropoteznem prvenstvu nekategorikov je nastopilo 14 šahistov. Zmagal je Dušan Majcenovič z 11,5 točke, sledijo pa Zlender z 10 točkami, Klemenčič in Lamut 9,5 točke, Gavez 9 točk itd.

TB

Dopisna republiška liga v streljanju

V nedeljo, 27. decembra 1983 je bilo na sporedu četrto kolo republiške dopisne lige v streljanju z zračnim standardnim orožjem. Doseženi so bili naslednji rezultati — pištola: Franc Bedrač 533 (Agis), Slavko Ivanovič 525, Martin Bedrač 522, Branko Zupanič 514, Miloš Lazič 470, Domin Stojak 462 in Albina Pšajd 348 (vsi iz ŠD Jože Lacko Ptuj).

V petek, 6. januarja 1984 so strelci odstreljali še peto kolo te lige. Rezultati so bili pištola: Franc Bedrač 564, Slavko Ivanovič 558, Martin Bedrač 522 in Branko Zupanič 515 krogov. Kot članica je v tej disciplini ponovno nastopila Albina Pšajd in dosegla 348 krogov. V tem kolu je ponovno streljal s standardno zračno puško Darko Robnik in nastreljal 545 krogov.

Šesto, to je zadnje kolo bo med 13. in 15. januarjem na strelišču občinske strelske zveze Ptuj.

Besedilo in posnetek: BZ

KEGLJAŠKI KLUB DRAVA

Prvenstvo Ptuja v kegljanju

Z zadnjim nastopom na kegljišču Habakuk v Mariboru se je končalo prvenstvo B skupine v kegljanju na 100 lučajev. Ptujčani so nastopili v popolni postavi, z veliko optimizma in volje, da bi v končnem plasmanu zasedli 2. mesto. Kegljali so zelo dobro, saj so od desetih ekip, kolikor jih nastopa v ligi, dosegli drugi najboljši rezultat. Vendar so bili tokrat kegljači KK Kovinar iz Maribora boljši. Za nekaj »lesov« so prehiteli ekipo Drave. Za ptujsko ekipo so nastopili in dosegli naslednje rezultate: Colnarič 431, Kokol 421, Spchonja 410, Seruga 408, Planjšek 396 in Seidl 391 podrtih kegljev. Kegljalo se je po 100 lučajev mešano. Tokrat je bil najboljši posameznik Colnarič Danilo-Coki.

Torej so kegljači Drave v končnem plasmanu dosegli 3. mesto, kar je lep uspeh, če omenimo, da so novinec v ligi in kakšno kegljaško mrtvilo je vladalo v Ptuj pred letom in pol. Prvo mesto je osvojila ekipa KK Prepolje in se seli v A skupino. Drugi je KK klub Kovinar iz Maribora. O delu KK Drava Ptuj v letu 1983 bomo več poročali prihodnjič.

Ob prazniku JLA je KK Drava povabil na prijateljsko srečanje ekipo ptujške garnizije. Srečanje je potekalo v izredno prijateljskem in pripravnem vzdušju. Ob tej priliki so jim Ptujčani podelili spominski pokal in jim zaželeli veliko sreče in uspehov pri vojaškem usposabljanju. Pripadniki JLA so se pristrčno zahvalili in pri tem izrazili željo da bi ta srečanja postala tradicionalna, seveda so se vsi strinjali. Za prijateljstvo in sodelovanje smo vsi, pa ne samo v športu.

S. Vičar

Uspeh strelcev v Slovenskih Konjicah

Na tretjem republiškem kontrolnem tekmovanju v streljanju s standardnim zračnim orožjem so bili ptujski strelci in strelke uspešni. Tako je Robnik zmagal v streljanju s puško med mladinci, Pšajdova je bila pri članicah v streljanju s pištolo tretja, Bedrač pa med člani četrti. Več o nastopu pa v prihodnji številki!

ZB.

Izbor najboljših športnic, športnikov in ekip

Zveza telesnokulturnih organizacij občine Ptuj je začela z akcijo za izbiro in proglasitev najboljših v letu 1983. Zato morajo vsi nosilci tekmovalnega športa do sobote posredovati podatke za vse republiške in državne prvake, republiške in državne reprezentante, predlog za najboljše posameznice, posameznike in ekipe v svoji panogi in podatke o uspešnih trenerjih, sodnikih in športnih delavcih. Na osnovi teh podatkov bo komisija za tekmovalni šport opravila izbor, najboljših pa bomo proglasili na priložnostni slovesnosti ob koncu meseca.

I. k.

Memorial pohorskega bataljona

Na tradicionalnem judoističnem tekmovanju ob prazniku občine Slovenska Bistrica so imeli po pričakovanju daleč največ uspeha domačini, judoisti Impola, ki so zmagali tako v pionirski kot članski konkurenci. Nastopili so tudi borci JK Drava iz Ptuja in osvojili tri tretja mesta. Osvojili so jih Koje v pionirski kategoriji do 42 kg in Belšak v kategoriji do 46 kilogramov (oba sta iz sekcije v Gorišnici). Murko pa je bil tretji v članski teški kategoriji.

I. k.

SMUČANJE

Vsi na družinski slalom

Prizadevni člani Smučarskega kluba Ptuj želijo v času zimske sezone privabiti na sneg čimveč mladih in starejših. Tako bo prva takšna rekreacijska akcija družinski slalom v soboto 14. januarja na pobočju ptujске Panorame, s pričetkom ob 9. uri. Družinsko ekipo morajo sestavljati mati, oče ter vsaj eden od otrok — njihov skupni čas pa bo dal končno uvrstitev.

Vsi sodelujoči bodo prejeli značke in ekipno diplomu, vsi ki bodo skozi cilj pravilno prismačali pa bodo sodelovali v žrebanju za praktične nagrade.

Prijavite se lahko pri znani smučarski delavki Mariji Lukman na tel. 771-564 ali v popoldanskem času na tel. 773-468. Ob prijavi je treba plačati kavicjo 300 din za celotno družino. Prijave se sprejemajo do pričetka tekmovanja. Če v tem času v Ptuj ne bo pogojev za izvedbo tekmovanja, bo tekmovanje pri Treh kraljih na Pohorju, za prevoz z avtobusom pa bo poskrbel Smučarski klub.

Ptujčani pridite — sodelujte v tej množični rekreacijski akciji.

anc

Smučarski tečaj za osnovnošolce

V času zimskih počitnic pripravlja Smučarski klub Ptuj za mladino osnovnih šol smučarski tečaj pri Treh kraljih na Pohorju. S tem želijo, da bi na belih smučinah v času šolskih počitnic preživeli čimveč mladih.

Prijavijo se lahko učenci od 7—14 leta starosti.

Zaradi velikega zanimanja je potrebno, da se čimprej prijavite za tečaj, ki bo od 30. januarja do 3. februarja pod vodstvom smučarskih vaditeljev — število je omejeno.

Cena tečaja je 2.463 din za člane kluba pa 2.368 din.

Avtobus bo vsak dan odpeljal izpred ptujске pošte ob 7. uri in se vračal na isto mesto okrog 15. ure.

Z vpisom v Smučarski klub Ptuj (članarina do 15 let je 100 din) je tečajnik zavarovan v nasprotnem organizator odškodninsko ne odgovarja za vse morebitne telesne poškodbe tečajnikov ali njihove opreme v času trajanja tečaja. V klub se lahko včlanite vsako sredo od 18.—19. ure v Klubu mladih na Titovem trgu.

Vse potrebne informacije lahko dobite pri tov. Mariji Lukman na tel. 771564 ali v popoldanskem času na tel. 773468.

anc

TV spored

TV LJUBLJANA

PETEK, 13. JANUARJA:

Počitniški TV spored: 9.00 Čebelko hlaček; 9.25 A. Lindgren: Erasmus in potepuh, otroška nadaljevanka; 10.00 Zemljepisne posebnosti: Živali, ki jih ni nihče ljubil; 10.50 Dogodivščine rumenega kovečka, sovjetski film; 12.05 T. Pavček: Čenčarija; 17.25 Poročila; 17.30 Čez tri gore: Vokalni kvartet Spev; 18.00 Modro poletje, španska mladinska nanizanka; 18.25 Obzornik ljubljanskega območja; 18.40 Pred izbiro poklica: Poklici v gumarstvu; 19.05 Risanka; 19.24 TV in radio nocoj; 19.26 Zrno do zrna; 19.30 TV dnevnik I; 19.55 Vreme; 20.00 D. Butler-V. Labella-G. Montaldo: Marco Polo, italijanska nadaljevanka; 21.25 Ne prezrite; 21.40 TV kviz; 22.45 TV dnevnik II; 23.00 Union City, ameriški film;

SOBOTA, 14. JANUARJA:

8.15 Poročila; 8.20 ZBIS-N. Grafenauer: Lokomotiva; 8.35 Ciciban, dober dan: Zvončar; 8.50 Mi smo smešna družina, otroška serija TV Novi Sad; 9.20 Pred izbiro poklica: Poklici v metalurgiji; 9.55 Badgastein: Svetovni pokal v smučanju — slalom za ženske, prenos 1. teka; 10.65 I. Otrin: Pesem giba — Jazz balet in Jerome Robbins; 11.15 Človek in zemlja: Narodni park v Daimielu — 2. del, španske dokumentarna serija; 11.40 Ljudje in zemlja, ponovitev; 12.50 Wengen: Svetovni pokal v smučanju — smuk za moške, prenos; 14.15/30 Slalom za ženske, posnetek 2. teka iz Badgasteina; 15.30 Šabac: Rokomet Metaloplastika: Kiel, prenos Beograd; 16.55 Poročila; 17.00 PJ v košarki; 18.25 Planet opic, nadaljevanje in konec; 19.15 Risanka; 19.24 TV in radio nocoj; 19.26 Zrno do zrna; 19.30 TV dnevnik; 19.55 Vreme; 20.00 Zares čuden par, ameriški film; 21.45 Zrcalo tedna; 22.00 „Der Sturfwel Peter“ ali o vzgoji; 22.45 Poročila.

NEDELJA, 15. JANUARJA:

8.35 Poročila; 8.40 Živ žav, otroška španska; 9.25 Modro poletje, španska mladinska nanizanka — ponovitev; 9.55 Wengen: Svetovni pokal v smučanju — slalom za ženske, prenos 2. teka; 14.25/45 625, oddaja za stik z gledalci; 14.45 Rokomet — CZ: Grossvaldstadt; 16.20 Visok pritisk, glasbena oddaja TV Koper; 16.50 Poročila; 16.55 Slovenci v zamejstvu; 17.25 Športna poročila; 17.40 Vse najboljše, mama, japonski film; 19.15 Risanka; 19.23 TV in radio nocoj; 19.25 Zrno do zrna; 19.30 TV dnevnik; 19.55 Vreme; 20.00 G. Mihelič: Soferja, nadaljevanka TV Beograd; 21.00 Sportni pregled; 21.30

Naši olimpijci: Smučarski skakalci, dok, oddaja; 22.20 Poročila.

PONEDELJEK, 16. JANUARJA:

Počitniški TV spored: 9.00 Čebelko hlaček; 9.25 Risanka; 9.30 E. Peroci: Nina in Ivo — Nino vam predstavimo; 9.45 Mladi virtuoz: Harmonikarski orkester; 10.05 Zemljepisne posebnosti: Nevidni svet; 11.00 Kolargol in čudežni kovček, (poljski film); 17.05 Poročila; 17.10 Neven, otroška serija TV Beograd; 17.40 Ideali in dvomi: Delo in sreča, izobraževalna serija; 18.25 Podravske obzornik; 18.40 Pet minut za rekreacijo; 18.45 Zdravo, mladi; 19.15 Risanka; 19.24 TV in radio nocoj; 19.26 Zrno do zrna; 19.30 TV dnevnik I; 19.55 Vreme; 20.00 B. Šmit: Hildegred, drama; 21.15 V areni življenja: Aleš Bebler; 22.15 TV dnevnik II;

TOREK, 17. JANUARJA:

9.30 E. Peroci: Nina in Ivo — Vse deljeno s sedem; 9.45 Mladi virtuoz: Kljunasta flauta; 10.05 Zemljepisne posebnosti: Potovanje na dno sveta; 11.00 Nukljive dogodivščine, sovjetski film; 17.30 Poročila; 17.35 ZBIS-A. Lugar-Peroci in D. Zajc: Leteča hišica; 17.45 MPF Celje '83: Dekliški pevski zbor — 2. del; 18.25 Zaslavski obzornik; 18.40 Avstralske živali in kraj v močvirju, kratka filma; 18.55 Knjiga; 19.10 Risanka; 19.24 TV in radio nocoj; 19.26 Zrno do zrna; 19.30 TV dnevnik I; 19.55 Vreme; 20.00 V. Moberg: Raskenovi, švedska nadaljevanka; 21.00 Skupno: Poti stabilizacije, oddaja TV ...; 21.45 TV dnevnik II; 22.00 Sofijski solisti, glasbena oddaja;

SREDA, 18. JANUARJA:

Počitniški TV spored: 9.00 Čebelko hlaček; 9.25 Risanka; Barbapapa; 9.30 E. Peroci: Nina in Ivo — Na oni strani srebrne črte; 9.50 Mladi virtuoz: Flauta; 10.10 Zemljepisne posebnosti: Skrivnosti uma; 11.05 Deček Daku, bangladeški film; 17.50 Poročila; 17.55 Pedenžep; 18.26 Dolenjski obzornik; 18.40 Delibabtska pečara, reportaža TV Novi Sad; 19.10 Risanka; 19.24 TV in radio nocoj; 19.26 Zrno do zrna; 19.30 TV dnevnik I; 19.55 Vreme; 20.00 35 mm filmska delavnica.

CETRTEK, 19. JANUARJA:

Počitniški TV spored: 9.00 Čebelko hlaček; 9.25 Risanka; 9.30 E. Peroci: Nina in Ivo — Kaj je Nina našla; 10.05 Zemljepisne posebnosti: Podivjana zemlja; 10.55 Nenavadni pes čuvaj, ameriški film; 17.40 Poročila; 17.45 P. Zidar: Utonilo je sonce — Amerika je predeleč, mladinska nadaljevanka; 18.25 Obalno-kraški obzornik; 18.40 Čas, ki živi: Pohorska legenda; 19.10 Risanka; 19.24 TV in radio nocoj; 19.26 Zrno do zrna; 19.30 TV dnevnik I; 19.55 Vreme; 20.00 Tednik; 21.00 Diamanti na nebu, angleška nanizanka; 21.50 TV dnevnik II; 22.05 Thommy's pop Show — 1. del, ponovitev;

Strelci v disciplini standardnega zračnega orožja, prva z desne najuspešnejša strelka Albina Pšajd

ZAHVALA

Ob boleči izgubi naše drage mame in stare mame

Rozalije Ciglar

iz Sedlaška 71 pri Podlehniku

Iskreno se zahvaljujemo zdravstvenemu osebju bolnišnice Ptuj, posebej še dr. Šodu za lajšanje bolečin. Prirčna hvala sorodnikom Ciglar in Copak, sosedom, prijateljem in znancem. Hvala govorniku Kozelu za poslovlne besede pri domu. Hvala predstavniku KS Podlehnik tov. Božu Šlehta za poslovlne besede ob grobu. Prirčna hvala p. Frančku Čučku za opravljen cerkveni obred in ganljive besede.

Hvala družini Maučič iz Zakla in oddelku PM Podlehnik za sodelovanje. Vsem, ki ste jo pospremili na njeni zadnji poti še enkrat iskrena hvala.

ZALUJOČI: hčerki Zinka in Anica z družinama

ZAHVALA

Ob prerani smrti našega dragega moža, očeta, tasta, dedka, brata in strica

Miloša Jeromela

iz Sp. Hajdine
borca NOB in vojaškega invalida

se iz srca zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom, prijateljem in znancem, ki ste mu poklonili lepo cvetje, nam izrekli sožalje in ga v velikem številu pospremili k mirnemu počitku na hajdinsko pokopališče.

Zahvaljujemo se zdravnikom in sestram, ki so mu v času bolezni lajšali bolečine. Hvala predsedniku in članom KO NOV za pomoč in izkazano zadnjo zahvalo za opravljeno delo v času NOB. Organizaciji ZZB NOV s Koroške se zahvaljujemo za udeležbo na pogrebu in počastitvi s praporom, ki je spremljal na zadnji poti šestnajstletnega koroškega partizana.

Za ganljive poslovlne govore ob odprtem grobu najlepša hvala tovarišu Alojzu ŠEGULI, Alojzu KOŽELJU, Miranu HORVATU in Juliju OŠLOVNIKU. Pevcem moškega komornega zbora Ptuj prirčna hvala za odpete žalostinke na njegovem domu in ob odprtem grobu. Vodstvu SSC Ptuj TOZD Sred. kovinarska, metal. in kmetijska šola. Hvala za objavo spomina na sodelavca in izrečeno sožalje.

Srčna hvala vsem, ki ste Miloša obiskovali na njegovem domu, se z njim pogovarjali, mu kakorkoli v življenju pomagali in ga imeli radi.

Sp. Hajdina, Ljubljana, Maribor in Prevalje, JANUAR 1984

ZALUJOČI: žena Maruša, sin Gorazd z družino, sestra, bratje in ostali sorodniki.

ZAHVALA

Ob boleči izgubi dragega moža, očeta in starega očeta

Martina Streleca

iz Prvenc 21
roj. 26. 9. 1898 — umrl 2. 1. 1984

se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem, ki so darovali cvetje in vence ter ga pospremili na zadnji poti, nam pa izrekli sožalja.

Se posebej se zahvaljujemo pevcem cerkvenega pevskega zbora iz Markovec za odpete žalostinke, govornikom za govora ter g. župniku za opravljen obred.

Zahvaljujemo se tudi gasilskemu društvu Sobotinci. Še enkrat vsem iskrena hvala.

ZALUJOČI: žena Marija, sinova Janez in Franc z družinama, Anton ter ostalo sorodstvo.

ZAHVALA

V 91. letu je po nedolgi mučni bolezni prenehalo biti srce nadvse ljube in skrbne mame in stare mame, posestnice in bivše gostilničarke iz Sv. Andraža v Slovenskih goricah

Angele Šilec

roj. Toš

Zahvaljujemo se vsem, ki so jo prišli križat, kropit in molit. Zahvaljujemo se v prvi vrsti mlademu gospodu župniku za obred in lepe besede v cerkvi. Zahvaljujemo se tudi govorniku KS Vitomarci tov. Ivanu Čučku za izredne besede, zastavonošema KS in upokojujencem. Zahvaljujemo se govornici Rolovi Ivici-Kocuvan za reš pomembne in spoštljive besede.

Zahvaljujemo se še cerkvenemu pevskemu zboru, vsem sorodnikom, sosedom, znancem, ki so jo prišli od daleč in blizu v tako velikem številu spremljat od hiše žalosti na pokopališče Sv. Andraža v Slov. Goricah. Na zadnje še hvala Borisu Tošu za lepo zahvalo vsem.

ZALUJOČI: sin Ivek z ženo Marico ter vnuka Branko in Ivo.

mali oglasi

PRODAM tribrazdni in dvo-brazdni visoki plug. Janko Rožmarin, Markovci 28 pri Ptuj.

PRODAM prikolico za prevoz živine in avto-prikolico. Draženci 65.

SIDRA za napenjanje stebrov v vinogradih dobite pri Metličar, izdelava kovinskih predmetov. Potrčeva 26. Ptuj, tel. 771-286.

PRODAM novo peč za centralno kurjavo CENTRAL 23. Franc Vesenjaj, Zamušani 27, Gorišnica.

PRODAM kravo, Mezgovci 9. PRODAM osebni avto ZASTA-VO 750, neregistriran, v voznem stanju. Letnik 71. Janez Petrovič, Markovci.

IŠČEM varstvo dveh otrok (5 let in 4 mesece) na domu v popoldanskem času do 18. ure. Trubarjeva 11, URŠIČ.

SARPLANINKO, staro 18 mesecev, odlično čuvajko, oddam dobrim ljudem. Naslov v upravi.

PRODAM zastavo 750 za 50.000 dinarjev v dobrem stanju. Šmigoc, Spuhlja 79/a.

PRODAM vinograd na VITANU. Leži na jugozapadu ob cesti. Velikost 30 a. star je 6 let in na traktorsko obdelavo. Franc Puklavac, ZASAVCI 21.

PRODAM vinograd na VITANU. Zamenjam ga tudi za njivo v Središču. Obrežu ali PRESIKI. Telefon ob delavnikih od 12.—14. ure na št. 718-101 ali Franc PUKLAVEC, ZASAVCI 21.

PRODAM obnovljen avto WARTBURG. Andrej Brumen, Industrijsko naselje 1, Kidričevo.

ODKUPUJEMO BRŠLJAN. Cvetličarna Spominčica, Murkova 4.

PRODAM otroško posteljico z jogijem. Ozmeč, Arbeiterjeva 9, Ptuj tel: 772-734.

PRODAM hišo z vrtom v Dražencih 4 pri Ptuj. Nemec.

PRODAM AMI 8 z opravljenem tehničnim pregledom, letnik 1971. Kolarič, tel. 772-031

PRODAM novo nadstropno, celo podkleteno hišo z velikim vrtom, primerno za obrtnika v Vidmu pri Ptuj št. 12/D. Informacije dobite Tržec št. 22. OPOZARJAM vsakogar, ki bi kupil kakšno orodje in druge premičnine od Milke Rus, Videm št. 12/D, da sem solastnik, mož Anton Rus 6234 Hotter Shaim -1 — ZR Nemčija. PRODAM kravo s teletom. Valent Knez, Drstolja 14, Destričnik. PRODAM: otroški voziček (dežnik), kraljico peči, pelerino za nosečnico, moški in ženski plašč, ter razna druga oblačila. Poljska cesta 24 (pri Roku), telefonska št. 773-720.

GORENJE TV- črno beli novi, prodam. Jože Belšak, Moškanjci 7.

VARSTVO za 7-mesečno punčko v Ptuj, nekaj ur na dan, iščemo z aprilom 1984, tudi na našem domu. Ponudbe pod »Dobro plačilo«

PRODAM telico simentalco, brejo 7 mesecev, Spuhlja 100 B.

STUDENT išče enosobno opremljeno stanovanje v Ptuj. Plačam v devizah, ostalo po dogovoru. Inf. vsak dan od 6. do 14. ure na tel. 772-811.

PRODAM klavirsko harmoniko, 60 basno, skoraj novo. VIDOVIČ Danilo, Pobrežje 74, Videm pri Ptuj.

PRODAM centralno peč 40.000 kalorijsko, tel. 796-333, Kidričevo, Lovrenška cesta 3.

unial tovarna glinice in aluminija Boris Kidrič n. sub. o. Kidričevo

UNIAL, Tovarna glinice in aluminija „Boris Kidrič“ Kidričevo, z n. sub. o., objavlja oglas za sprejem delavcev za opravljanje del oz. nalog v TOZD VZDRŽEVANJE, in sicer:

1) IZVAJANJE DEL BRUŠENJA IN POLIRANJA ORODIJ
Pogoj: VKV brusilec in 2 leti delovnih izkušenj

2) IZVAJANJE PHALNIH DEL PRI OBNOVI ELEKTROLIT-
SKIH PEČI
Pogoj: Interna kvalifikacija in 1 leto delovnih izkušenj

Prijave, z dokazili o izpolnjevanju pogojev, pošljite v 8 dneh v kadrovsko socialno službo DO. Prošenji, ki bodo brez ustreznih dokazil, ne bomo upoštevali. Prosilci bodo dobili odgovore v 15 dneh po izbiri.

Odbor za kadrovske
splošne zadeve
TOZD VZDRŽEVANJE

kino

Četrtek, 12. januarja: MODRA LAGUNA, amriški barv. film; od petka, 13. do nedelje 15. januarja: CONAN, ameriški barv. znanst. fantastična pustolovka; torek, 17. in sredo, 18. januarja: ZAKAJ STE ME OBSODILI NA ŽIVLJENJE, ameriški barv. film; četrtek, 19. januarja: KAKŠEN DEDEK, TAKŠEN VNUK, doma-ča barvna komedija.

SPOMIN

17. januarja mineva leto žalosti in bolečin odkar nas je za vedno zapustil naš najdražji mož, oče, dedek, brat, stric in svak

Ivan Kovačič

borec — maticar v pokoju iz Polenšaka

Vsem, ki obiščete njegov prerani grob iskrena hvala.

Ohranili ga bomo v trajnem spominu

Zalujoči: žena ter sinova z družinama

ZAHVALA

Ob boleči izgubi naše drage mame, babice, prababice in tete

Marije Drevenšek

iz Sovi 19/a

se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem, ki ste našo mamo pospremili na njeni zadnji poti in darovali vence, cvetje in sv. maše. Posebna hvala družinam Merc, Fridl in Milošič, ter sosedoma Vindiš in Selinšek za pomoč v najtežjih trenutkih. Zahvaljujemo se tudi sodelavcem IGA TOZD proizvodnja aluminija v enoti anodne mase. Hvala govorniku KS Videm, pevskemu zboru za odpete žalostinke in duhovniku za opravljen obred.

Zalujoči: sin Franc, sin Janez in sin Blaž z družinami, vnuki in pravnuki.

ZAHVALA

Ob boleči in nenadomestljivi izgubi drage mame in matere

Marije Repič

roj. Grabar
iz Podvinc 125

se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom, prijateljem in znancem, ki ste ji darovali vence in cvetje ter jo pospremili na zadnji poti, nam pa izrekli pisna in ustna sožalja. Še posebej se iskreno zahvaljujemo delovnim organizacijam: AGIS Ptuj, MIP Ptuj, zlasti prodajalni Market v CMD, Perutnini Ptuj, Splošni bolnišnici Ptuj ter govornici KS za govor, pevkam za odpete žalostinke in g. duhovniku za opravljen obred.

ŠE ENKRAT VSEM, KI STE NAM KAKORKOLI POMAGALI ISKRENA HVALA.

Zalujoči: VSI NJENI

Finančni obračun za leto 1983

Odbor za novoletno praznovanje predšolskih otrok za leto 1983 pri Občinski zvezi prijateljev mladine Ptuj se je po opravljenem praznovanju prejšnjega teden sestel in napravil finančni obračun. Ugotovil je, da je za novoletno praznovanje predšolskih otrok v letu 1983 v občini Ptuj prispevalo 79 temeljnih in drugih organizacij združenega dela in skupnosti 883.390,80 din.

Iz zbranih sredstev je bilo nabavljenih in podarjenih 5.872 paketov, v skupni vrednosti 713.971,30 din. Vrednost posameznega paketa pa je bila 121,60 din. Ostali stroški pa so bili: nagrada dedku Mrazu 2.400 din, objava v Tedniku 5.000 din, stroški poš-

nine 1.818,20 din in refundacija stroškov skupnim službam KS Ptuj 1.000 din. Tako je ostalo na saldu 159.201,30 din neporabljenih sredstev, ki bodo ostala na žiro računu in bodo namensko uporabljena v decembru 1984 v enak namen. Sredstva so ostala neporabljena zato, ker so prispela po 20.12. 1983, ko je bila vsebina paketov že naročena.

Odbor za novoletno praznovanje predšolskih otrok se vsem, ki so omogočili novoletno praznovanje in obdarovanje vseh predšolskih otrok v občini, v imenu najmlajših zahvaljuje in se priporoča še za nadaljnje sodelovanje. V prilogi navajamo vse, ki so prispevali finančna sredstva za novoletno praznovanje.

SREDSTVA ZA NOVOLETNO PRAZNOVANJE PREDŠOLSKIH OTROK V LETU 1983 SO PRISPEVALI

PRENOS SALDA iz leta 1982:	
1. OS Destrnik (prenos iz leta 1982)	1.250,00
2. Center za socialno delo	720,00
3. Obč. ZPM Celje	15.344,00
4. OS Podlehnik	2.870,00
5. Lekarne Ptuj	2.940,00
6. Občinski komite ZKS	280,00
7. Pokrajinski muzej	1.260,00
8. Občinski RK	210,00
9. OS Cirkovce	1.750,00
10. Projekta inženiring Ptuj	4.060,00
11. Delavska univerza Ptuj	350,00
12. Javno pravobranilstvo	210,00
13. Občinska gasilska zveza	350,00
14. MIT Majšperk	27.090,00
15. OS Kidričevo	3.500,00
16. Mercator, Izbira Panonija	98.350,00
17. VVZ Ptuj	13.370,00
18. Organizacija za vzdr. stanov. hiš-servis	4.060,00
19. Komunala-nizke gradnje in promet	8.330,00
20. Komunala-gradbeništvo	3.780,00
21. Komunala-vodovod	2.380,00
22. Komunala-gradbeništvo	3.150,00
23. Komunala-avtopark	8.190,00
24. OS Destrnik	1.820,00
25. TGA — KK SSP Kidričevo	2.190,00
26. TGA Promet	4.500,00
27. TGA Vzdrževanje	15.750,00
28. TGA — Proizvodnja	15.270,00
29. TGA Glinica	11.550,00
30. TGA Predelava	7.230,00
31. TGA KS SS SSP	11.160,00
32. Petrol Podlehnik	4.970,00
33. CD TOZO Vzdrževanje voz	13.650,00
34. OS Tone Žnidarič	4.550,00
35. Kreditna banka Ptuj	11.620,00
36. OS Ivan Spoljenjak	2.030,00
37. Mesokombinat Perutnina Ptuj	100.730,00
38. SSC TOZO Dom učencev	2.100,00
39. SSC TOZO — Družboslovna D. Kvedra	2.730,00

40. SSC TOZO — Srednja kovinarstva	5.180,00
41. SSC TOZO — Ekonomska J. Lacko	2.310,00
42. SSC TOZO — Splošni del	2.730,00
43. Konus Slovenske Konjice	8.820,00
44. OS Cirkulane	2.100,00
45. OOS GG. Gozdarstvo Ptuj	5.950,00
46. OS Markovci	2.450,00
47. Komite za kmetijstvo	490,00
48. OS Juršinci	1.750,00
49. Elektro Ptuj	7.070,00
50. Inspekcije Ormož in Ptuj	1.540,00
51. Geodetska uprava	1.260,00
52. OS Majšperk	3.150,00
53. Občinska konferenca ZSMS	280,00
54. Radio-Tednik	1.190,00
55. Emona KK Ptuj	106.750,00
56. SO Ptuj	420,00
57. Obč. ZPM Ptuj	70,00
58. Občinski komite DERP SO Ptuj	1.330,00
59. Sodišče Ptuj	2.170,00
60. Sodišče Maribor	700,00
61. SO Ptuj — proračun	4.130,00
62. Zdravstveni center Ptuj—Ormož	5.110,00
63. OS Hajdina	1.890,00
64. OS Videm	2.450,00
65. Konus — Blagovna hiša Ptuj	1.120,00
66. OS Gorisnica	2.380,00
67. OS Olga Meglič	2.800,00
68. Center za socialno delo	690,00
69. SIS DD SSP Ptuj	1.120,00
70. Petrol-Motel Podlehnik	4.970,00
71. OOS-zdravstveno varstvo	12.000,00
72. Dimnikarsko podjetje Ptuj	1.050,00
73. Obč. ZSS Ptuj	10.000,00
74. AGIS Ptuj	120.820,00
75. OS Dornava	2.870,00
76. SO Ptuj-oddelek za ljud. obrambo	1.470,00
77. SO Ptuj-uprava za družbene prihodke	2.590,00
78. SO IS Ptuj	840,00
79. SDK Ptuj	3.950,00
SKUPAJ:	883.390,80

Tudi upokojeenci praznovali

Ob izteku minulega leta 1983 so se v sredo, 28. decembra sestali na svoji novoletni proslavi tudi oskrbovanci Doma upokojeencev v Ptuj. Na dopoldanski slovesnosti so jih s kulturnim programom razvedrili mladi iz vzgojno varstvenega zavoda in učenci Srednješolskega centra Ptuj. Najlepše želje pa je v imenu KS Boris Zihler prenesel oskrbovancem predsednik skupščine KS Franc Potočnik in ob tej priložnosti izročil ravnateljici doma Mileni Medved knjižna darila za domsko knjižnico. Isti večer pa so se oskrbovanci doma zbrali na tradicionalnem silvestrovanju, kjer so se poveselili in pokramljali med seboj.

M. Ozmeč

Prva nagrada gre v Lahonce

V soboto, 7. januarja, smo v studiu radia Ptuj v neposrednem prenosu izžrebali nagrade za letošnje novoletno križanko Emone Merkur Ptuj, ki je bila objavljena v Tedniku številka 50. Na naslov Merkurja in Radio-Tednika je do roka prispelo natanko 276 rešitev, med katerimi jih je bilo 20 nepravilnih. Tako smo med reševalci, ki so pravilno izpisali geslo: 30 LET ZVESTOBE KUPCEM izžrebali deset nagrad:

1. nagrado — darilni bon v znesku 800 din dobi Marija TRSTENJAK iz Lahonce 1. 62259 Ivankovci,
2. nagrado — darilni bon za 600 din Ana VINKO iz Popove 10,
3. nagrado — darilni bon za 400 din Zofka HEBAR iz Zagrebške ceste 82,
4. nagrado — darilni bon za 200 din Damir KLARIČ iz Budine 12 a,
5. nagrado — rekl. kapico Emone Merkur Ptuj dobi Tatjana Kokol iz Grajene,
6. nagrado — rekl. kapico dobi Franc Matjašič iz Vlahovičeve 5 v Kidričevem,
- 7., 8., 9. in 10. nagrado — reklamno majico Emone Merkur Ptuj pa dobijo: Ferdo Kolednik iz Muzejskega trga v Ptuj, Ivan Rotvaj in Finžgarjeve ulice 11 v Ptuj, Simon Petrovič iz ulice Lackove čete 7 v Ptuj in Marija Arnuš iz Kariževe 3 v Ptuj.

Izžrebani reševalci bodo dobili nagrade na naslov svojega bivališča, z darilnimi boni pa lahko kupujejo v vseh Merkurjevih poslovalnicah. Če stitamo!

Pesniki in pisatelji začetniki — še je čas

V 33. številki Tednika z dne 25/8—1983 smo objavili razpis za 12. srečanje pesnikov in pisateljev začetnikov. Iz Zveze kulturnih organizacij Slovenije so nas obvestili, da bo območno srečanje za Štajersko in Prekmurje šele koncem tega meseca v Lendavi in da se je za našega območja prijavilo na razpis le malo pesnikov in pisateljev začetnikov.

Če je kdo rok prijave zamudil, ali je pozabil na prijavo, vsem tem daje ZKO Slovenije možnost, da se lahko še prijavijo do vključno ponedeljka, 16. januarja.

Zainteresirani kandidati naj pošljejo svoje prispevke (proza, poezija, dramatika in druge literarne vrste) v treh izvodih, ki naj bodo označeni s šifro in ne s pravim imenom. Poslanim tekstom s šifro je treba priložiti v zapečateni ovojnici podatke o avtorju: ime in priimek, točen naslov, izobrazbo, poklic, starost in šifro. Prispevke in podatke pošljite na naslov: Zveza kulturnih organizacij Slovenije, Ljubljana, Kidričeva 5, z oznako „za 12. srečanje pesnikov in pisateljev začetnikov“.

Upajmo, da ta poziv ne bo ostal brez odziva in da bo na 12. srečanju tudi naše območje ustrezno zastopano!

ČRNA KRONIKA

Prvi teden v novem letu 1984, točneje v dneh od 3. do vključno 9. januarja, so miličniki postaje milice Ptuj in oddelkov posredovali le v štirih prometnih nesrečah, kar je v primerjavi z leti nazaj razmeroma malo. Tudi posledice nesreč so manjše, saj je bila le v eni nesreči oseba hujše poškodovana, v eni lažje, v ostalih pa so zabeležili le večjo materialno škodo. Na vseh poškodovanih vozilih je škoda tokrat ocenjena na okoli 441.000 din.

TRČIL V PEŠKO

V petek, 6. januarja ob 6.45 je prišlo do nesreče na Dornavski cesti v Ptuj. Voznik osebnega avtomobila Alojz Gomboc iz Dornave je peljal v smeri proti Ptuj. Ko je pripeljal do Rogoznice je iz nepojasnjene vzroka zapeljal na levo stran cestišča, po katerem je v nasprotni smeri šla peška Tatjana Hercog iz Ptuja. Prišlo je do trčenja, v katerem je Hercogova dobila hujše telesne poškodbe in je na zdravljenje v ptujski bolnišnici.

NESREČA S TRAKTORJEM V GOZDU

Franc Novak iz Stopnega v KS Makole je v torek po novem letu v gozdu vlačil s traktorjem hlode. Pri delu se mu je traktor prevrnil na bok, voznik Novak pa je pri tem padel pod zadnje kolo in se hudo poškodoval.

NESREČA MOPEDISTA V ORMOŽU

V soboto, 7. januarja zvečer je na lokalni cesti v Ormožu voznik kolesa z motorjem Ivan Krajnc iz Sardinje, KS Velika Nedelja, zapeljal na zasneženi del cestišča, kjer ga je zaradi hitre vožnje zaneslo, da je padel in se pri tem hude poškodoval.

PLASTIČNI TULEC NABOJA V OKO

Zvonko Mlakar iz Slovenje vasi je v domači delavnici preizkušal svojo puško, ki jo je predelal iz zračne v malokalijsko. Pri aktiviranju vžigalne kapice mu je vrglo v oko plastični tulec naboja in ga hudo ranilo.

PEŠKA VRGLO NA POKROV MOTORJA

Janko Simonič iz Ptuja je v soboto zvečer, 7. januarja peljal z osebnim avtomobilom po Cesti O. Meglič. Pri tem je zadel pešca Alojza Milošiča iz Ptuja, ker ga ni pravočasno opazil. Pešca je vrglo na pokrov motorja, osebni avtomobil pa zaneslo na levo, kjer se je zalele v osebni avtomobil, ki ga je pripeljal nasproti Alojz Jakomini iz Ptuja. Milošič je dobil hude poškodbe, pa tudi na obeh vozilih je ocenjena škoda na okoli 140.000 din.

VNELA SE JE OTROŠKA POSTELJA

V nedeljo, 8. januarja zvečer je nastal požar v stanovanju Dragice Klarič z Brega pri Majšperku. Klaričeva je zvečer položila v posteljo 3-letno hčerko, odejo, s katero jo je pokrila pa je prej segrela na peči. To je bilo okoli 22. ure, uro za tem pa je začel otrok kričati. Ko je mati prišla v sobo, je videla posteljo v plamenih. Ogenj je takoj pogasil, otrok pa je na srečo dobil le lažje opekline.

OSANKARICA

Praznično v znamenju spomina na Pohorski bataljon

Številni prebivalci občine Slovenske Bistrice in tudi sosednjih občin, ki so na prireditve prišli tudi na smučeh, so se kot vsako leto tudi letos zbrali najprej pri planinskem domu na Osankarici, kjer so si ogledali spominski muzej NOB, posvečen poslednjemu boju legendarnega Pohorskega bataljona. Navzoči so bili tudi člani pohodne enote mladih občine Slovenske Bistrice, ki so na svečanosti pri Treh žeblih, na kraju poslednjega boja

Spominski muzej na Osankarici beleži vsako leto večji obisk. Med obiskovalci je vse več mladih in turistov iz drugih držav.

Pohorskega bataljona prišli peš iz Slovenske Bistrice. Med udeleženci svečanosti so bili najvidnejši predstavniki družbenopolitičnega in gospodarskega življenja občine Slovenske Bistrice in delegacije pobratenih občin Svetožarevo in Čičevac ter prijateljske občine Bosanska Dubica.

Čeprav je svečanost na Osankarici in pri Treh žeblih motilo slabo vreme, je bila ta zelo dobro pripravljena. Posebna delegacija, imenovana na svečani seji zborov skupščine in družbenopolitičnih organizacij občine Slovenske Bistrice, je pri spomeniku na Treh žeblih položila venec, za tem pa so se udeleženci svečanosti še na kraju samem seznanili s herojsko borbo legendarnega Pohorskega bataljona. Besedilo in posnetek: Viktor Horvat

V Certusu pred referendumom

Delavci mariborskega Certusa se bodo v ponedeljek, 16. januarja na referendumu odločali o preoblikovanju delovne organizacije, ki predvideva delovno organizacijo Promet s tremi tozdi — eden od teh je tozdi Poiniški promet Ptuj, ter delovno organizacijo Gostinstvo in turizem s štirimi tozdi.

Med delovnimi ljudmi je vzdušje neprimerno boljše in ugodnejše od tistega pred letom dni, ko je referendum propadel. To je bila ena glavnih ugotovitev na ponedeljkovem razgovoru z novinarji. Člani akcijske konference ZK in strokovne komisije za preoblikovanje delovne organizacije so namreč skupaj s konferenco zveze sindikatov DO Certus opravili anonimno anketo, katere rezultati pa kažejo, da lahko s optimizmom pričakujemo pozitivni izid referenduma. Glede na to, da so tudi v ptujskem tozdu zadeve sedaj že urejene, je pričakovati prav tako pozitivno odločitev delavcev.

— OM

osebna kronika

RODILE SO:

Jožica Kozel, Zg. Leskovec 12 — Rosvito; Danica Orešek, Tržec 18 — Dragico; Sonja Struč, Pobrežje 152 — dečka; Zvonka Venta, Cvetkovci 61 — Smiljano; Marija Svenšek, Lovrenc na Dr. polju 123/d — Tadeja; Sonja Klaneček, Vrazov trg 2 — Tanjo; Zlatka Kolednik, Slomi 7/a — dečka; Silva Gregorec, Meljski vrh 19 — Leo; Marta Seruga, Strezetina 25 — Deana; Terezija Voršič, Drakovci 14, Ljutomer — Terezijo; Ida Cvetko, Nova vas pri Markovcih 93 — Janja; Dragica Huzjan, Kidričevo, Kajuhova 9 — Polono; Marija Pungartnik, Velika Nedelja 9 — Aleša; Metka Stumberger, Stojnci 20 — Sanjo; Liljana Muzek, Kidričevo, Kraigherjeva 18 — Katjo; Darinka Mojzer, Kraigherjeva 36 — dečka; Brigita Habjanič, Ul. Anice Kaučević 4 — Nika; Nada Cupar, Ivanjkovci 29 — Petra; Gabrijela Lovrec, Bolehnečice 18, Ljutomer — Tomaža; Suzana Rodošek, Kozminci 4 — dečka; Dragica Krajnc, Draženci 35/a — dečka; Zdenka Lepej, Prešernova 18 — Benjamina; Marija Skledar, Slape 15/a — deklko; Lidija Ogrin, Praprotnikova 3 — Aleša; Marjeta Vrbnjak, Moravci 46 — dečka; Ida Korenčič, Tomaž 20 — Tino;

Danuša Kelc, Osluševci 7 — deklko; Stefanija Vidovič, Sp. Leskovec 11 — Petra; Terezija Pintar, Majšperk 35 — Simono; Irena Petek, Belšakova 47 — Sanjo; Bernarda Čuček, Župetinci 28, Lenart — dečka, Ida Mohorko, Anželova 1 — Loreto.

POROKE:

Vid Štrafela, Sturmovci 15 in Ivica Rakuša, Dornava 122; Miran Smolinger, Zlatoličje 9/d in Nada Koren, Hajdoše 1/a; Branko Šešker, Draženci 11 in Ema Mohorko, Zg. Hajdina 34.

UMRLI SO:

Alojzija Draškovič, Krčevina pri Ptuj 61, roj. 1910, umrla 30. dec. 1983; Amalija Cafuta, Veliki Okč 35, roj. 1909, umrla 29. dec. 1983; Miloš Jeromel, Sp. Hajdina 144/b, roj. 1928, umrl 31. dec. 1983; Jožef Terčič, Zg. Poljskava 22, roj. 1897, umrl 3. jan. 1984; Kristina Metličar, Hajdoše 70, roj. 1905, umrla 1. jan. 1984.

TEDNIK

izdaja zavod za časopisno in radijsko dejavnost RADIO-TEDNIK 62250 Ptuj, Vošnjakova 5, poštni predal 99. Ureja uredniški kolegij, ki ga sestavljajo vsi novinarji zavoda, direktor in glavni urednik FRANC LAČEN, odgovorni urednik FRANC FIDERSEK, tehnični urednik ŠTEFAN PUŠNIK, novinarji: Jože Bračič, Nevenka Dobljekar, Majda Gozjak, Ludvik Kotar, Martin Ozmeč in Marjan Šneberger. Uredništvo in uprava Radio-Tednik, telefon (062) 771-261 in 771-226. Celoletna naročnina znaša 550 dinarjev, za tujino 1.125 dinarjev. Žiro račun SDK Ptuj 52400-603-31023. Tiska ČGP Večer Maribor. Na podlagi zakona o obdavičevanju proizvodov in storitev v prometu je TEDNIK uvrščen med proizvode, za katere se ne plačuje temeljni davek od prometa proizvodov.

Posezonsko
znižanje
konfekcije

do 40 %

v prodajalnah Dom, Biserka, Zvezda,
Tekstilna hiša Merkur

od 15. januarja do 15. februarja